

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Діяльність Президента України
в умовах російсько-української війни

2024

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Інформаційно-аналітичний бюлетень

Головний редактор збірника

В.М.Удовик, директор Фонду Президентів України,
канд. іст. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальний за випуск

М. Б. Кушнарєва, ст. наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу
Фонду Президентів України, канд. філос. наук

Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

М. М. Хилько, завідувач відділу, канд. філос. наук; Л. Г. Дем'яненко, ст. наук. співр., канд. філол. наук;
Л. І. Кукоба, наук. співр., канд. істор. наук; Є.В. Глушук, мол. наук. співр.; Л. О. Матвійчук, ст. наук. співр.,
канд. соц. ком; М. М. Степченко, мол. наук. співр.; Є.Т.Голівець, пров. бібліотекар

Заснований у 2022 р.

Виходить щотижня

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 525-54-70

E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

Матеріали ЗМІ подано в їхній редакції

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Випуск 44 (140)

(огляд матеріалів ЗМІ за 28 жовтня – 3 листопада 2024 р.)

Офіційна діяльність Президента України	4
Офіційна діяльність дружини Президента України	23
Аналітичний коментар за матеріалами онлайн-ЗМІ	24
<i>Саміт БРІКС у Казані: до питання про форму та зміст</i>	24
Міжнародна підтримка України	30
<i>Політико-правова допомога</i>	30
<i>Військова допомога</i>	36
<i>Гуманітарна та фінансова допомога</i>	40
Плани врегулювання. Переговорний процес	46
Відновлення України від наслідків російської агресії	52
Внутрішньополітична повістка США та Україна	56
<i>Питання допомоги Україні</i>	56
<i>Вибори президента США - 2024</i>	65
Коментарі зарубіжних політиків	73
Реакція представників української громадськості	87
Експертні оцінки	92

Офіційна діяльність Президента України

Інвестиції в оборонне виробництво та підтримка на шляху до НАТО: Президент України зустрівся з Прем'єр-міністром Ісландії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Свій перший візит до Ісландії Президент України Володимир Зеленський розпочав із зустрічі з Прем'єр-міністром країни Б'ярні Бенедіктссоном.

Глава держави подякував Ісландії та всім партнерам – державам Північної Європи за підтримку України з перших днів повномасштабного російського вторгнення.

«Ми захищаємо наші життя, наші домівки, наших дітей щодня. Але це не було б можливим без вашої сильної підтримки, підтримки кожного партнера. Ми дуже вдячні, але сьогодні ми маємо бути сильнішими, щоб зупинити Путіна. І це я хочу обговорити з нашими партнерами, з усіма союзниками. У нас є План перемоги, ми прагнемо його реальної підтримки», – наголосив Президент.

Під час зустрічі Володимир Зеленський розповів про ситуацію на полі бою, а також про досягнення України у виробництві безпілотних систем.

Він закликав Ісландію фінансувати українське виробництво снарядів, далекобійних дронів і ракет та іншої зброї, а також приєднатися до коаліції укриттів, яку ініціювали Україна та Фінляндія.

Окремо Президент поінформував про залучення військових Північної Кореї до російської агресії проти України, про що свідчать дані розвідки, та застосування Росією північнокорейських та іранських озброєнь. Володимир Зеленський наголосив, що на тлі цього важлива рішуча реакція світу.

Глава держави також подякував Ісландії за підтримку нашої країни на шляху до НАТО.

Президент акцентував, що запрошення України до Альянсу – перший пункт Плану перемоги, адже тільки це є єдиною гарантією тривалого миру.

Російські погрози ескалацією не мають послаблювати нашу рішучість – виступ Президента на саміті Україна – Північна Європа ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

По-перше, я хочу подякувати Прем'єр-міністру Ісландії за організацію цього саміту – дуже дякую за запрошення – четвертої зустрічі Україна – Північна Європа в такому форматі. На мою думку, це успішний формат, і я радий, що він розвивається.

Шановні друзі!

Дякую вам за вашу рішучу підтримку України та дотримання найвищих стандартів принципової допомоги з боку ваших країн.

Принципи – перше, на що нападають диктатори. Різні «путіни» по всьому світу підривають принципи у своїх суспільствах за допомогою пропаганди й репресій, щоб люди не могли відстоювати те, у що вірять. А потім, коли диктатура набирає сили й отримує достатньо ресурсів, вона намагається експортувати свій брак принципів, створюючи поруч із собою «сіру зону», позбавлену цінностей.

Європі доводилося стикатись із цим багато разів. Зараз ми переживаємо ще один визначальний момент.

Росія намагається переконати народи, що поступатися принципами легко – що вони можуть ігнорувати міжнародне право й заплющувати очі на несправедливість, якщо це нібито принесе стабільність. Це головний меседж Москви – Путін пропонує всім забути про свої принципи, не проявляти рішучості, віддати українську землю й народ, і тоді, мовляв, припиняться російські бомбардування. Але впродовж усієї історії щоразу, коли такі угоди уклалися, загроза поверталася ще сильнішою.

Сьогодні ми маємо шанс перемогти у Східній Європі, щоб потім не воювати на північному чи інших східних фронтах – у країнах Балтії та Польщі, або на півдні – на Балканах, де легко розпалити конфлікт, або в африканських країнах, чії проблеми набагато ближчі європейським суспільствам, ніж це може здаватися.

Ми маємо відстоювати міжнародне право та цінності, на яких побудовані наші суспільства. Ми маємо бути рішучими. Люди мають значення. Закон має значення. Кордони держав і право кожної нації визначати власне майбутнє мають значення. І хоч ми знаємо, що Путін погрожує лідерам і країнам, які можуть допомогти нам силою примусити Росію до миру, ми не повинні поступатися. Російські погрози ескалацією не мають послаблювати нашу рішучість. Лише рішучість – справді далекобійна – покладе край війні. Не розмови або чиїсь таємні канали, а рішучість.

Перше. Я дякую вам за кожен пакет оборонної допомоги Україні.

Кожна одиниця зброї, яку ви надаєте, допомагає захищати нормальне життя – таке, яким ви живете у ваших країнах, тут, в Ісландії, чи в будь-якому іншому вашому суспільстві, життя, якого більше немає в Росії, де забрано основні права людини.

Ми зараз переживаємо складний період, на третьому році повномасштабної війни, і нашим солдатам на передовій потрібні свіжі сили. Саме тому ми працюємо над оснащенням наших бригад. Це справді дуже важливо, це справді нагальна потреба. Ми вже співпрацюємо з іншими країнами – Франція допомогла оснастити одну бригаду, і я сподіваюся, що сьогодні ми обговоримо, як допомогти з іншими бригадами. Ми розраховуємо на вашу спільну підтримку в цій справі.

Друге. Я вдячний Данії та іншим партнерам, які інвестують у виробництво зброї, у наше внутрішнє виробництво в Україні. Артилерія, снаряди, безпілотники – усе, що дає Україні змогу захищатися попри будь-

які логістичні затримки з боку партнерів чи мінливі політичні настрої у світових столицях.

Ми бачимо, що Путін нарощує виробництво зброї, а режими-ізгої, як-от Пхеньян, допомагають йому із цим. Наступного року, наскільки ми розуміємо, Путін має намір зрівнятися з ЄС у виробництві боєприпасів. Ми можемо запобігти цьому лише зараз.

Саме тому я закликаю вас збільшити інвестиції у виробництво зброї в Україні, зокрема ракет великої дальності, безпілотників та систем РЕБ – ключових інструментів для послаблення російського потенціалу. Я також закликаю вас інвестувати в закупівлю артилерійських боєприпасів у третіх країнах для наших солдатів. Це дуже допоможе на передовій. Наша команда надасть вам усю необхідну інформацію про країни, які можуть постачати ці боєприпаси.

І просимо вас продовжувати розвиток власної промисловості, виробляти все необхідне для оборони, зокрема такі чутливі компоненти, як мікросхеми. Європі потрібна промислова сила й незалежність від інших частин світу.

І, безумовно, нам потрібно зупинити інвестиції Путіна у війну. Тіньовий флот дає змогу Росії обходити санкції, заробляючи мільярди доларів, і становить серйозну й невідворотну загрозу навколишньому середовищу, а також міжнародному порядку, заснованому на правилах. Без доступу до ваших територіальних вод значна частина путінських танкерів нічого не варта. Тому слід ужити заходів, і я особливо звертаюся до Данії. Ми повинні розробити сильну стратегію, що ґрунтується на загальних принципах міжнародного морського права, правових межах, що регулюють Данські протоки, і зобов'язаннях щодо захисту навколишнього середовища.

Третє. Запрошення в НАТО.

Ми вже обговорили це з Прем'єр-міністром Ісландії. І сьогодні в нас буде час обговорити дуже важливі речі в деталях. Принципи завжди означають ясність – розуміння, у що ви вірите, дотримання обіцянок і впевненість у тому, що вашим словам можна довіряти. Україні вже давно кажуть, що ми маємо такі самі права, як і будь-яка інша демократична держава у Європі. Але чи справді це так? Ми не говоримо про членство України в НАТО зараз, під час війни. Ми говоримо лише про запрошення приєднатися до НАТО – політичне рішення, яке забезпечило б геополітичну ясність для України та всієї Європи і, звісно, посилило б наші дипломатичні позиції щодо Росії, коли настане час і відбудеться другий Саміт миру.

Цілком очевидно, чому запрошення в НАТО – це не те саме, що повноправне членство в Альянсі. Однак деякі лідери говорять про це так, ніби це одне й те саме. Їх запитують про запрошення, а вони відповідають про членство. Це несправедливо. Це просто спосіб сказати «ні».

Україна заслуговує на чесну відповідь, і я прошу вас підтримати цю прозорість. Будь ласка, попрацюйте з партнерами по всій Європі – особливо в Берліні, – щоб ми могли спільно досягти цієї геополітичної ясності.

Коли Україна отримає запрошення в НАТО, це стане нездоланною захисною стіною від імперських амбіцій Росії. Росія має припинити свою агресивну поведінку, і це починається з відмови від своїх амбіцій щодо України.

Шановні друзі!

Усе, що я щойно вам розповів, є частиною Плану перемоги – разом з іншими ключовими заходами, необхідними для нашої оборони: стримування Росії, посилення економічної співпраці, запровадження подальших санкцій проти російської агресії та багато іншого.

Усі ви маєте цей документ. Я закликаю вас підтримати його, втілити його пункти й допомогти в нашій роботі з тими партнерами, які поки що налаштовані скептично. Чому вони скептично налаштовані? Насправді їхні сумніви пов'язані не стільки з Україною, скільки з їхніми власними принципами – чи справді їхні цінності сильніші за амбіції Путіна. Послабимо Путіна разом. Це буде наша спільна перемога. (...).

Президент: Коли Україна отримає запрошення в НАТО, це стане нездоланною захисною стіною від імперських амбіцій Росії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Сьогодні маємо шанс перемогти у Східній Європі, щоб потім не воювати на північному, інших східних фронтах, на півдні чи в африканських країнах. Про це Президент України Володимир Зеленський заявив у Рейк'явіку під час виступу на саміті Україна – Північна Європа.

Глава держави подякував Ісландії, Швеції, Данії, Фінляндії та Норвегії за пакети військової допомоги та підтримку українського оборонного виробництва.

Президент закликав приєднатися до оснащення бригад, збільшити інвестиції у виробництво зброї в Україні, зокрема ракет великої дальності, безпілотників і систем РЕБ, та у закупівлю артилерійських боєприпасів для українських воїнів у третій країнах, а також вжити заходів щодо тіншового флоту РФ.

«Ми бачимо, що Путін нарощує виробництво зброї, а режими-ізгої, як-от Пхеньян, допомагають йому із цим. Наступного року, наскільки ми розуміємо, Путін має намір зрівнятися з ЄС у виробництві боєприпасів. Ми можемо запобігти цьому лише зараз», – сказав Володимир Зеленський.

Окремо він наголосив на тому, що для України важливо отримати запрошення приєднатися до Північноатлантичного Альянсу.

«Коли Україна отримає запрошення в НАТО, це стане нездоланною захисною стіною від імперських амбіцій Росії. Росія має припинити свою агресивну поведінку, і це починається з відмови від своїх амбіцій щодо України», – зауважив Глава держави.

Усі озвучені пункти – частина Плану перемоги. Президент закликав підтримати План, втілити всі його пункти та допомогти в роботі з тими партнерами, які поки що налаштовані скептично.

Саміт Україна – Північна Європа у Рейк'явіку – уже четвертий у такому форматі. Третій відбувся у Стокгольмі (Швеція) цього року у травні. Два попередні провели торік: в Осло (Норвегія) у грудні та в Гельсінкі (Фінляндія) у травні.

Спільна заява четвертого саміту Україна – Північна Європа в м. Рейк'явіку ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Заяви – за наведеним посиланням)

План перемоги, оборонна підтримка та підготовка до зими: результати четвертого саміту Україна – Північна Європа ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Країни Північної Європи надають оборонну підтримку Україні, зокрема у виробництві зброї, допомагають у підготовці до зими, будівництві укриттів і підтримують План перемоги. Про це Президент Володимир Зеленський заявив за підсумками четвертого саміту Україна – Північна Європа.

Глава держави подякував Ісландії та Прем'єр-міністру країни Б'ярні Бенедіктссону за організацію саміту й відданість міжнародному праву.

Він також відзначив лідерство Данії в інвестуванні у виробництво зброї в Україні.

«Ваша рішучість створила особливу модель інвестування в наше оборонне виробництво, якою ми ділимося з іншими партнерами. І сьогодні всі партнери підтвердили свою готовність слідувати данській моделі», – сказав Володимир Зеленський.

Президент подякував Фінляндії за нещодавній оборонний пакет, участь у коаліції укриттів та організацію конференції на основі пункту Формули миру щодо захисту довкілля.

Глава держави відзначив допомогу з боку Швеції українському енергосектору перед початком опалювального періоду, Норвегії – за посилення ППО, допомогу в морському компоненті, за довгострокову фінансову підтримку України та готовність посилити енергетику.

«Сьогодні ми домовилися про підтримку північними країнами Плану перемоги, який я представив ключовим партнерам. Цей План може підштовхнути Росію до миру, якщо він буде реалізований», – зазначив Президент.

Учасники саміту обговорили додаткові потреби у протиповітряній обороні та запропонували шляхи посилення повітряного щита України системами Patriot.

Окремо Володимир Зеленський наголосив на тому, що важливо дати Україні запрошення в НАТО.

Прем'єр-міністр Ісландії Б'ярні Бенедіктссон акцентував на важливості збільшення фінансування енергосектору та оборонної підтримки України.

«Сьогодні ми говорили з Президентом Зеленським про нагальні потреби українців. Ми розглядаємо можливість максимального врахування цих потреб», – сказав він.

Прем'єр-міністр Швеції Ульф Крістерссон зазначив, що його країна долучилася до ініціативи Данії щодо сприяння розробці та виготовленню артилерійських снарядів в Україні на суму понад 20 млн євро, а також допоможе у підготовці до зими. Крім того, Швеція планує приєднатися до програми постачання ракет для ППО, F16, обладнання для розмінування.

Прем'єр-міністр Фінляндії Петтері Орпо зазначив, що його країна готує черговий пакет підтримки, зокрема для будівництва укриттів.

Прем'єр-міністерка Данії Метте Фредеріксен заявила, що країни – учасниці саміту намагаються якомога більше підтримувати оборонну промисловість України.

Прем'єр-міністр Норвегії Йонас Гар Стере оголосив про надання нового пакета допомоги Україні в розмірі 500 млн євро, із яких 350 – саме військова підтримка.

Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Президентом Республіки Корея ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Президентом Республіки Корея Юн Сок Йолем.

Глава Української держави подякував за послідовну підтримку суверенітету й територіальної цілісності України, усю вже надану, а також анонсовану фінансову та гуманітарну допомогу.

Під час розмови обговорили залучення північнокорейських військових до російського вторгнення в Україну.

«Розглядаємо участь військовослужбовців Північної Кореї у вторгненні Росії в Україну як інтернаціоналізацію війни та її вихід за межі двох держав», – наголосив Володимир Зеленський.

Президент України надав інформацію про перекидання 3 тисяч північнокорейських військових на російські полігони у безпосередній близькості до зони бойових дій та очікуване збільшення їхньої кількості приблизно до 12 тисяч.

Володимир Зеленський і Юн Сок Йоль домовилися посилити обмін розвідданими та експертизою, активізувати контакти на всіх рівнях, зокрема найвищому, щоб виробити стратегію дій та перелік контрзаходів у відповідь на ескалацію, а також залучити до співпраці спільних партнерів.

У межах цієї домовленості Україна та Республіка Корея найближчим часом обміняються делегаціями для координації дій.

Глава держави також запросив Південну Корею приєднатися до Вільнюської декларації G7 щодо двосторонніх безпекових угод на підтримку України.

Реабілітація поранених воїнів і можливість патронату над українськими регіонами – результати зустрічі Володимира Зеленського з Президенткою Ісландії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У Рейк'явіку Президент України Володимир Зеленський зустрівся з Президенткою Ісландії Халлою Томасдоттір.

Глава держави подякував Ісландії за підтримку України з перших днів повномасштабного російського вторгнення та за проведення четвертого саміту Україна – Північна Європа.

«Дякую за організацію цієї дуже важливої зустрічі Україна – Північна Європа. Ми дякуємо Ісландії та іншим партнерам із Північної Європи за підтримку з перших днів повномасштабної війни. Наша хороша єдність підтримує Україну фінансово, гуманітарно та на полі бою. Вчора ми ухвалили дуже важливі для нас рішення. Особливо – це підтримка нашого Плану миру з боку партнерів, і я дякую їм», – сказав Президент України.

Володимир Зеленський відзначив внесок Ісландії у створення Реєстру збитків та спеціального трибуналу щодо злочину агресії.

Серед питань, які обговорили під час зустрічі, – участь Ісландії в коаліції з розмінування та у тренуванні українських саперів, реабілітація поранених воїнів, залучення ісландських компаній до протезування, повоєнна відбудова України та протидія російській дезінформації.

Окрему увагу приділили реалізації Формули миру та підготовці до другого Саміту миру.

Глава держави запросив Ісландію приєднатися до програми патронату над українськими регіонами – окремо або у співпраці з іншими державами Північної Європи.

Нехай ваші рішення закінчать війну й принесуть тривалий мир, а не тимчасову ілюзію – виступ Президента на 76-й сесії Північної ради ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

Щиро дякую за ваші слова, за запрошення. Велика честь бути тут.

Пане голово, пані Президент, шановні друзі, пані та панове!

Радий, що маю нагоду звернутися до вас сьогодні.

Передусім я хотів би подякувати кожному з вас, а також народам Ісландії, Норвегії, Данії, Швеції, Фінляндії, які ви представляєте. Ми справді відчуваємо вашу підтримку, і ми завжди пам'ятатимемо щиро відданість північних країн, із якою вони допомагають нам боронити нашу країну, наш народ, нашу свободу. Щиро дякуємо вам! Ваша підтримка – одна з найсильніших у світі. Це правда.

Тут, в Ісландії, і особливо в цій історичній будівлі Альтингу, можна ясно відчути, що значить цінувати час. Стає зрозуміло, наскільки важливо для суспільства розвиватись і зберігати свої найкращі якості не просто роками, а нашими поколіннями. Ваша повага до свободи, людського життя та довкілля є відображенням часу, який був у вас для мирного життя, розбудови

своєї культури й збереження унікального духу, притаманного лише Скандинавським країнам.

У вас був цей дорогоцінний час – мирний час. Україна теж має право на такий час. Наш народ, наш сильний народ вартий мирних поколінь – часу для життя, для розвитку нашої культури, для можливості вільно ділитися зі світом тим, що робить Україну унікальною. Не тимчасової паузи від жахиття, яке розв'язали Росія, Путін та їхня агресія, не кількох років затишшя перед наступним російським вторгненням і, звісно, не довічного підпорядкування волі якогось безумця з Кремля. Українці мають право на справжній і тривалий мир, і я дякую вам за те, що допомагаєте нам досягти його. Без вас ми не змогли б вистояти. Дякую за всю вашу допомогу.

Шановні друзі!

Україна не гаяла жодного дня, намагаючись наблизити мир. Завтра в Канаді розпочнеться тематична конференція, присвячена одному з найчутливіших питань нашої Формули миру. Українська команда й багато наших партнерів працюватимуть над питанням повернення українських дітей, викрадених Росією. Це один із найболючіших аспектів цієї жахливої війни.

Йдеться про десятки тисяч дітей, викрадених Росією з окупованих територій України. Про декого з них ми знаємо, де вони, у яких умовах і як їх навчають забувати Україну, навіть обманом, кажучи, що в них немає родин. Але щодо більшості з них ми досі не знаємо, де вони зараз.

Це діти з дитячих будинків на окупованих Росією територіях, діти, які втратили батьків через російські бомби, і ті, кого розлучили з родинами під час російських фільтраційних заходів. Серед них немовлята, підлітки й так багато юних життів, які не мають бути розкиданими по всій Росії, де їх вчать ненависті до України, а мають бути зі своїми близькими, у своїй країні.

Примус дітей до зміни однієї нації на іншу та стирання їхньої ідентичності – це, безумовно, практика геноциду. Росія робить це із самого початку вторгнення. Міжнародний кримінальний суд уже видав ордер на арешт Путіна на підставі цих дій.

І хоча нам вдалося повернути частину цих дітей, кожна дитина, яка рік чи два перебуває в таких умовах, втрачає набагато більше, ніж просто час. Значною мірою це втрата їхнього власного майбутнього.

Війни часто залишають по собі пам'ятники невідомим солдатам. Але давайте принаймні не залишимо пам'ятника вкраденому й депортованому майбутньому цих українських дітей.

Це одна з багатьох причин, із яких ця війна не може закінчитися просто тишею на фронті після кулуарних дискусій і приватних домовленостей купки політиків. Ми маємо повернути в Україну депортованих і полонених. Ми маємо відновити справедливість для мільйонів, мільйонів людей, чиї міста й села були зруйновані російськими бомбами. Ми маємо не допустити повторення російської агресії, а для цього необхідно повністю відновити силу міжнародного права та Статуту ООН. Ми маємо захистити суверенітет

України й нашу територіальну цілісність, безпеку нашого народу й наше право жити вільно, як і ваші народи, як і будь-який інший народ.

Справжній мир завжди має багатозначний. Це означає забезпечення як потреб людей, так і безпеки. У нас є всі необхідні для цього відповіді. Я вдячний вашим країнам і всім нашим партнерам, які підтримують План перемоги України. Це чіткий і потужний перелік пунктів, які можуть примусити Росію до справжнього миру. Вчора ми обговорювали це з прем'єр-міністрами ваших країн на саміті Україна – Північна Європа. І ми говорили про оборону, ми говорили про спільне виробництво, геополітичні та економічні питання – усе те, що дає нам спільну силу. І я дякую за готовність реалізовувати План перемоги – учора ми домовилися про це з прем'єр-міністрами ваших країн.

Шановні друзі!

Вільний світ має все необхідне, щоб захистити себе і все, що люди цінують у житті. У нього є все – від моральної цілісності до військової сили. Усе, що потрібно, – це рішучість діяти, реалізовувати те, що необхідно для миру.

І я закликаю вас продовжувати роботу з нами й з усіма іншими партнерами, щоб захистити життя від російських атак. І я закликаю вас і далі тиснути на Росію через цю війну. Ефективні санкції проти Росії, зупинення російського тіншового танкерного флоту, який фінансує путінську агресію, і надання всього необхідного озброєння нашим солдатам – це все інструменти, які наближають справжній мир. Я прошу вас продовжити розбудовувати все необхідне спільне й національне виробництво, яке забезпечує свободу. Засоби протиповітряної оборони, зброя, мікрочипи – усе це має значення.

Ми маємо розширювати нашу співпрацю у Європі та євроатлантичному регіоні. Єдність має вирішальне значення. Єдність зберігає мир у Європі. І саме тому Україна прагне бути частиною цієї єдності. Наш народ, наша нація заслуговують на вступ до ЄС і НАТО, і я вдячний вашим країнам за підтримку на цьому шляху до геополітичної визначеності. І прошу пам'ятати: у воєнний час кожне рішення, ухвалене країною-партнером того, на кого нападають, – це передусім рішення про час. Час, як довго триватиме війна. Як довго триватиме несправедливість. Як довго не буде справжнього, тривалого миру. (...).

Війна не може закінчитися просто тишею на фронті: мають повернутися всі полонені й депортовані – Президент ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У середу в Канаді розпочнеться тематична конференція, присвячена четвертому пункту Формули миру. Українська команда разом із партнерами працюватиме над питанням повернення українських дітей, яких викрала Росія. Про це Президент України Володимир Зеленський заявив під час виступу на 76-й сесії Північної ради.

«Про декого з них ми знаємо, де вони, у яких умовах і як їх навчають забувати Україну, навіть обманом, кажучи, що в них немає родин. Але щодо більшості з них ми досі не знаємо, де вони зараз», – сказав Глава держави.

За словами Володимира Зеленського, ідеться про десятки тисяч дітей, яких Росія викрала з окупованих територій України. Серед депортованих – діти з дитбудинків, ті, хто втратив батьків унаслідок російської агресії, та ті, кого розлучили з родинами під час російських фільтраційних заходів.

«Це одна з багатьох причин, із яких ця війна не може закінчитися просто тишею на фронті після кулуарних дискусій і приватних домовленостей купки політиків. Ми маємо повернути в Україну депортованих і полонених», – наголосив Президент.

Він подякував за підтримку Плану перемоги й закликав країни Північної Європи продовжувати тиск на Росію, підтримувати українських військових озброєнням і розбудовувати спільні й національні виробництва.

«Вільний світ має все необхідне, щоб захистити себе й усе, що люди цінують у житті. У нього є все – від моральної цілісності до військової сили. Усе, що потрібно, – це рішучість діяти, реалізовувати те, що необхідно для миру», – підсумував Володимир Зеленський.

Фінансування українського оборонного виробництва та другий Саміт миру: Президент зустрівся з Прем'єр-міністеркою Данії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У Рейк'явіку Президент України Володимир Зеленський зустрівся з Прем'єр-міністеркою Данії Метте Фредеріксен.

Лідери відзначили результативність четвертого саміту Україна – Північна Європа, зокрема рішення країн про фінансування українського виробництва зброї, боєприпасів та далекобійних засобів за прикладом Данії.

«Дякую за ваші меседжі щодо підтримки Плану перемоги, а також внутрішнього виробництва зброї. Це дуже важлива ініціатива», – зазначив Президент.

Ключові теми зустрічі – продовження оборонної підтримки України та надходження зброї й техніки з оголошених пакетів допомоги.

Окрему увагу приділили збереженню тиску на Росію та обмеженню російського експорту сирої нафти й нафтопродуктів. Зокрема, ішлося про тіньовий флот і російські порти в Балтійському морі, із яких вивозять понад 50 % російської сирої нафти.

Президент акцентував, що Україна очікує на відповідне реагування з боку союзників – не лише Данії, а й усіх партнерів із ЄС та G7.

Під час зустрічі також обговорили ситуацію із залученням північнокорейських військових до російського вторгнення в Україну. Глава держави розповів про свою розмову з Президентом Республіки Корея.

Володимир Зеленський і Метте Фредеріксен наголосили на тому, що важливо посилювати українську ППО, а також відзначили лідерство Данії в коаліції військово-повітряних сил.

Крім того, обговорили можливість підготовки та оснащення бригади ЗСУ скандинавськими країнами.

Серед тем зустрічі також – подальша реалізація Формули миру та підготовка до другого Саміту миру. Зокрема, Данія є співголовою робочої групи з імплементації третього пункту Формули миру «Енергетична безпека».

Окремо Президент зазначив, що важливо активізувати співпрацю з країнами Глобального Півдня для відновлення справедливого миру.

Норвегія збільшує військову допомогу Україні ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У Рейк'явіку Президент України Володимир Зеленський зустрівся з Прем'єр-міністром Норвегії Йонасом Гаром Стере.

Головна тема зустрічі – підтримка України на полі бою, у дипломатичній та фінансовій сферах. Прем'єр-міністр Норвегії розповів про намір збільшити допомогу.

«Як я вчора й казав, зараз ми в парламенті маємо на розгляді договір про надання допомоги Україні до 2030 року», – зазначив Йонас Гар Стере.

Він наголосив, що за програмою, яка була розрахована до 2027 року, Норвегія надавала Україні підтримку в обсязі 1,5 млрд дол. на рік. Відповідно до нової ініціативи, ця сума збільшуватиметься.

Під час зустрічі обговорили також оборонну співпрацю з іншими партнерами та довгострокову взаємодію щодо безпеки, зокрема НАТО для України, План перемоги та спільну з партнерами стратегію наближення миру.

Серед основних тем переговорів – ключові потреби України: посилення протиповітряної оборони та далекобійних спроможностей. Також ішлося про роботу на рівні команд для збільшення виробництва різних військових засобів, зокрема ППО.

Окремий фокус розмови – перекидання північнокорейських військових до зони бойових дій. Володимир Зеленський і Йонас Гар Стере наголосили на тому, що важливо дати спільну рішучу відповідь на цей виклик.

Президент зустрівся зі Спікером парламенту Ісландії та членами Комітету у закордонних справах ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У Рейк'явіку Президент України Володимир Зеленський зустрівся зі Спікером парламенту Ісландії Біргіром Арманнссоном та членами Комітету у закордонних справах.

Глава держави подякував Спікеру за активну участь у парламентських заходах міжнародної Кримської платформи, відзначив рішення парламенту про визнання Голодомору 1932–1933 років геноцидом українського народу та окремо висловив подяку за оборонну підтримку України з боку Ісландії.

Ключові теми, які обговорили під час зустрічі, – реалізація Формули миру та підготовка до другого Саміту миру. Президент наголосив на тому, що до участі в ньому важливо залучити країни Глобального Півдня.

Володимир Зеленський відзначив вагому роль Ісландії у створенні спеціального трибуналу щодо злочину агресії Росії проти України, а також Реєстру збитків.

Президент України і Прем'єр-міністр Фінляндії обговорили оборонну підтримку й підготовку до другого Саміту миру ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У Рейк'явіку Президент України Володимир Зеленський зустрівся з Прем'єр-міністром Фінляндії Петтері Орпо.

«Дякую вам і всьому фінському народу за єдність у підтримці України. Дякую за всі пакети допомоги, які ми отримали від Фінляндії», – сказав Володимир Зеленський.

Серед тем, які обговорили під час зустрічі, – посилення ППО, постачання артилерійських боєприпасів та інвестиції у виробництво українських далекобійних дронів і ракет.

Президент також відзначив лідерство Фінляндії в коаліції цивільного захисту щодо будівництва укриттів.

Окрему увагу під час зустрічі приділили реалізації Формули миру та підготовці до другого Саміту миру.

Володимир Зеленський подякував Фінляндії за організацію та проведення в Гельсінкі тематичної конференції з імплементації восьмого пункту Формули миру «Екологічна безпека».

Дуже розраховуємо на прогрес у питаннях про посилення українського повітряного щита – Президент під час зустрічі з Прем'єр-міністром Швеції ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У Рейк'явіку Президент України Володимир Зеленський зустрівся з Прем'єр-міністром Швеції Ульфом Крістерссоном.

Одна з основних тем зустрічі – План перемоги. Зокрема, Глава держави наголосив на тому, що важливо дати Україні запрошення до НАТО й дозвіл застосовувати далекобійну зброю по російських військових об'єктах. Окремо обговорили деталі української позиції щодо питання про Північноатлантичний альянс.

«Вдячні Швеції за розуміння нашої потреби гарантувати довгострокову безпеку для України. Дуже розраховуємо на прогрес у питаннях про посилення українського повітряного щита», – зазначив Президент.

Володимир Зеленський та Ульф Крістерссон також обговорили, як зберегти й посилити єдність у Європі з урахуванням усіх викликів: і короткострокових, і довгострокових.

Окремий фокус переговорів – фінансування українського виробництва далекобійних ракет і дронів та підтримка енергомережі взимку.

Глава держави наголосив, що Швеція – один із найважливіших донорів енергетичної допомоги Україні, і подякував за всі пакети оборонної підтримки.

Підтримка релокованих підприємств, кредитні програми та енергозабезпечення – результати зустрічі Президента з представниками бізнесу Закарпаття ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

В Ужгороді Президент Володимир Зеленський зустрівся з представниками бізнесу Закарпатської області в межах економічної платформи «Зроблено в Україні».

«Закарпаття розвивається. Через війну сюди переїхало багато людей, велика кількість релокованого бізнесу працює саме тут», – сказав Глава держави.

Президент зауважив, що місцевий бізнес співпрацює з центральною та регіональною владою, а релоковані підприємства створюють робочі місця у регіоні.

Володимир Зеленський також поспілкувався з підприємцями, зокрема з представниками релокованих компаній із Харкова, Мелітополя, Дніпра та Нікополя.

Крім того, під час зустрічі обговорили підтримку релокованих підприємств, розширення програми «Доступні кредити 5-7-9%» для місцевого бізнесу, запуск цільових кредитних програм, безперервне енергозабезпечення підприємств та бронювання працівників.

Перша віцепрем'єр-міністерка – міністерка економіки Юлія Свириденко зазначила, що Закарпаття стало одним із лідерів за кількістю релокованого бізнесу. Офіційно в регіоні зареєстровано близько 400 таких підприємств.

Крім того, зростає кількість нових компаній. Порівняно з 1 січня 2022 року зараз їх на 3 тисячі більше. Серед них лідери за галузями – машинобудування, металообробка, деревообробка та сільське господарство.

У межах ініціативи «Зроблено в Україні» на підтримку бізнесу цього року було передбачено понад 45 млрд грн, із них щонайменше 530 млн грн – для Закарпаття.

«Виробники регіону вже активно користуються цими інструментами, зокрема доступними кредитами, грантами, програмою розвитку індустріальних парків. Ми очікуємо, що всі програми в межах політики «Зроблено в Україні» будуть продовжені й наступного року», – повідомила Юлія Свириденко.

В Ужгороді Президент відвідав поранених воїнів і відзначив їх державними нагородами ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

В Ужгороді Президент України Володимир Зеленський відвідав клінічний центр, де українські захисники проходять реабілітацію після

поранень, яких зазнали в боях на Донеччині, Харківщині та в Курській області.

«Дякую від усіх наших людей – від усієї України – за таку потрібну роботу, службу, хоробрість. Хоробрість, яка завжди має вирішальне значення – і на полі бою, і в політичних рішеннях», – сказав Володимир Зеленський.

Президент поспілкувався з воїнами та відзначив їх державними нагородами: орденами «За мужність» III ступеня, медалями «За військову службу Україні» та «Захиснику Вітчизни».

Він також оглянув кабінети рентгенівської діагностики судин та реабілітації, які оснащені сучасним обладнанням та приладами для лікування.

Україна завжди пропонує тільки те, що реально допоможе натиснути заради справжнього миру – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Завершив візит до наших друзів із Північної Європи – був уже четвертий саміт Україна – держави-нордики. Ісландія, Данія, Норвегія, Фінляндія, Швеція. Дуже продуктивно. Домовилися про нові пакети підтримки для нашої оборони, також для нашої енергетики. Багато говорили й про інвестиції в наше виробництво зброї, саме в Україні, і про розвиток спільних оборонних проєктів. Є вагома історія таких відносин із Данією – ми називаємо данська модель, яка дає змогу залучати фінанси від наших партнерів саме в українське оборонне виробництво. Зокрема, робимо артилерію – уже майже 20 «богдан» на місяць, хороші результати і в інших напрямках. Буде більше результатів. Снаряди, техніка, дрони – усе необхідне. Я вдячний усім, хто нам допомагає. Продовжуємо роботу щодо ППО. Зокрема, на саміті НАТО у Вашингтоні була абсолютно чітка, конкретна домовленість щодо систем ППО для України, а також – комплектації бригад. Зараз це ще не реалізовано повністю. І ми дуже розраховуємо, що наші партнери нордики допоможуть нам із цим у контактах з іншими партнерами. Домовленості повинні виконуватись. І тим більше в умовах такої війни. Я хочу окремо подякувати всім країнам Північної Європи за підтримку Плану перемоги – це стратегія дій, яка вже на столі. Ми готові чути пропозиції інших держав, інші погляди, будь ласка. Але наразі чітке, прораховане бачення подальших дій разом із партнерами є в нашому Плані перемоги. Головне – знайти рішучість виконати пункти, і це точно наблизить мир. Вдячний також і за повне розуміння нашої логіки щодо запрошення в НАТО для України. Україна завжди пропонує тільки те, що реально допоможе натиснути заради справжнього миру. І ми не втомлюємося це пояснювати, зокрема нашим партнерам у Берліні, у Вашингтоні та іншим. Також уже бачимо й контури зустрічі у форматі «Рамштайн», яка має відбутись найближчими тижнями. Це важливо. Дуже важливо, щоб кожен пакет

підтримки був реалізований повністю і щоб наші кроки з партнерами були справді спільними та максимально дієвими.

Сьогодні я вже повернувся в Україну, багато зустрічей зараз тут, на Закарпатті. Багато є регіональних справ, які мають значення для всієї нашої країни. Робота з місцевими громадами, робота з місцевими підприємцями. За кілька років вдалося зробити Закарпаття однією з опор нашої стійкості – всієї України. Говорив сьогодні тут із керівниками громад області, із представниками бізнесу. Була зустріч разом із першою віцепрем'єркою Свириденко з бізнесом регіону. А це бізнес зокрема релокований з інших наших областей. Ми бачимо, як зростає тут виробництво, які є перспективи й водночас є питання, є проблеми. Допоможемо з рішеннями – обов'язково. І зараз ще відвідаю наших хлопців – воїнів, які проходять реабілітацію після поранень. Бойові наші хлопці – з наших бригад, що воюють на Донеччині, у Вовчанську, на Курщині. Хочу подякувати їм від усіх наших людей – від усієї України – та відзначити їх державними нагородами. За таку потрібну роботу, таку службу, за їх таку потрібну хоробрість. Хоробрість, яка завжди має вирішальне значення – і на полі бою, і в політичних рішеннях. Дуже сподіваємося на хоробрість партнерів. (...).

Внутрішній План посилення та регіональна співпраця з країнами-партнерами: Президент зустрівся з керівниками територіальних громад і районів Закарпаття ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

В Ужгороді Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із керівниками територіальних громад і районів Закарпатської області.

«Дякую за те, що підтримуєте армію, наших людей, приймаєте релокований бізнес – багато підприємств. Під час війни треба працювати, підтримуючи не тільки обороноздатність нашої держави, а й громадян України. Дякую, що підтримуєте людей у своїх громадах», – сказав Володимир Зеленський.

Серед головних тем зустрічі – участь територіальних громад у роботі над внутрішнім Планом посилення та важливість єдності українців.

«Цей План розробляється дуже детально. Звичайно, у ньому є робота громад. Ви обов'язково отримаєте перший проєкт цього плану, пункти, де громади мають максимально підтримувати кожного громадянина на своєму рівні», – зазначив Президент.

Глава держави наголосив на тому, що важливо співпрацювати з громадами країн-партнерів, які мають потенціал для посилення української армії.

Окрему увагу приділили гарантіям безпеки для України з боку союзників, інтеграції з ЄС і НАТО, діалогу угорської громади Закарпаття з Угорщиною.

Також обговорили розбудову індустріальних парків, розвиток пунктів прикордонного пропуску, ремонт доріг, продовження державної субвенції на

безкоштовне харчування школярів початкових класів та співпрацю з іноземним бізнесом.

Перші тисячі солдатів із Північної Кореї неподалік українського кордону – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

Північна Корея випробувала нову балістичну ракету. Це сталося напередодні. Рекордний час у польоті й достатня висота. А світ просто спостерігає. Спостерігає, як зростає ця загроза.

Північна Корея навчилася робити краще артилерію. Це вже сталося завдяки співпраці з Москвою. Навчилася робити краще й ракети – це вже очевидно. Зараз, на жаль, навчиться сучасної війни. Перші тисячі солдатів із Північної Кореї неподалік українського кордону. Українці будуть змушені захищатись від них. А світ буде знову спостерігати.

Ми неодноразово говорили, що не можна давати час таким загрозам. Не можна дозволяти Росії шукати й знаходити собі спільників. Не можна давати час будь-якому ворогу вільного світу зростати.

Що об'єднує Пхеньян із Москвою? Тільки бажання воювати.

Зараз ми бачимо кожен майданчик, на якому Росія на своїй території накопичує цих солдатів із Північної Кореї – усі їхні табори. Ми могли б ударити превентивно, якби в нас була ця можливість бити достатньо далекобійно. І це залежить від партнерів. Але замість такої необхідної далекобійності Америка спостерігає, Британія спостерігає, Німеччина спостерігає. Всі просто чекають, поки ще й північнокорейські військові почнуть завдавати ударів по українцях.

Ми знаємо всю логістику між Росією та Північною Кореєю, яка допомагає російській агресії, і ця логістика має бути заблокована. Це залежить зокрема від сильних держав Азії. Це залежить від Китаю, який стільки говорить про припинення війни. А сам спостерігає. І поки звучать слова, на фронт ідуть військові з Північної Кореї.

Кожен у світі, хто справді хоче, щоб ця війна Росії проти України не розширювалась і щоб війна з Європи не перекинулась на інші регіони світу, – кожен мусить не просто спостерігати. Треба діяти. Треба, щоб слова про неприпустимість ескалації та розширення війни збігалися з діями. (...).

За жовтень було більш ніж 2 тисячі «шахедів» проти України, буквально кожної доби – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Сьогодні перш за все вдячність нашим воїнам. Усім, хто захищає Україну від щоденних атак «шахедів» та ракет. Росія поступово нарощує цю

активність. І для цього досі має змогу на жаль, використовувати західні компоненти.

За жовтень місяць більш ніж 2 тисячі «шахедів» було проти України, проти наших людей. Буквально кожної доби. Така кількість «шахедів» – це понад 170 тисяч компонентів, які мали б бути заблоковані для постачання в Росію. Мікросхеми, мікроконтролери, процесори і багато різних деталей, без яких просто був би неможливий цей терор.

Все це постачається в Росію з-за кордону. І це, на жаль, від компаній з Китаю, Європи, Америки – багато мікронесків у постійний російський терор. Це знов і знов повертає світ до необхідності працювати значно більше, щоб контролювати експорт спеціальних деталей та ресурсів. Щоб не давати Росії можливості обходити санкції, які давно вже були введені проти Росії за цю війну.

Так само як із «шахедами» – з російськими ракетами. Вони всі містять компоненти з інших країн. Боротися проти російських ударів – це означає боротися в тому числі за силу санкцій проти Росії. Санкції мають збільшуватись, бути ефективними. І кожна схема обходу санкцій – це злочин проти людей і світу. Саме такі схеми дають Росії змогу також допомагати нарощувати м'язи режимам в Ірані та Північній Кореї. Це глобальна загроза. І тільки глобальним, спеціальним тиском можна це подолати.

Сьогодні я хочу відзначити наших військових, які проявили себе найкраще в протидії «шахедам» саме цими тижнями. Мобільна вогнева група «Майстер» 35-ї окремої бригади морпіхів, мобільні вогневі групи «Ужик» та «Шерхан» 59-ї окремої мотопіхотної бригади, мобільна вогнева група 494 14-ї радіотехнічної бригади імені Богдана Хмельницького, також мобільні вогневі групи 513 та 631 636-го окремого зенітного кулеметного батальйону Сухопутних військ і ще мобільна вогнева група номер 9 7-ї бригади тактичної авіації. Я дякую всім вам за вашу роботу, за вашу службу кожному, хто захищає Україну так результативно.

Говорив з Головнокомандувачем Сирським. Доповідь по фронту. Основні напрямки: Курахівський, Покровський, Лиманський та всі інші. Торецький напрямок також. Дякую всім нашим воїнам за хоробрість! Кожна захищена наша позиція, кожна відновлена позиція мають значення для всіх нас, для всього фронту.

Вдячний воїнам 79-ї окремої десантно-штурмової бригади – хлопці б'ються саме на Курахівському напрямку. Також інші напрямки на Донеччині: 38-ма окрема бригада морської піхоти – молодці, 68-ма окрема егерська бригада – дякую вам, воїни! Оріхівський напрямок: дякую всім воїнам 128-ї окремої гірсько-штурмової та 141-ї окремої піхотної бригад. Також Придніпровський напрямок: 124-та та 126-та окремі бригади ТрО – дякую!

Слава всім, хто воює заради України! Усім, хто працює заради нашої держави, заради всіх наших людей! Дякую кожному у світі, хто допомагає

нам захищати право, наше право, українське право і кожного народу на своє власне життя! (...).

Про День ракетних військ і артилерії: Указ Президента України №748/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Ушановуючи мужність та героїзм воїнів ракетних військ і артилерії, виявлені в боротьбі за свободу, незалежність та територіальну цілісність України, а також з метою започаткування нових військових традицій постановляю:

1. Установити в Україні День ракетних військ і артилерії, який відзначати щороку 4 грудня.
2. Визнати таким, що втратив чинність, Указ Президента України від 31 жовтня 1997 року № 1215/97 «Про День ракетних військ і артилерії». (...).

Вітання Президента військовослужбовцям інженерних військ ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Вітання – за наведеним посиланням)

В неволі не те що роки, а кожен день має значення – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Сьогодні я хочу звернутися до наших партнерів щодо одного з базових елементів миру.

Україна завжди радіє, коли вдається повернути з російського полону наших людей. Повернути додому. Воїнів, цивільних. Це надзвичайно складно, але ми робимо все, що можна, щоб обміни відбувались.

Проте найскладніше повертати не дорослих, а дітей. Маленьких українців, які вкрадені в рідних. Дітей, які вивезені з тимчасово окупованої нашої території – вивезені в Росію. І яких Росія намагається сховати.

Ніхто сьогодні не скаже точно, скільки їх. Ми знаємо про десятки тисяч.

Це й зовсім маленькі діти, і підлітки. Ті, у кого є рідні в Україні. І ті, чії рідні, на жаль, загинули від російських ударів.

Іноді щастить, і діти самі можуть вийти на зв'язок із волонтерами, правозахисниками чи своїми родичами в Україні. Але більшість росіяни просто позбавляють будь-яких засобів зв'язку, забирають та знищують документи дітей, відправляють їх у чужі російські сім'ї. В неволі не те що роки, а кожен день має значення. І так само має значення кожне зусилля, яке допомагає звільняти наших людей. Цього тижня в Канаді відбулась конференція щодо пункту Формули миру, який присвячений саме такому нашому завданню – повернути додому всіх українських полонених, усіх наших депортованих і вкрадених українців. Участь у конференції взяли понад 70 держав та міжнародних організацій. Є повна підтримка для наших

людей, для нашої держави та для нашої мети. Кожен обмін полонених – це досягнення. Кожна дитина, яка повернулась додому в Україну, – це щастя. Але всіх – всіх маємо повернути.

Працює наша ініціатива Bring Kids Back UA. Разом із нами для цього Об'єднані Арабські Емірати, Катар, Ватикан – країни-посередники – та багато інших країн.

Ми хочемо справжнього миру для України – для нашої землі та для всіх наших людей. І це справедливо. Справедливо – повернути додому всіх, кого війною хотіли дому позбавити. Мир має бути надійним.

Я дякую всім, хто допомагає Україні! (...).

Офіційна діяльність дружини Президента України

Олена Зеленська: У час російського вторгнення ми бачимо, наскільки хиткими виявилися міжнародні домовленості перед реальною загрозою ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Щонайменше дев'ятнадцять тисяч українських дітей депортовано до Росії та примусово переміщено вглиб окупації. Про це перша леді України Олена Зеленська сказала в інтерв'ю «ELLE Україна». На обкладинці цього випуску з'явилася світлина Олени Зеленської та гостей четвертого Саміту перших леді та джентльменів: першої леді Гватемали Лукресії Пейнадо, Естонії – Сір'є Каріс, Литви – Діани Науседене, Сербії – Тамари Вучич, Фінляндії – Сюзанн Іннес-Стубб, першого джентльмена Словенії Алеша Мусара, чоловіка Прем'єр-міністра Данії Бо Тенгберга та дружини Прем'єр-міністра Белізу Россани Брісеньо.

Темою цьогорічного заходу була безпека дітей під час збройних конфліктів, у родині, у школі, в інтернеті, у навколишньому середовищі.

«Україна зараз у дуже складній ситуації: нам треба рятувати дітей і від побутових та соціальних загроз, і від загрози, яку створила країна-агресорка. Від її щоденних бомб і ракет. Від її викрадень. Дев'ятнадцять тисяч – і це щонайменше – наших дітей депортовано до Росії та примусово переміщено вглиб окупації», – наголосила в інтерв'ю перша леді.

За словами Олени Зеленської, принцип Саміту – дієвість і конкретні рішення, тому експертний документ вона вже представила на полях Генасамблеї ООН у Нью-Йорку.

«Хіба ми можемо казати, що Конвенція ООН про права дітей працює, коли країна – член ООН, країна-терорист Росія вбиває та викрадає українських дітей? Певно, ні. Отже, потрібні нові політики, нові домовленості. Хочу вірити, що ці практичні рекомендації допоможуть рятувати дітей в усьому світі, бо їхні країни вже матимуть інструменти для цього», – зазначила перша леді.

Окремо вона розповіла про результати попередніх самітів. Зокрема, торік було започатковане медичне партнерство. У ньому беруть участь уже 17 країн і 44 закордонні клініки, які безпосередньо співпрацюють з українськими лікарями.

«Наші медики мають змогу консультуватися з колегами з усього світу, проходити стажування, запозичувати науковий досвід і ділитися власним», – зауважила Олена Зеленська.

Аналітичний коментар за матеріалами онлайн-ЗМІ

М. Кушнарьова,
стар. наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу ФПУ,
канд. філос. наук

Саміт БРІКС у Казані: до питання про форму та зміст

22-24 жовтня 2024 року у Казані відбувся саміт БРІКС, який з багатьох причин привернув увагу громадськості, світових ЗМІ та політикуму. Інтерес до події визначається як короткотерміновими зовнішніми чинниками, так і довготерміновими, такими, що можуть проявитися у більш-менш віддаленій перспективі. Безперечно, ця зустріч, втім, як і все, що відбувається в Росії, має прямий чи непрямий вплив на перебіг російсько-української війни.

Акронім БРІК створив у 2001 році економіст Джим О'Ніл на позначення Бразилії, Росії, Індії та Китаю, країн, економіка яких тоді швидко розвивалася. На думку О'Ніла, ці держави могли стати провідними економіками до 2050-го року.

У 2006-му році Путін висунув ідею перетворити суто аналітично-прогностичну ідею О'Ніла на реальність, відтак згадані чотири країни утворили групу БРІК, а у 2010, з приєднанням Південної Африки, БРІК перетворилася на БРІКС. Пізніше до БРІКС доєдналися Єгипет, Іран, ОАЕ та Ефіопія. І якщо ВВП за ППС країн БРІКС у 2000 році складало 21,4%, то у 2024 - вже 34,9%, тоді як аналогічний показник країн G7 у 2000 році був 43,3%, а у 2024 - лише 29,6% ([Statysta](#)). Населення країн БРІКС (3,62 млрд) – майже 44% від усього населення нашої планети.

Принаймні, станом на тепер інституційний бік існування об'єднання не оформлений, у БРІКС немає якихось статутних документів, керівних органів тощо, відповідно, декларації самітів не мають юридичної сили. Кожна країна головує в організації упродовж року, потім головування переходить до наступної країни. Упродовж року головування в цій країні відбувається саміт БРІКС, відповідно, саміт у Казані став 16-ю зустріччю лідерів держав-членів БРІКС.

Схоже, що однією з «офіційних» причин створення БРІКС було торування шляхів для виходу держав-членів зі сфери впливу міжнародних фінансових інституцій на кшталт МВФ чи Світового банку, а у майбутньому, можливо, для виходу з доларової зони. Для цього у 2014 році країни БРІКС заснували «Новий банк розвитку» (New Development Bank), щоб позичати гроші країнам, що розвиваються. Росія просуває ідею запровадження валюти БРІКС, щоб остаточно кинути виклик домінуванню американського долара у

міжнародній торгівлі та фінансах. Це вочевидь станеться дуже не скоро, тому створення банку залишилось єдиним реальним інтеграційним кроком БРІКС. З огляду на це БРІКС, принаймні, тепер, є просто майданчиком для консультацій неформального об'єднання країн, яке має свій банк.

Будь-який саміт оцінюється з огляду на кількість учасників і рівень представництва. Деякі дуже важливі для Путіна керівники з різних причин не взяли участі у саміті. Зокрема, президент Бразилії Луїс Лула да Сілва через травму не зміг приїхати до Казані, тому взяв участь онлайн. На думку оглядача Костянтина Еггерта, «скандальна та принизлива для да Сілви історія 2023 року з наданими, а відтак відкликаними гарантіями безпеки Путіну на саміті G20 у Ріо-де-Жанейро надовго відбила у бразильського президента бажання мати справу з Кремлем» ([DW](#)), а спадковий принц Саудівської Аравії Мухаммед бен Сальман Аль Сауд не приїхав, ймовірно, тому, що один із головних військових союзників Росії сьогодні - Іран, водночас і головний ворог саудівців. Крім того, Саудівська Аравія не хоче публічно підтримувати Путіна у боротьбі зі США, своїм головним стратегічним союзником. Президент Сербії Александар Вучич знайшов привід не приїхати, надіславши делегацію на чолі з віцепрем'єром Вуліним, що є заниженим рівнем представництва для зустрічі такого рівня. Але ці однозначно неприємні для Путіна факти з лишком нейтралізував приїзд до Казані генерального секретаря ООН Гутерреша.

Загалом саміт БРІКС у Казані дозволяє зробити кілька висновків. Один із них, вкрай негативний для України та усієї частини світу, котра позиціонує себе як демократична, витікає із самого факту того, що цей саміт у Казані за участі представників близько 40 країн взагалі відбувся, адже, як зауважив дипломат Вадим Трюхан, «такого роду заходів, починаючи з 24.02.22 – початку широкомасштабного вторгнення РФ в Україну – йому (Путіну, - ред.) не вдалося провести», отже, «демократичний світ фактично програв Путіну і його камарильї, як мінімум в інформаційному просторі» ([Укрінформ](#)). Аналітик Петро Герасименко вважає, що Путіну «вдалося зробити серйозний пролом у стіні власної ізоляції. І якщо у 2022 році російський диктатор переважно мав контакти з керівником Білорусі Олександром Лукашенком, іноді розмовляв по телефону з Еммануелем Макроном й Олафом Шольцом і дозволив собі здійснити кілька візитів у країни Середньої Азії, то з часом ізоляція Путіна почала руйнуватися. (...). Зараз Путін активно намагається повернути свою легітимність на світовій арені. І має в цьому контексті очевидні успіхи» ([LB](#)).

Наступний висновок непрямо підтверджує тезу про міць і віртуозність російської пропаганди, яка помітно сприяла позиціонуванню саміту як медіаподії найвищого ґатунку, оскільки, на думку політолога Віталія Кулика, «Москва змогла створити картинку, що РФ в пулі лідерів і це не ізоляція Путіна, а спосіб її подолання» ([Кореспондент](#)), причому ця картинка була потрібна Путіну для того, щоб «показати своєму плебсу, а також тим країнам, які продовжують орієнтуватися на Росію, що він повноцінний лідер

“великої країни”» ([Укрінформ](#)). Як зазначив політолог Ігор Чаленко, «російська пропаганда акцентує увагу на візуальних аспектах, таких як рукопотискання та спілкування Путіна з іншими лідерами» ([Громадське Радіо](#)). Очевидно, що на «плебс» це справляє незабутнє враження.

«Картинка», безперечно, річ важлива та потужна, але насамперед у випадку, коли її творці розраховують на згаданий «плебс» у різноманітних його варіаціях. Насправді реальність дещо інша. І Путін, і російська пропаганда дуже добре опанували мистецтво «надування щік» і великою мірою завдяки цьому і завдяки невибагливості власного плебсу тримаються на плаву. Від російської аудиторії ювелірно приховують той факт, що, оскільки Росія вже давно перетворилася на молодшого партнера Китаю ([BBC](#)), у БРІКСі вона грає аж ніяк не першу скрипку. На думку консультанта Олександра Демченка, «з точки зору економічного тяжіння для «бідніших» учасників основними є Китай та Індія» ([Military](#)), а політолог Віталій Кулик взагалі вважає, що «лідери БРІКС їхали не до голови Кремля Володимира Путіна. Вони їхали до Сі Цзіньпіня на китайський порядок денний, а Росія - лише місце проведення саміту» ([Кореспондент](#)). Навряд чи російську аудиторію ознайомили з тим фактом, що з усіх бенкетно-концертно-елоквентних подій саміту найбільшу увагу світові ЗМІ приділили першій за останні майже п'ять років (після військового конфлікту через Ладакх) двосторонній зустрічі керівників Індії та Китаю, і саме економічне лідерство Китаю та незгода з цим Індії є найголовнішою інтригою БРІКС. Росії можна відповісти як у відомому жарті: «Вас навіть немає у списку, панове!».

Серйозні внутрішні протиріччя якраз і є тим чинником, що усіляко гальмують консолідацію БРІКС та перетворення його на реальну противагу Заходу. Загалом БРІКС можна умовно, за альянсами до певних відомих творів світової літератури, назвати групою «Знедолених» або «Принижених і ображених» (і це, до речі, є непрямым наслідком недалекоглядної та інерційної політики того самого самозакоханого Заходу), або, знову-таки, за відомим жартом, вважати групою, принципом утворення якої є «проти кого дружимо». БРІКС справді «дружить проти» Заходу, але, як стверджує старший науковий співробітник Фонду Карнегі «За міжнародний мир» Стюарт Патрік, хоча «члени БРІКС можуть бути об'єднані вірою в те, що нинішні структури, які керують міжнародним порядком і глобальною економікою, несправедливо тяжіють до західного світу, існує поділ між Китаєм, Іраном і Росією, які хочуть повалити нинішній порядок, та іншими, які хочуть його реформувати» ([Радіо Свобода](#)). «Валити» західний порядок не планують Бразилія та Індія, які хоч і прагнуть отримати більше глобальних важелів впливу, але тісно співпрацюють зі США та іншими країнами Заходу. Так само не налаштовані нічого «валити» Єгипет, котрий є одержувачем американської військової допомоги, або ОАЕ, котрі розміщують на своїй території американські військові бази; Китай та Індія, як уже згадувалося, мають серйозні проблеми у відносинах і тому Індії потрібні США як засіб для стримування Китаю. Також всередині БРІКС є

купа своїх проблем: не можна назвати теплими стосунки арабських країн та Ірану; Бразилія заблокувала навіть надання статусу країни-партнера BRICS Венесуелі, яка дуже потрібна Москві у якості союзника у Латинській Америці, а Індія заблокувала приєднання до BRICS Туреччини через її підтримку Пакистану.

Взагалі з розширенням, в якому, знову-таки, дуже зацікавлена Росія, далеко не все просто: Аргентина відмовилася приєднуватися, Казахстан подав заявку, але в останній момент вирішив «натиснути на паузу», на що роздратована Росія миттєво відповіла заборонаю на імпорт казахських фруктів та сочевиці. Оскільки у 2024 році, згідно із заявою Путіна, 34 країни висловили зацікавленість у тісніших відносинах з БРІКС у тій чи іншій формі, а напередодні саміту 2023 року кандидатів було 23, складно не погодитися з професором університету Бірмінгему Стефаном Вольфом у тому, що це «свідчить про значне зростання інтересу до членства в БРІКС порівняно з минулим роком. Але той факт, що з того часу було надіслано лише шість запрошень, а прийнято чотири, вказує на те, що формальне розширення організації, принаймні поки що, гальмується нездатністю нинішніх членів досягти консенсусу щодо наступного раунду розширення, а також небажанням деяких запрошених асоціювати себе з організацією» ([НВ](#)). «Небажання» у наведеній тезі краще замінити на «коливання», оскільки позиції держав можуть змінитися залежно від багатьох чинників і одним із них, на переконання оглядача Рейда Стендіша, є позиція США, яка останніми роками є непередбачуваною, що викликає у певних країн потребу у «геополітичній підстраховці» ([Радіо Свобода](#)). У будь-якому випадку, внутрішні проблеми БРІКС непрямо підтверджують вже класичні тези С. Хантінгтона про особливості мусульманського та азійського світів.

Як уже зазначено вище, єдиним прикладом наявності бодай якихось інтеграційних процесів у БРІКС є створення «Нового банку розвитку». Взагалі, на думку директора програми глобальної економіки та фінансів Chatham House Креона Батлера, «Росія вважає БРІКС частиною своєї боротьби проти Заходу, яка допомагає впоратися із санкціями за вторгнення в Україну» ([ВВС](#)). Тому Росія очікувано намагається педалювати фінансові питання, дуже актуальні для Путіна з огляду на санкції, але, ймовірно, Китай також був би не проти зменшення домінування долара, особливо якщо його замінять юанем. Про запровадження власної валюти йшлося на саміті БРІКС у 2023 році, але ідея так і не була реалізована. І хоча використання китайського юаня зростає, немає чіткої згоди щодо того, що саме може замінити долар, і багато хто також скептично ставиться до того, що будь-яка нова валюта БРІКС буде достатньо стабільною, щоб їй можна було довіряти в транскордонних транзакціях.

Також Росія запропонувала створити платіжну систему БРІКС Bridge, як своєрідну альтернативу платіжній системі SWIFT. Створення «іншого» SWIFT дуже допомогло би Росії (або будь-якій іншій країні під санкціями) подолати проблеми пов'язані з проведенням фінансових операцій, що

супроводжують світову торгівлю. Росія визначила проєкт BRICS Bridge серед основних тем для обговорення на саміті в Казані. Але в результаті і члени цього об'єднання, і його партнери дуже прохолодно поставилися до російської ініціативи. У фінальній декларації за підсумками саміту ця система напряду навіть не згадується, є лише слова про «подальше обговорення транскордонної платіжної ініціативи». Цей результат був прогнозований, адже ще до саміту російський міністр фінансів Антон Силуанов заявив, що партнери по BRICS «обережно ставляться до російських ініціатив, адже не стикаються з зовнішніми обмеженнями в питанні проведення платежів» ([ЗІФ](#)). Іншими словами, це означає, що ця система потрібна тільки Росії, інші члени організації спокійно продовжують працювати в реаліях поточної світової фінансової системи.

Одним словом, попри всі рукостискання та посмішки, побудувати альтернативну фінансову систему у Росії наразі не виходить. Тому схоже, що найприйнятнішу для більшості членів БРІКС ідею змін у фінансовому секторі запропонував президент Бразилії Лулу да Сілва: «Мова не йде про заміну наших валют. Але нам потрібно працювати над тим, щоб багатополарний порядок, якого ми прагнемо, знайшов відображення в міжнародній фінансовій системі. До цієї дискусії потрібно поставитися серйозно, обережно та технічно обґрунтовано, але відкладати більше не можна» ([RFI](#)).

Як і будь-який пристойний саміт, саміт БРІКС передбачав ухвалення спільної декларації за підсумками зустрічі. Стефан Вольф просто характеризує документ як «малозмістовний» ([НВ](#)), і ця малозмістовність є непрямим свідченням помітного неспівпадіння позицій країн-учасниць із основних питань порядку денного. Костянтин Еггерт, констатує численні «завуальовані і не дуже натяки на те, "як добре було би жити без усього західного"», зазначає, що «навіть улюблене ключове слово Кремля "гегемонія Заходу" путінські друзі до тексту не включили» ([DW](#)).

У декларації, яку Володимир Путін запропонував розповсюдити в ООН як спільний документ блоку, члени БРІКС закликають до припинення вогню у Секторі Гази, підкреслюють важливість виконання всіма сторонами іранської ядерної угоди, виступають за повагу до суверенітету Сирії та підтримують прийняття в ООН Держави Палестина в кордонах 1967 року.

Згадали в декларації й Україну, виділивши їй один пункт, де загалом не було різких формулювань, натомість були згадки про ООН: «Ми нагадуємо про національні позиції щодо ситуації в Україні та навколо неї, окреслені на відповідних форумах, включно з РБ ООН і ГА ООН. Ми із задоволенням відзначаємо відповідні пропозиції про посередництво і добрі послуги, покликані забезпечити мирне врегулювання конфлікту за допомогою діалогу і дипломатії».

Разом з тим, загальні слова підсумкової декларації, що «всі держави повинні діяти відповідно до цілей і принципів Статуту ООН у всій їх повноті та взаємопов'язаності» теж не можуть бути для нас «маяком надії», адже

розуміння учасниками саміту цих цілей і принципів, схоже, суттєво відрізняється від традиційного для демократичного світу.

«Із задоволенням» відзначили учасники у декларації і «відповідні пропозиції щодо посередництва та добрих послуг, покликані забезпечити мирне врегулювання конфлікту за допомогою діалогу та дипломатії». Що й не дивно, враховуючи активність Китаю, Бразилії й Індії в цих питаннях.

Демонстративна загальність пункту, присвяченого Україні, ще більше кидається в очі на фоні сирійського параграфу, у якому наголошується на необхідності «безумовної поваги до суверенітету та територіальної цілісності Сирії» та засуджується «незаконна іноземна військова присутність» у цій країні, ймовірно, американська ([Київський Безпековий Форум](#)).

З одного боку, на саміті БРІКС не сталося нічого сенсаційного чи навіть неординарного, якщо не брати до уваги зустріч лідерів Індії та Китаю. Все інше було цілком передбачуваним. Але те, що він відбувся, свідчить, на жаль, про «нездатність Заходу до протистояння незаконній широкомасштабній агресії в Європі політичними і економічними засобами» ([Київський Безпековий Форум](#)), що підтвердив факт відвідання саміту генсеком ООН.

Безумовно, станом на тепер БРІКС як колективна опозиція Заходу є радше проектом, ніж реальністю. Як зазначив Олександр Коваленко, це об'єднання «не тягне навіть на десяту частку від усього того, що йому приписують у питаннях протиставлення країнам Заходу. От коли Індія і Китай почнуть торгувати між собою хоча б на 25% від того обсягу, який обидві країни експортують в ЄС і США, тоді можна починати розмову про якусь противагу» ([Укрінформ](#)). Схоже, Глобальний Захід на чолі з генсеком ООН вирішив цього дочекатися.

Міжнародна підтримка України

Політико-правова допомога

Угорщина і Словаччина близькі до угоди з Азербайджаном щодо транзиту газу через Україну, – Bloomberg (УНІАН).

Як пише Bloomberg, компанії з Угорщини та Словаччини близькі до підписання контракту на постачання з Азербайджану 12–14 мільярдів кубометрів газу на рік. При цьому вони використовуватимуть ту саму трубопровідну мережу, яка зараз транспортує російський газ через Україну до Європейського Союзу.

Ці поставки фактично замінять поставки, які Європа зараз отримує за транзитною угодою. Контракт повинен буде включати так звану угоду про свопи між Азербайджаном і Росією, оскільки в Азербайджану недостатньо експортних потужностей для заміни наявних поставок.

«Угода, яку ще не завершено, може допомогти стримати ціни. Проте, Європейська комісія раніше заявляла, що енергетична безпека регіону не буде під загрозою після закінчення транзитної угоди. Словаччина та Австрія входять до числа європейських країн, які продовжують імпортувати російський газ трубопроводом», – ідеться в статті.

Згідно з комерційною угодою, азербайджанська державна енергетична компанія Socar постачатиме газ у Суджу на російсько-українському кордоні. Угорська MVM Zrt. і словацька Slovensky Plynarensky Priemysel AS потім візьмуть на себе управління і доставлять його в Європу.

Журналісти зазначають, що будь-яка комерційна угода потребуватиме політичної підтримки з боку української влади, щоб дозволити оператору газової мережі країни забронювати потужності.

Австрійська компанія OMV AG заявила, що диверсифікувала свої контракти на поставку і може продовжити постачати паливо своїм клієнтам, навіть якщо постачання газу з Росії буде зупинено. Журналісти додали:

«Угода означатиме, що Україна продовжить отримувати транзитні збори за використання своєї трубопровідної мережі, які приносили країні близько 800 мільйонів доларів на рік. Для Азербайджану угода зміцнює енергетичні зв'язки з Європою. Країна Каспійського моря вже постачає газ у вісім країн на континенті трубопроводом, що проходить через Туреччину».

ЄК може дозволити Euroclear використати активи РФ для захисту кредиту Україні на 45 млрд євро (УНІАН).

ЄК розглядає можливість дозволити бельгійській компанії Euroclear використовувати заморожені російські активи для захисту кредиту Україні на 45 млрд євро від можливих заходів у відповідь з боку РФ. Про це повідомляє Politico.

Автори зазначають, що для ухвалення рішення потрібно схвалення всіх 27 країн ЄС. На практиці це означає, що воно, скоріше за все, не буде прийнято найближчим часом.

Наразі Euroclear втягнута в судовий процес із кількома сторонами, які потрапили під санкції, і використовують російські суди, щоб оскаржити утримання своїх активів, а також вимагати компенсації.

І хоча суди РФ не мають повноважень примусово передавати бельгійські активи позивачам, вони мають повноваження вживати заходів проти балансів Euroclear, які зберігаються в російських фінансових установах.

Нещодавно у Euroclear заявили, що компанія стикається з «значною кількістю судових процесів, які тривають майже виключно в російських судах».

Щоб покрити витрати, пов'язані з цими позовами, Euroclear резервує близько 10 відсотків надприбутків, отриманих від заморожених активів, у спеціальному фонді.

Допомагають воювати проти України: США запровадили санкції проти «друзів» РФ ([УНІАН](#)).

США запроваджують санкції проти майже 400 фізичних осіб і компаній із кількох країн світу, які допомагають РФ воювати проти України. Вони переважно займалися постачанням мікročипів, запобіжників і передової електроніки, повідомляє Bloomberg.

У своїй заяві Держдепартамент США оголосив, що санкції спрямовані на боротьбу з постачанням різних компонентів для військової техніки в РФ через треті країни. До списку цілей увійшли компанії з Китаю, Індії та Туреччини, які звинувачуються у відправці критично важливих компонентів для військової техніки.

Крім того, США запровадили санкції проти Анни Цивільової, дочки покійного двоюрідного брата президента РФ Володимира Путіна. У 2024 році її було призначено заступницею міністра оборони Росії.

Індійську фармацевтичну компанію Shreya Life Sciences Private Limited звинувачують у відправленні до РФ великої кількості технологій, які захищені американськими товарними знаками. Серед них передові сервери, призначені для штучного інтелекту та машинного навчання.

Також під санкції потрапили швейцарські юристи Андрес Баумгартнер і Фабіо Ліберо Делко, які забезпечували РФ юридичне прикриття для обходу обмежень, додали в агентстві.

Заступник міністра фінансів США Воллі Адеймо:

Як показують сьогоднішні дії, ми непохитні у своїй рішучості зменшити й послабити здатність РФ оснащувати свою військову машину та зупинити тих, хто прагне допомогти їхнім зусиллям через обхід або ухилення від наших санкцій та експортного контролю.

США і союзники наклали на РФ тисячі санкцій після нападу на Україну у 2022 році, підкреслили в агентстві. Проте ВВП Росії може зрости на 3,5–4 % уже до кінця цього року.

Після того як США обмежили постачання товарів для військової техніки через ОАЕ та інші країни, Індія стала новим перевалочним пунктом. За словами експертів, країна стала другим за величиною постачальником критично важливих технологій у РФ.

Росіяни можуть залишитися без Google через захмарний штраф, який перевищує ВВП світу (УНІАН).

У Росії вимагають від однієї з найбільших технологічних компаній світу Google неймовірну суму грошей у розмірі 2 ундецильйони рублів (36 нулів). Зокрема про це стало відомо після того, як компанія відмовилася платити штрафи, які накопичуються через блокування проросійських каналів на YouTube, пише CNN.

«Практично невимовний штраф становить 20 децильйонів доларів – або близько 20 мільярдів трильйонів трильйонів доларів. Це значно перевищує розмір світової економіки», – наголосили у виданні.

За інформацією Міжнародного валютного фонду, світовий валовий внутрішній продукт, який становить 110 трильйонів доларів, порівняно з цим має скромніший вигляд. Водночас ринкова вартість материнської компанії Google, Alphabet становить близько 2 трильйонів доларів.

Своєю чергою, російські ЗМІ повідомили, що суд РФ раніше зобов'язав Google відновити канали YouTube, серед яких є ті, що були заблоковані ще у 2022 році. У суді наголосили, якщо цього не буде зроблено, то звинувачення зростуть, а штрафи подвоюватимуться кожного тижня.

Коли журналісти запитали у речника Кремля Дмитра Пескова про позов, він зазначив, що «навіть не може правильно вимовити цю цифру», проте наголосив, що така сума «наповнена символізмом». За його словами, Google «не повинен обмежувати дії наших мовників на своїй платформі».

Однак у Google вважають, що такі судові справи не матимуть негативний вплив на прибуток компанії.

«Цивільні судові рішення, які включають складні штрафи, були винесені проти нас у зв'язку зі спорами щодо закриття акаунтів, у тому числі акаунтів осіб, які потрапили під санкції. Ми не вважаємо, що ці поточні судові справи матимуть суттєвий негативний вплив (на прибуток)», – зазначили у компанії в коментарі для CNN.

Голова Фонду розвитку цифрової економіки РФ Герман Клименко:

Не виключаю того, що компанія може самостійно відключити росіянам доступ до безплатних сервісів. Я не здивуюся, якщо Google нам у результаті просто заборонить користуватися безплатними сервісами, просто буде неможливо зайти і зареєструватися там.

У Фінляндії заарештували близько 40 об'єктів, які належать РФ (Укрінформ).

За списком служби судових приставів, загальна вартість об'єктів перевищує 35 млн євро.

Серед них - Російський центр науки і культури в Гельсінкі, приморська пляжна ділянка для відпочинку дипломатів, квартири у різних містах Фінляндії та інше. Наприклад, у місті Турку заарештовано чотири квартири у центральній частині міста. Керівник міжнародного департаменту міста Міка Акканен сказав, що у місті не знали, як використовувалися ці квартири.

Учора газета Helsingin Sanomat повідомила, що нерухомість, що належить російській державі, почала вилучатися по всій Фінляндії. Рішення про арешт означає, що нерухомість не можна продати чи передати.

Дії Служби судових приставів пов'язані з рішенням міжнародного арбітражного суду в Гаазі, винесеним у квітні 2023 року. Тоді ж суд зобов'язав Росію виплатити українській енергетичній компанії «Нафтогаз» понад п'ять мільярдів євро як компенсацію за збитки, завдані окупацією Криму.

Британія ввела санкції проти Росії за поширення дезінформації в Україні (РБК-Україна).

Санкції введено через спробу дестабілізації ситуації в Україні.

Глава МЗС Великої Британії Девід Леммі:

Путін настільки відчайдушно намагається підірвати європейську підтримку України, що тепер вдається до незграбних, неефективних зусиль, щоб спробувати розпалити заворушення. Сьогоднішні санкції надсилають чіткий меседж; ми не потерпимо вашої брехні та втручання.

Санкції було запроваджено проти трьох російських агентств і їхніх високопоставлених менеджерів. Вони намагаються підірвати та дестабілізувати Україну та її демократію.

Зокрема, російська IT-компанія Social Design Agency (SDA) отримує завдання та фінансується безпосередньо російською владою. Вона, разом із партнерською компанією Structura, намагалася здійснити низку операцій із втручання, спрямованих на підрив демократії та послаблення міжнародної підтримки України.

За даними Британії, SDA спробувала підбурити протести в шести європейських країнах. Попри те, що росіяни вливають гроші в діяльність цих зловмисних організацій, їхні боти та фейкові сайти мають лише обмежену взаємодію.

Ці фірми та їхні менеджери відповідальні за величезну зловмисну онлайн-мережу, також широко відому як Doppelganger - вона заповнює соціальні мережі фейковими дописами, підробленими документами та дипфейками.

Така тактика спрямована на те, щоб замаскувати правду про вторгнення Росії в Україну та відвернути увагу від справжньої суті війни.

Україна «виконала всі невиконані кроки» – Єврокомісія про те, коли можливі переговори про вступ до ЄС ([Радіо Свобода](#)).

Україна виконала всі невиконані кроки, визначені у висновку Європейської комісії від 2022 року. Про це сказано в оновленому звіті щодо розширення, який планують оприлюднити пізніше 30 жовтня. Документ, підготовлений виконавчим органом Євросоюзу.

«Україна продовжувала заохочувати добросовісність і заслуги в судовій системі, а також зміцнювати антикорупційну інституційну базу та нарощувати результати правозастосування в справах про корупцію на високому рівні», – сказано у звіті.

Позитивно відзначені зусилля України щодо прав нацменшин, на яких наполягала, зокрема, Угорщина.

«Україна також переглянула своє законодавство щодо захисту прав осіб, які належать до національних меншин. Обмеження основних прав, пов'язані з воєнним станом, залишаються загалом пропорційними», – зауважує Єврокомісія.

Водночас у висновках сказано, що, попри прогрес у фундаментальних реформах, «потрібні подальші зусилля».

«Україні слід продовжувати зосереджуватись на подальшому створенні надійного досвіду правоохоронної діяльності у справах про корупцію на високому рівні... також посилити боротьбу з організованою злочинністю», – рекомендується в документі.

Слід також, сказано у звіті Єврокомісії, працювати над подальшим застосуванням оновленого законодавства щодо прав нацменшин у тісній кооперації з ними. У Єврокомісії наголошують і на необхідності вдосконалювати реформи в галузі державного управління та децентралізації.

«Заходи з підтримки ремонту та реконструкції інфраструктури будуть ключовими для повного відновлення економіки, особливо в енергетичному секторі, який потребує подальшої децентралізації та поліпшення управління», – йдеться у документі.

Скринінг українського законодавства на відповідність європейському, як сказано, «просувається гладко». Єврокомісія відзначає ратифікацію Україною Римського статуту й наголошує на необхідності привести у відповідність національне законодавство.

«Якщо Україна виконає всі умови, комісія з нетерпінням чекає на відкриття переговорів щодо кластерів (переговорних розділів – ред.), починаючи з основ, якнайшвидше у 2025 році», – такими словами завершується оцінка прогресу України.

У спільній заяві саміту у Рейк'явіку лідери Півночі Європи підтримали План перемоги ([Укрінформ](#)).

У спільній заяві четвертого саміту Україна – Північна Європа, що відбувся 28 жовтня у Рейк'явіку, прем'єр-міністри Ісландії, Данії, Норвегії, Швеції та Президент України вказали, що підтримують План перемоги.

«Країни Північної Європи підтримують План перемоги України, представлений Президентом Зеленським. Ми працюватимемо над тим, щоб сприяти його реалізації. Ми також працюватимемо над зміцненням позиції України напередодні другого Саміту миру на шляху до справедливого й тривалого миру, заснованого на міжнародному праві, включно зі Статутом ООН, який поважає суверенітет, незалежність і територіальну цілісність України», - йдеться у спільній заяві.

Також у документі підкреслюється, що «майбутнє України – в НАТО». «Ми продовжуватимемо підтримувати Україну на її незворотному шляху до повної євроатлантичної інтеграції, включно з членством у НАТО», - наголошується у заяві.

У документі також вказується, що на сьогодні країни Північної Європи надали Україні понад 20 мільярдів євро у вигляді військової, фінансової та гуманітарної допомоги. Значні суми були виділені на задоволення нагальних потреб напередодні прийдешнього зимового періоду.

Лідери Півночі Європи також підкреслили, що двосторонні угоди про співробітництво у сфері безпеки та довгострокову підтримку між Україною та кожною з країн Північної Європи слугують міцним підґрунтям для зміцнення взаємної безпеки.

«Країни Північної Європи продовжуватимуть допомагати Україні шляхом надання військової, фінансової та гуманітарної підтримки в межах цих угод. Країни Північної Європи та Україна вітають Український договір, представлений на полях саміту НАТО у Вашингтоні у 2024 році, який надає рамку для підтримки України в коротко-, середньо- та довгостроковій перспективі. Країни Північної Європи підтримують Спільну декларацію лідерів країн «Великої сімки» про підтримку відновлення та реконструкції України», - вказується у документі.

Також країни Північної Європи підкреслюють свою зацікавленість у подальшому розвитку співпраці з оборонною промисловістю України. «Наразі вже виділено 195 мільйонів євро на закупівлі в оборонній промисловості України», - вказується у документі. Одним з джерел фінансування таких ініціатив, на думку лідерів північноєвропейських країн, можуть бути надприбутки від знерухомлених російських активів.

«Країни Північної Європи вітають угоду про використання надприбутків від знерухомлених активів Росії для надання кредиту у вигляді макрофінансової допомоги Україні та вважають, що активи Росії мають залишатися знерухомленими доти, доки Росія не припинить свою агресивну війну та не відшкодує Україні збитків, завданих війною», - йдеться у спільній заяві.

Катар, Ватикан і ПАР готові стати посередниками в переговорах про повернення в Україну депортованих дітей ([Еспресо](#)).

Катар, Ватикан, Південно-Африканська Республіка, Литва й Об'єднані Арабські Емірати після міністерської конференції з людського виміру

Формули миру, що відбулася в Монреалі, взяли на себе конкретні зобов'язання щодо повернення в Україну депортованих дітей і полонених.

Міністерка закордонних справ Канади Мелані Жолі:

Хочу подякувати Катару, Ватикану та Південній Африці за те, що вони будуть посередниками у процесі переговорів щодо повернення дітей. Також хочу подякувати Катару й Литві за те, що вони будуть транзитними країнами для повернення цих дітей додому. Дякую Об'єднаним Арабським Еміратам за те, що вони залишаються посередниками у переговорах щодо обміну військовополоненими.

Окрім того, під час конференції вирішили сформувати групу країн, яка співпрацюватиме з Україною для пошуку інформації про полонених українців, зокрема дітей, і надасть підтримку у зборі та верифікації даних.

Також учасники конференції зобов'язалися забезпечити Україні підтримку в реінтеграції повернених. А через стратегічні комунікаційні кампанії зголосилися поширювати інформацію про незаконне утримання та жорстоке поводження Росії з українськими цивільними та військовополоненими, депортацію та примусове переміщення дітей.

Міністр закордонних справ Норвегії Еспен Барт Ейде наголосив на важливості доступу до військовополонених українців представників міжнародних гуманітарних організацій та їхньої участі у поверненні депортованих дітей.

За підсумками Міністерської конференції з людського виміру Формули миру в Монреалі її учасники схвалили спільне комюніке. Його ключовий аспект – узгодження Монреальського зобов'язання, покликаноного сприяти поверненню всіх полонених і депортованих українців.

Комюніке засвідчує непохитну підтримку перемоги України й засуджує будь-яку країну, яка допомагає Росії в її агресії. Зокрема, учасники конференції погодилися посилити співпрацю України з партнерами та міжнародними організаціями, щоб розв'язати гуманітарні питання та забезпечити дотримання Женевських конвенцій.

Один із найважливіших пунктів – пошук довірених країн-посередників для переговорів з РФ щодо повернення українських військових, цивільних і дітей додому. Також за допомогою посередників запропоновано створити механізми, які дадуть українцям у Росії змогу отримувати консульські послуги.

Військова допомога

США оголосили новий пакет військової допомоги Україні на \$425 мільйонів ([Укрінформ](#)).

Міністерство оборони США 1 листопада, оголосило про новий пакет військової допомоги Україні вартістю 425 мільйонів доларів.

Новий пакет військової допомоги надається за президентськими повноваженнями зі скорочення запасів (Presidential Drawdown Authority, PDA), тобто постачання зброї буде зі складів армії США.

У новий пакет увійшли: боєприпаси до систем NASAMS і HIMARS, ракети Stinger, мобільні ракетні системи с-UAS, боєприпаси класу «повітря-земля», 155-міліметрові та 105-міліметрові артилерійські снаряди, протитанкові снаряди TOW, комплекси Javelin та AT-4, бронетранспортери Stryker. Він також включає стрілецьку зброю та боєприпаси, медичне обладнання, запасні частини, допоміжне обладнання, послуги, навчання й транспортування.

«Сполучені Штати продовжуватимуть працювати разом з близько 50 членами Альянсу і партнерами у межах Контактної групи з оборони України і пов'язаних з нею коаліцій сил і засобів для задоволення нагальних потреб України на полі бою і захисту від російської агресії», - заявили у Міноборони.

Велика Британія та Німеччина обладнають гелікоптери для України сучасними ракетними системами ([Цензор.НЕТ](#)).

Німеччина та Велика Британія оснастять гелікоптери Sea King для України сучасними ракетними системами.

У повідомленні сказано, що країни в короткостроковій перспективі нададуть Україні нові наступальні можливості. Однак у відомстві не уточнили, про яку кількість гелікоптерів йдеться.

Крім того, Британія планує посилити підтримку коаліції з бронетехніки під керівництвом Німеччини та Польщі. Німеччина, своєю чергою, має намір підтримати коаліцію щодо безпілотників під керівництвом Латвії та Британії.

Норвегія у новому пакеті допомоги передасть Україні системи ППО NASAMS ([Суспільне](#)).

Директор Департаменту міжнародного співробітництва Міноборони Геннадій Коваленко заявив, що у рамках нового пакета допомоги на 500 мільйонів євро Норвегія передасть Україні не тільки винищувачі F-16, а й системи ППО NASAMS.

За його словами, про це заявив під час візиту до Одеси міністр оборони Норвегії Бьорн Арільд Грам. «Він наголосив на черговому пакеті допомоги з боку Норвегії у розмірі 500 млн євро, який включає F-16 і системи NASAMS», — наголосив Коваленко. Норвегія також заявила про готовність інвестувати в українську оборонну промисловість за прикладом Данії.

Норвегія виділить понад \$118 мільйонів на озброєння для F-16, які Україна отримає цього року ([Укрінформ](#)).

Уряд Норвегії виділить 1,3 млрд норвезьких крон (понад 118,2 млн дол.) на закупівлю необхідного обладнання та озброєння для винищувачів F-16. Літаки Україна отримає до нового року.

Міністр оборони Норвегії Бйорн Арільд Грам:

Перша передача F-16 Норвегією Україні буде здійснена в цьому році.

Він зазначив, що окрім самих літаків Україні знадобляться й компоненти для їх забезпечення. «Ми допоможемо у фінансуванні закупівлі систем озброєння для F-16, а також різних компонентів для їх забезпечення. На це буде витрачено 1,3 млрд норвезьких крон», – сказав міністр оборони Норвегії.

Міномети, боєприпаси та генератори: Литва надала Україні черговий пакет військової допомоги (Суспільне).

Литва надала Україні чергову партію військової допомоги, яка прибуде вже цього тижня. Зокрема до пакета увійшли боєприпаси, міномети та генератори для українських військових.

У Міноборони Литви також поінформували, що на запити України у 2024 році країна вже поставила для ЗСУ:

боєприпаси калібру 155-мм;

бронетранспортери M113;

системи боротьби з безпілотниками;

необхідне для зимового сезону обладнання та комплекти теплої одягу;

боєприпаси до протитанкового гранатомета «Карл Густав»;

системи дистанційного підризу RISE-1;

генератори, навантажувачі, причепи, відкидні ліжка та інше.

Загалом від початку повномасштабного вторгнення Литва надала Україні військову допомогу на понад 705 мільйонів євро. Загальна підтримка Україні з боку Литви є довгостроковою і перевищила 1 мільярд євро.

Велика Британія планує щороку виділяти 3 млрд фунтів стерлінгів на військову підтримку України (Цензор.НЕТ).

Міністерка фінансів Великої Британії Рейчел Рівз заявила, що Об'єднане Королівство виділить більше грошей на оборонні потреби, зокрема для військової підтримки України.

«Сьогодні я оголошую про загальне збільшення бюджету Міністерства оборони на 2,9 млрд фунтів (3,8 млрд доларів) наступного року, що дозволить Сполученому Королівству з лишком перевиконати наші зобов'язання в рамках НАТО та забезпечити гарантовану військову підтримку Україні 3 млрд фунтів на рік», - сказала Рівз.

Також в британському уряді наголосили, що допомога Британії Києву триватиме «так довго, як це потрібно».

Хорватія до кінця року передасть Україні 60 танків і БМП (УНІАН).

Міністр оборони Хорватії Іван Анушич після зустрічі з міністром оборони Німеччини Борисом Пісторіусом заявив, що Хорватія закупить у

Німеччині до 50 танків Leopard 2A8, щоб замінити свої радянські танки, які потім відправить в Україну.

За словами Анушича, Хорватія зможе поставити в Україну 30 танків і 30 бойових машин піхоти вже до кінця 2024 року.

У листі про наміри обидві країни також домовилися про постачання запасних частин і боєприпасів із хорватських запасів в Україну.

Швеція виділить Україні пакет військової допомоги на €63 мільйони (Укрінформ).

Уряд Швеції виділить Україні 720 млн шведських крон (63 млн євро) підтримки у рамках попередніх пакетів військової допомоги.

Зазначається, що частина цих коштів – а саме 20 мільйонів євро – підуть на підтримку оборонної промисловості України, у межах датської моделі, яка спрямована на підтримку закупівель української промисловості відповідно до пропозицій України.

Також шведський уряд має намір виділити близько 43 млн євро на низку започаткованих багатосторонніх ініціатив з метою надання швидкої та ефективної підтримки Збройним силам України.

Також у межах цієї підтримки Швеція зробить свій внесок до натівського Пакету комплексної допомоги (CAP) для України, який закуповує військоове обладнання.

Норвегія анонсувала великий пакет допомоги Україні (УНІАН).

Норвегія виділяє Україні новий пакет допомоги на суму в 500 мільйонів євро. 350 мільйонів підуть на військову підтримку країни.

Про це на спільній пресконференції учасників четвертого саміту Україна – Північна Європа, участь у якій також взяв президент Володимир Зеленський, повідомив норвезький прем'єр-міністр Йонас Гар Стьоре. Він зазначив, що над реалізацією цієї ініціативи Норвегія працюватиме разом з Данією:

Норвезький прем'єр-міністр Йонас Гар Стьоре:

Ми чули, президенте Зеленський, вашу чітку та тверезу оцінку того, що відбувається на фронтах. Ми знаємо, скільки дітей та жінок гинули і гинуть від російських снарядів і ракет. Це відбувається через абсолютну зневагу (з боку Росії, – УНІАН) до міжнародного права.

Осло хоче й далі допомагати Україні, виходячи з її потреб. Йдеться як про посилення її протиповітряної оборони, так й про підтримку в сфері енергетики, морських і вантажних перевезень тощо.

Канада передала Україні партію БТРів (Укрінформ).

Міністерство оборони Канади повідомило про постачання першої партії БТР LAV в Україну. Кількість поставленої техніки не розголошується.

«Після навчань з експлуатації та обслуговування броньованих машин бойової підтримки версії «швидка допомога» в Німеччині машини були

завантажені та відправлені в Україну. Ці машини допоможуть Україні в обороні від незаконного вторгнення на її землі», - йдеться у дописі.

Гуманітарна та фінансова допомога

Уряд Німеччини передав Дніпропетровщині 100 генераторів ([Укрінформ](#)).

Громади Дніпропетровської області отримали від Федерального агентства з технічної допомоги Німеччини 100 генераторів.

«Чергову партію корисного отримали від Федерального агентства з технічної допомоги Німеччини. Це 100 нових генераторів і 2 маніпулятори. Все для наших незламних територій», - йдеться в дописі.

Генератори розподілили між населеними пунктами. А автівки поїхали до Нікополя та Червоногригорівської громади, які перебувають під постійними обстрілами ворога.

У жовтні Україна отримала від партнерів \$1,4 мільярда пільгового фінансування ([Укрінформ](#)).

До загального фонду Державного бюджету України у жовтні 2024 року надійшло близько 1,4 млрд доларів США пільгового зовнішнього фінансування. 1,1 млрд доларів США пільгового зовнішнього фінансування від Міжнародного валютного фонду та майже 300 млн доларів США – від Канади.

Залучені кошти від Міжнародного валютного фонду Україна отримала в результаті успішного п'ятого перегляду програми Механізму розширеного фінансування (EFF). Україна виконала всі структурні маяки, які було передбачено до п'ятого перегляду, та ще два достроково.

Фінансування обсягом майже 300 млн доларів США від Канади передбачено четвертою додатковою угодою з урядом Канади щодо залучення відповідного кредиту. Кошти надаються на пільгових умовах: строк 10 років, процентна ставка – 1,5 % річних. Пільговий період становить 4,5 роки від дати надходження коштів.

Загалом у 2024 році зовнішнє фінансування сягає 25,9 млрд доларів США, із яких гранти – 6,6 млрд доларів США. А від початку повномасштабного вторгнення Україна отримала понад 99,4 млрд доларів США.

ДСНС отримала від Швейцарії нову техніку ([Цензор.НЕТ](#)).

Державна служба України з надзвичайних ситуацій отримала від уряду Швейцарської Конфедерації 24 повнопривідні колісні навантажувачі з ковшем Liebherr і 30 пожежних мотопомп на причепі Firefighting pump.

Голова ДСНС Андрій Даник:

Надважливо, що це саме та допомога, яка дає нам можливість рятувати людей, ліквідовувати наслідки ворожих обстрілів безпосередньо на лінії бойового зіткнення. І цей донат уже завтра буде відправлений у регіони, де почне працювати.

Світовий банк запускає в Україні нову програму для бізнесу на \$593 мільйони ([Укрінформ](#)).

Світовий банк оголосив про початок реалізації в Україні нової програми розвитку приватного сектору на суму 593 мільйони доларів США.

«Вона (програма - ред.) підтримає 20 тисяч малих та середніх підприємств (МСП) та допоможе створити або зберегти щонайменше 40 тисяч робочих місць завдяки програмам підтримки, які запроваджені урядом України після російського вторгнення», - йдеться у повідомленні.

Програма стійкого, інклюзивного та сталого підприємництва (RISE) покращить ефективність державної підтримки МСП з акцентом на зелену конкурентоспроможність. Програма сприятиме покращенню умов ведення бізнесу за допомогою цифрових послуг відповідно до моделі «держава для бізнесу» (G2B) та надасть можливість МСП отримати доступ до експортних ринків. Міністерство економіки України відповідатиме за впровадження програми.

Регіональний директор Світового банку у справах країн Східної Європи Боб Сом:

Програма RISE є частиною діяльності Світового банку, спрямованої на підтримку народу України та українських компаній в умовах постійних обстрілів, відключень електроенергії та дефіциту робочої сили. Програма узгоджується з курсом уряду України на розвиток приватного сектору як основної рушійної сили відбудови та сталого зростання країни.

Фінансування програми RISE складається з 283 мільйонів доларів США з трастового фонду ADVANCE Ukraine, який підтримала Японія, 300 млн дол. США від Спеціальної програми Міжнародної асоціації розвитку (МАР) для відновлення України та Молдови та 10 млн дол. від Цільового фонду підтримки, відновлення, відбудови та реформування України (URTF). Програма передбачає фінансування, орієнтоване на результат, яке може бути збільшене в залежності від надходження додаткових коштів.

Світовий банк та Міжнародна фінансова корпорація (IFC) планують розширити свою присутність в Україні, зосередившись на відновленні житла та критичної інфраструктури.

ЄБРР виділив €10 мільйонів гранту на підтримку ліквідності Укренерго ([Укрінформ](#)).

Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР) виділив 10 млн євро гранту для Укренерго на підтримку ліквідності компанії.

«НЕК «Укренерго» отримала 10 мільйонів євро гранту від Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР). Кошти будуть спрямовані на покриття критично важливих операційних витрат компанії та підтримку ліквідності. Відповідну угоду вчора підписали **т.в.о. голови правління компанії Олексій Брехт** та **директор Департаменту енергетики в Європі ЄБРР Гжегож Зелінські**», - йдеться у повідомленні.

Зазначається, що ЄБРР надає оператору енергосистеми суттєву підтримку у воєнний час. Так, попередні гранти і кредити від банку спрямовувались на потреби відновлення мережі системи передачі та придбання дороговартісного обладнання, зокрема – автотрансформаторів.

Крім того, ЄБРР фінансує роботи з облаштування пасивного захисту на ключових підстанціях Укренерго.

ЄС передав Україні останню партію підручників для 5-6 класів із мистецтва та інформатики ([Укрінформ](#)).

Україна отримала останню партію підручників з інформатики та мистецтва, надрукованих у Євросоюзі для українських школярів.

Міністр освіти і науки України Оксен Лісовий:

Ці підручники, які ми сьогодні передаємо, остання партія, яка закриває потребу української освіти, зокрема учнів 5-6 класів, яка виникла в перший рік повномасштабного вторгнення, коли Україна не змогла надрукувати підручники для 5-6 класів. Це важливий вклад Європейського Союзу.

Посол Європейського Союзу в Україні Катаріна Матернова нагадала, що ЄС виділив на підтримку освіти в Україні €200 мільйонів, ці кошти спрямовуються на різні проекти.

«У сфері освіти багато проектів і один з них – це шкільні підручники, надруковані не з бюджету загальної підтримки ЄС, а з бюджету програми Erasmus+, і ми змогли включити інформацію про цю програму в усі підручники», - зазначила Матернова.

Як запевнила дипломатка, ЄС продовжить підтримку освітніх проектів в Україні.

Ця партія підручників надалі буде розподілена майже у всі області.

Україна отримала від Канади партію пікапів з обладнанням для розмінування ([Укрінформ](#)).

Державна спеціальна служба транспорту України отримала від Канади 13 позашляховиків з обладнанням для розмінування.

«Канада підтримала надання 13 позашляховиків з обладнанням для розмінування Державній спеціальній службі транспорту. Авто допоможуть підвищити мобільність і ефективність розмінування в Україні», - зазначили у посольстві.

Уточнюється, що закупівлю автомобілів й обладнання було спільно здійснено за кошти уряду Канади та фонду HALO.

700 шкіл отримають грошову допомогу від ЮНІСЕФ на підготовку до зими та модернізацію їдалень ([Цензор.НЕТ](#)).

3 листопада ЮНІСЕФ виділить 203,35 млн гривень для 700 українських шкіл. Кошти надано Федеральним міністерством економічного співробітництва та розвитку Німеччини через Німецький банк розвитку (KfW).

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 26 вересня 2024 року № 1114, кожна з дібраних шкіл отримає по 290 500 гривень для підготовки до зимового періоду.

Заступниця міністра освіти і науки України Надія Кузьмичова:

Спільна мета уряду і донорів — забезпечити безперервність освіти та створити комфортні умови для навчання, особливо в зимовий період, підсилюючи ті школи, які попри складні виклики війни продовжують надавати освіту очно. Під час розподілу коштів комісія акцентувала увагу на тому, що потрібно охопити якомога більше громад у кожній області. Це дало змогу забезпечити підтримку не лише великим громадам, а й меншим населеним пунктам. Такий підхід сприяв більш справедливому та географічно диверсифікованому розподілу ресурсів, що своєю чергою дозволило задовольнити потреби більшої кількості учнів у різних регіонах.

У межах підготовки до зими заклади можуть використовувати кошти на такі потреби: обігрів, утеплення, заміну вікон і дверей; закупівлю, встановлення та ремонт електро- і теплогенерувального обладнання; ремонт інженерних мереж (водопровідних, опалювальних, електричних, вентиляційних, каналізаційних); транспортування та зберігання закупленого обладнання, запчастин, матеріалів і пального.

Певна частина коштів — до 83 000 грн — може бути використана на ремонт і модернізацію шкільних їдалень: на ремонт шкільних їдалень (харчоблоків); закупівлю, встановлення та ремонт обладнання для шкільних їдалень та інвентарю до них.

НАТО передало українським військовим 65 «швидких» ([Укрінформ](#)).

НАТО у межах Комплексного пакета допомоги (КПД) Україні передало Збройним силам України 65 автомобілів швидкої допомоги.

«У відповідь на запит щодо термінових потреб України, НАТО передали Збройним силам України 65 карет швидкої допомоги. Передача автівок відбулась у межах Комплексного пакету допомоги (КПД) НАТО Україні», - йдеться в повідомленні.

У Литві новоприбулим українським біженцям нададуть одноразову виплату на найнеобхідніше ([Укрінформ](#)).

Вільнюський офіс Міжнародної організації міграції (МОМ Литва) надасть новоприбулим воєнним біженцям з України одноразові виплати в розмірі 176 євро.

Глава МОМ у Литві Ейтвідас Бінгяліс:

Наразі кількість прибулих, природно, зменшилася, але щотижня ми приймаємо кілька десятків українців, що рятуються від жахів війни, і їм, безумовно, потрібна насамперед фінансова допомога. Тому ми забезпечимо вразливим біженцям війни одноразові виплати на найнеобхідніші витрати.

Повідомляється, що підтримку буде надано громадянам України або третіх країн, які вперше прибули до Литви з України і перетнули зовнішній кордон Європейського Союзу не раніше 40 календарних днів тому.

Допомогу нададуть самотнім батькам або опікунам, які прибули з однією або кількома дітьми до 18 років, сім'ям із трьома і більше дітьми до 18 років, сім'ям із дитиною з обмеженими можливостями до 18 років (підтримку нададуть дітям і дорослим), вагітним жінкам, особам 60 років і старшим, а також особам з обмеженими можливостями.

ЄБРР виділить €300 мільйонів на закупівлю електровозів для Укрзалізниці ([Укрінформ](#)).

Європейський банк реконструкції та розвитку виділить кошти на оновлення парку електровозів подвійного живлення, в межах наданої позики Укрзалізниця закупить 50 електровозів.

Заступник міністра розвитку громад та територій України Тимур Ткаченко:

Наразі ЄБРР готовий виділити позику у розмірі 300 мільйонів євро для закупівлі 50 електровозів. Водночас, завдяки грантовому фінансуванню за проектом Світового банку «Відновлення критично важливої логістичної інфраструктури та мережевого сполучення» (RELINC), вдасться придбати ще 30 електровозів на загальну суму 190 мільйонів доларів США.

За його словами, завдяки Єдиному портфелю інвестиційних проєктів (SPP) маємо можливість мобілізувати ресурси партнерів та спрямувати їх на реалізацію пріоритетних проєктів.

Канада надасть Україні близько \$4 мільярдів у межах підтримки G7 ([Укрінформ](#)).

Канада надасть Україні 5 млрд канадських дол (3,7 млрд дол США) у межах фінансової підтримки G7.

Міністерка фінансів Канади Христя Фрїланд:

Канада була першою країною, яка виступила за використання цих коштів на підтримку України, й ми пишаємося тим, що робимо найбільший внесок у перерахунку на душу населення: 5 млрд канадських дол..

Вона нагадала, що негайно після початку російського повномасштабного вторгнення до України, Канада та союзники заморозили близько 280 млрд дол суверенних коштів РФ. «Усі держави-члени “Групи семи” погодилися, що суверенні кошти РФ залишатимуться замороженими, поки Росія не заплатить за збитки, яких вона продовжує завдавати Україні», - наголосила міністерка.

Японія надасть Україні понад \$3 мільярди у межах підтримки G7 (Укрінформ).

Японія надасть Україні понад 3 млрд доларів у межах фінансової підтримки G7.

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль заявив, що ці кошти є частиною пакета на загальну суму 50 млрд доларів, що компенсуються з заморожених російських активів.

«Дякуємо уряду Японії за солідарність. Закликаємо усіх наших партнерів спрямувати заморожені російські активи на користь України. Маємо змусити агресора платити», - підкреслив він.

Президент Володимир Зеленський висловив вдячність уряду Японії за рішення надати Україні додаткову фінансову допомогу на суму близько 3,1 мільярда доларів.

«Вітаємо рішення уряду Японії надати Україні додаткову фінансову допомогу на загальну суму 471,9 млрд єн (близько 3,1 млрд дол. США). Ці кошти будуть надані відповідно до спільного рішення наших партнерів із G7 про виділення 50 млрд дол. на підтримку України із заморожених російських активів», - розповів Зеленський.

Він відзначив, що ця допомога є надзвичайно важливою, адже дасть нам змогу врятувати життя, захищати незалежність України та підтримати український народ, який страждає від російської агресії.

Плани врегулювання. Переговорний процес

28.10

В ОП відреагували на заяву путіна, нібито Україна пропонувала йому нові переговори ([Варта1](#)).

Володимир Путін заявив, нібито Україна через Туреччину пропонувала РФ провести перемовини щодо мирних ініціатив. Про це він заявив на саміті БРІКС.

Путін сказав, що представник Туреччини на вересневій сесії Генасамблеї ООН у Нью-Йорку «отримав від України якусь пропозицію для Росії» (...).

Радник президента з комунікації Дмитро Литвин заявив, що Україна згодна обговорювати лише Формулу миру (...).

Єрмак назвав умову для початку переговорів з Росією ([Радіо Свобода](#)).

Україна проти заморожування війни. Головна умова для початку переговорів з РФ – «відхід ворожих військ на позиції до 24 лютого 2022 року», повідомив **керівник Офісу президента Андрій Єрмак** в інтерв'ю Corriere della Sera.

Єрмак нагадав, що «український президент Володимир Зеленський ніколи не говорив про територіальний компроміс. Президент завжди наголошував на необхідності прийняти міжнародно визнані кордони» (...).

Однак він наголосив, що «для того, щоб розпочати переговори, необхідно повернутися до ситуації, що була до першого пострілу російської гармати о четвертій годині ранку понад два роки тому».

Керівник ОП зауважив, що «йому байдуже, що говорить російський диктатор Володимир Путін щодо необхідності враховувати «реалії на землі».

Сенатор Джей Ді Венс відмовився називати Путіна «ворогом» і закликав до переговорів з РФ ([Еспресо](#)).

Сенатор від штату Огайо Джей Ді Венс відмовився назвати очільника Кремля Володимира Путіна «ворогом» і закликав до переговорів з Росією

На запитання про те, чи бачить він у Путіні союзника або ворога, Джей Ді Венс сказав, що той є конкурентом (...). За його словами, переговори з Росією є «просто необхідною частиною» завершення війни (...).

Перемовини з Росією можуть відбутися в Індії – Зеленський ([Главком](#)).

Прем'єр-міністр Індії Нарендра Моді може вплинути на закінчення війни в Україні.

Про це заявив **Президент України Володимир Зеленський** в інтерв'ю індійському виданню Times of India.

Відповідаючи на запитання про можливість проведення прем'єр-міністром Моді переговорів між Україною та Росією, Зеленський зазначив, що «це може бути в Індії» (...).

Коментуючи запитання про нещодавно оприлюднений план перемоги, Зеленський підкреслив, що це була спроба зміцнити Україну як «міст до мирних переговорів, щоб покласти край війні» (...).

Переговори з Росією є «необхідною частиною» завершення війни в Україні, - кандидат у віцепрезиденти США Венс ([Цензор.НЕТ](#)).

Кандидат у віцепрезиденти США від Республіканської партії, сенатор Джей Ді Венс відмовився назвати російського диктатора Володимира Путіна «ворогом» та закликав до переговорів з Росією, які «необхідні» для завершення війни в Україні.

На запитання про те, чи вважає він Путіна союзником або ворогом, соратник Трампа відповів, що той є конкурентом (...).

Кандидат у віцепрезиденти США від республіканців вважає, що рано чи пізно США доведеться вести переговори між Україною, РФ і союзниками по НАТО в Європі.

За його словами, переговори з Росією є «просто необхідною частиною» завершення війни (...).

Шлінчак пояснив, чому Україна обрала неправильну позицію, відкидаючи навіть ідею переговорів із Росією ([Київ24](#)).

Відкидання будь-яких розмов про перемовини дало можливість Росії отримати певну перевагу в інформаційній війні.

Голова правління ГО «Інститут світової політики» Віктор Шлінчак:

Протягом 2023 і кінця 2022 року лунали заяви про те, що до 2023 року ми вже будемо в Криму. Відповідно, на той момент про перемовини взагалі не йшлося. І багато хто у світі, зважаючи на обмеженість європейських ресурсів та недостатнє постачання зброї, вважали, що ця позиція не зовсім правильна і вбачали, що 2024-2025 роки можуть бути для України досить важкими.

Шлінчак пояснив, що Росія на той період займала позицію: «а от ми хочемо миру, а Україна відмовляється», що зіграло на руку інформаційній пропаганді росіян.

Відкидання будь-яких розмов про перемовини дало можливість Росії отримати інформаційну перевагу і розповідати, що Кремль нібито хоче перемовин, а от бачите, Україна їх не хоче. Власне на той момент росіяни в цій історії інформаційно вигравали.

29.10

Ця війна не може закінчитися тишею на фронті після приватних домовленостей купки політиків — Зеленський (НВ).

Президент України Володимир Зеленський:

Ця війна не може закінчитися просто тишею на фронті після кулуарних дискусій і приватних домовленостей купки політиків. Ми маємо повернути в Україну депортованих і полонених. Ми маємо відновити справедливість для мільйонів, мільйонів людей, чиї міста й села були зруйновані російськими бомбами.

Наш народ, наш сильний народ вартий мирних поколінь — часу для життя, для розвитку нашої культури, для можливості вільно ділитися зі світом тим, що робить Україну унікальною. Не тимчасової паузи від жахиття, яке розв'язали Росія, Путін та їхня агресія, не кількох років затишшя перед наступним російським вторгненням і, звісно, не довічного підпорядкування волі якогось безумця з Кремля.

30.10

«Єдина правда»: Жорін пояснив, чому не варто сподіватись на переговори з РФ (УНІАН).

Майор ЗСУ, заступник командира 3-ї штурмової бригади Максим Жорін:

Не розумію, звідки у людей з'явилося враження, що Росія цього хоче. Хоч і з дуже великими втратами, абсолютно не такими темпами, як планувалось - та все ж потроху росіяни просуваються. Навіщо їм тоді нас слухати взагалі?

Очевидно, що Захід далекий від розуміння реальної ситуації та планів РФ. Їхня безтолкова позиція обернеться для них же великими проблемами. Але українцям, які переживають війну вже 10 років, вірити у мирні перемовини, які можуть зупинити Росію, вже якось дивно. Росіяни зупиняються тільки там, де їх зупиняють. Єдина правда, про яку нам варто пам'ятати.

Дуда запевнив, що Україна буде присутньою у всіх переговорних форматах щодо миру (НВ).

Президент Польщі Анджей Дуда підкреслив, що його країна має боротися за присутність України у переговорах щодо можливого миру з країною-агресором Росією.

Польський президент нагадав, що Варшаву свого часу була виключена з мирних переговорів щодо закінчення Другої світової війни. Він зазначив, що його країна досі бореться з трагічними наслідками прийнятих тоді рішень.

Дуда також підкреслив, що в інтересах Польщі підтримувати незалежну українську державу та її євроатлантичні амбіції. Коли Україна

буде частиною об'єднаної Європи та НАТО, це посилить безпеку Польщі, зазначив він (...).

Чи домовляться Україна та Росія про припинення ударів по енергетиці – FT ([BBC](#)).

Україна та Росія ведуть попередні переговори щодо припинення ударів по енергетичній інфраструктурі, пише видання Financial Times із посиланням на поінформовані джерела.

Київ прагне відновити переговори за посередництва Катару, які були близькі до досягнення домовленості в серпні, однак зірвалися через вторгнення України під Курськ, кажуть джерела, зокрема серед високопоставлених українських посадовців (...).

Така угода ознаменувала б найзначнішу деескалацію війни від початку повномасштабного вторгнення в Україну на початку 2022 року, пише FT.

Цього місяця президент України Володимир Зеленський заявив, що угода про захист енергетичних об'єктів може свідчити про готовність Росії брати участь у ширших мирних переговорах.

За словами українського чиновника, на якого посилається FT, Москва та Київ уже скоротили частоту атак на енергетичну інфраструктуру один одного в останні тижні в рамках домовленості, досягнутої їхніми спецслужбами.

Із наближенням зими Україна стикається з серйозними викликами після того, як масштабні російські ракетні удари знищили майже половину її енергетичних потужностей. Зараз вона значною мірою залежить від своїх ядерних енергетичних установок та імпорту енергії від європейських партнерів, пише видання.

І Київ, і Москва раніше визнали, що припинення атак на українську енергомережу та російські нафтопереробні заводи відповідає їхнім обопільним інтересам.

Але Путін навряд чи погодиться на угоду, доки російські війська не витіснять українські з Курської області, де вони досі контролюють близько 600 квадратних кілометрів території, за словами колишнього високопоставленого чиновника Кремля, поінформованого про переговори.

Подоляк відреагував на публікацію FT про «переговини» щодо ударів по енергетиці ([РБК-Україна](#)).

Російська Федерація (РФ) не відмовиться від ударів по енергетиці, оскільки це є її ключовим аргументом психоемоційного тиску на Україну та її партнерів. Стверджувати про «переговори» між Києвом та Москвою щодо припинення ударів є дивною логікою.

Радник керівника Офісу президента (ОП) Михайло Подоляк зазначив, що він вже четвертий раз чує про «переговори за посередництвом Катару» щодо припинення ударів по енергооб'єктах. Водночас кожного разу засоби масової інформації (ЗМІ) посилаються на анонімні джерела.

Радник голови ОП додав, що РФ, враховуючи тип війни, який вона вела до цього, використовувала удари по енергетиці в якості ключового аргументу психоемоційного тиску на Україну та її міжнародних партнерів. У тому ж числі, ворог лише продовжує ескалювати: проводить ядерні навчання; закуповує ракети в інших країн; підтягує живу силу з Північної Кореї (...).

На питання про те, чи потрібен комусь цей викид, Подоляк сказав: «Потрібен» й попередив, що викиди лише продовжуватимуться (...).

У Кремлі відреагували на публікацію FT про переговори України й РФ за посередництва Катару ([Гордон](#)).

У Кремлі спростували повідомлення про переговори країни-агресора РФ й України за посередництва Катару щодо відмови від ударів по енергооб'єктах. Про це 30 жовтня заявив речник російського президента Володимира Путіна Дмитро Пєсков (...).

31.10

Мирні переговори між Україною та РФ: Лукашенко зробив заяву ([Експрес](#)).

Самопроголошений президент Білорусі **Олександр Лукашенко** заявив про готовність Заходу до «нічиєї» в Україні.

Лідер білоруського режиму заявив, що нібито контактував з названими представниками Заходу, які, за його словами, готові «домовлятися» (...).

Крім того, Лукашенко захотів переговорів між Україною та Росією. Він стверджує, що важливо повернутися за стіл переговорів без попередніх умов, а основою нібито може стати документ зі Стамбулу (...).

Путін не хоче мирних переговорів: Інститут вивчення війни розкрив плани російського диктатора ([Експрес](#)).

Путін не прагне переговорів, він хоче знищити державність України, вважають американські аналітики.

Правитель Росії Володимир Путін демонструє свою незацікавленість у припиненні вогню шляхом переговорів та продовжує прагнути знищити українську державність. Про це повідомляє Інститут вивчення війни (ISW) (...).

ISW підкреслює, що за інформацією агентства Bloomberg, президент Сербії Александар Вучич на початку жовтня 2024 року вперше за два з половиною роки розмовляв з Путіним. Вучич розповів, що підняв тему припинення вогню в Україні, на що Путін відповів, що Росія виконає всі цілі своєї «спеціальної військової операції» в Україні, які, за оцінками ISW, рівнозначні знищенню української державності та влади.

Експерти нагадують, що Путін відкрито відкинув будь-яке припинення вогню шляхом переговорів під час пресконференції з прем'єр-міністром Угорщини Віктором Орбаном, стверджуючи, що припинення вогню дозволить Україні перегрупуватися і переозброїтися (...).

2.11

Фіцо заявив, що Словаччина долучиться до китайсько-бразильської «мирної ініціативи» щодо України (Укрінформ).

Прем'єр-міністр Словаччини Роберт Фіцо заявив, що його країна приєднається до створеної з ініціативи Китаю і Бразилії групи «Друзі миру» для мирного врегулювання війни Росії проти України.

Про це він сказав на зустрічі з лідером Китаю Сі Цзіньпіном у Пекіні, передає кореспондент Укрінформу.

Під час переговорів Сі та Фіцо обговорили, зокрема, й російсько-українську війну.

Лідер Китаю вказав на принципову позицію Пекіна стосовно «української кризи» (так у КНР називають геноцидну війну РФ проти України), яка полягає в сприянні політичному врегулюванню.

Сі також високо оцінив «об'єктивне, раціональне та справедливе ставлення Словаччини» до російської війни проти України, та запросив Словаччину й інші країни-однодумці працювати з Китаєм для сприяння миру і переговорам між Москвою і Києвом.

Своєю чергою Фіцо похвалив Китай і назвав позицію КНР «справедливою, об'єктивною та конструктивною».

Він заявив, що Словаччина приєднається до створеної з ініціативи КНР і Бразилії платформи «Друзі миру», щоб сприяти політичному врегулюванню конфлікту.

Експерт-міжнародник пояснив, чому Путін не піде на переговори щодо закінчення війни (ТСН).

Російський диктатор Путін наразі не планує ніяких переговорів щодо припинення вогню чи завершення війни в Україні.

Експерт-міжнародник Максим Несвітайлов заявив, що у разі перемоги на виборах президента США Дональда Трампа, той може почати погрожувати Путіну надати Україні всю необхідну зброю та дозволити удари вглиб території РФ, якщо у Кремлі відмовляться від переговорів про мир (...).

Експерт зазначив, що наразі у Росії вигідна позиція, тому вона не зацікавлена у переговорах щодо закінчення війни (...).

Відновлення України від наслідків російської агресії

Держава не може збільшити суми виплат за пошкоджене житло в Україні, - Шуляк ([УНІАН](#)).

Держава не може дозволити собі виплачувати більші суми за житло, яке було пошкоджено внаслідок агресії РФ. Нині максимальна сума виплат за програмою «Відновлення» становить 500 тисяч гривень за пошкоджений будинок та 350 тисяч гривень - за квартиру.

Голова Комітету Верховної Ради з питань організації державної влади, регіонального розвитку, місцевого самоврядування та містобудування Олена Шуляк зазначила, що станом на сьогодні погоджено заявки майже на 8 млрд гривень. Компенсації погодили виплатити понад 73 тисячам українських сімей, які вже отримали або отримають у майбутньому гроші на ремонт.

«Нагадаю, що максимальна сума виплат становить 500 тис. грн за будинок і 350 тис. грн за квартиру. На жаль, держава наразі не може дозволити собі виплачувати більше за пошкоджене житло», - зауважила Шуляк.

Також вона підкреслила, що вже було видано понад 11 тисяч сертифікатів на 17,2 млрд гривень у межах компенсації за зруйноване житло. У середньому сума житлового сертифіката становить 1,6 млн гривень.

Водночас Шуляк прокоментувала інформацію про ймовірне призупинення програми «Відновлення», адже в державний бюджет 2025 року не було закладено таких коштів.

За її словами, вона запропонувала Міністерству фінансів спрямувати на «Відновлення» 10 млрд гривень, тоді як Мінвідновлення просило понад 40 млрд гривень.

Політик додала, що наразі бюджет готують до другого читання, попри те, що сума може бути меншою за заплановану, нардепи «зроблять усе можливе, щоб програма не була заморожена».

В Україні повністю або частково відновили понад 900 об'єктів медзакладів ([Укрінформ](#)).

«За понад два з половиною роки повномасштабної війни в Україні вдалося повністю та частково відновити 901 об'єкт українських медзакладів, серед яких 551 – відновлено повністю та ще 350 – частково. Найбільше відновлено об'єктів на Миколаївщині, Дніпропетровщині, Київщині, Харківщині та Чернігівщині. Насамперед йдеться про медзаклади на звільнених від окупації територіях, а також ті, що зазнали невеликих ушкоджень, зокрема вибиття вікон, знищення покрівлі, пошкодження фасаду тощо», - йдеться у повідомленні Міністерства охорони здоров'я.

Як зазначили в МОЗ, забезпечення доступу до медичних послуг є одним із пріоритетів держави, відтак відновлення медичної інфраструктури триватиме і надалі. Допомогу в цьому Україні надають міжнародні партнери.

За даними МОЗ, за час повномасштабної війни російські снаряди та ракети зруйнували вщент 226 об'єктів медзакладів, які відновленню не підлягають. Ще 1685 об'єктів медзакладів пошкодили.

Шуляк назвала основні причини відмов у виплатах «Відновлення (Укрінформ)».

Понад 780 тисяч українців повідомили про пошкоджене чи зруйноване житло внаслідок російської агресії. Водночас були подані близько 150 тисяч заяв на отримання компенсації від держави.

Голова Комітету з питань організації державної влади, регіонального розвитку, місцевого самоврядування та містобудування Олена Шуляк:

Слід розділяти інформаційні повідомлення, коли людина лише повідомляє про зруйноване чи пошкоджене житло, та заяви на отримання компенсації за програмою «Відновлення». Таких інформовань більше 780 тисяч, а на отримання компенсації подані близько 150 тисяч заяв.

За її словами, колосальна різниця у цифрах через те, що багато людей не можуть подати заяви на компенсацію через відсутність правовстановлюючих документів, які могли згоріти, залишитися на тимчасово окупованих територіях або бути втраченими під час втечі від війни.

«Компенсація надається лише власникам приміщень, а без документів і записів у реєстрах отримати її неможливо», - підкреслила Шуляк. Водночас вона зауважила, що не усі українці бажають звертатися по компенсацію від держави, очікуючи репарацій.

Також однією з основних причин відмови від виплат компенсацій, за словами народної депутатки, є випадки, коли не власники житла подають заяви, а наприклад, орендарі, які хочуть зробити ремонт і продовжувати життя в оселі, «в таких випадках заявку відхиляють».

Шуляк розповіла, що бувають випадки, коли є кілька співвласників нерухомості, і їм необхідно домовитися про генерацію та реалізацію житлового сертифікату. «Ми також фіксуємо випадки зловживань, коли люди із використанням Photoshop намагалися підробити фотодокази про пошкодження. Хоча таких випадків небагато», - зауважила політикиня.

Шуляк нагадала про випадки у Харківській області, коли комісія органів місцевого самоврядування була залучена до злочинного зговору, видаючи житлові сертифікати на будинки, які були зруйновані ще до повномасштабного вторгнення.

«Наразі правоохоронці працюють над розслідуванням цих ситуацій. На щастя, система є прозорою, і зловживання швидко викриваються», - акцентувала парламентарка.

У Харкові відновлюють близько сотні багатоквартирних будинків – міськрада ([Укрінформ](#)).

У Харкові в процесі відновлення перебувають близько сотні багатоквартирних будинків, пошкоджених російськими обстрілами, 51 будинок відновили з початку лютого.

Директор департаменту з благоустрою, відбудови та реконструкції Харківської міської ради Костянтин Лиска повідомив, що близько 600 будинків отримали пошкодження конструктивів:

Від моменту створення нашого департаменту у лютому цього року вдалося відновити 51 будинок із незначними руйнаціями, зокрема, йдеться про влучання в дахи, вони відремонтовані. Також зроблене скління в місцях загального користування та у квартирах, де це було потрібно. На сьогодні ще близько 100 будинків у відновленні.

Він зауважив, що у місті відчутна нестача будівельників, оскільки багатьох мобілізували до війська. На деяких об'єктах призупинено роботи чи зменшено темпи.

За інформацією посадовця, з Фонду ліквідації наслідків збройної агресії цього року Харкову виділили 604 мільйони гривень на відновлення восьми будинків, які мають значні руйнації. Роботи на чотирьох об'єктах намагатимуться завершити до кінця 2024 року. Інші будинки, з незначними пошкодженнями, відновлюють за кошти міського бюджету.

У Львові працює ініціатива «Візьми будинок під опіку» ([Рубрика](#)).

4 вересня росіяни вдарили по Львову дронами та ракетами. 189 будинків зазнали пошкоджень, 60 людей постраждало, 8 загинуло.

Щоб допомогти відновити 20 найбільш серйозно пошкоджених будинків, мер Львова Андрій Садовий ініціював програму «Візьми будинок під опіку». У ній він запрошує українських й іноземних інвесторів взяти на себе відбудову пошкоджених об'єктів.

У будинку на Коновальця, 44 відбуваються протиаварійні роботи. За словами заступника міського голови Львова Андрія Москаленка, будинок законсервують і розпочнуть роботи з відновлення. До реконструкції долучається «АТБ-маркет», інвестувавши 11,6 млн грн.

До відбудови ліцею №5 долучилися партнери з німецького міста Фрайбург, які передали 100 000 євро. За ці кошти заклад відновив вікна та пошкоджені частини будівлі.

Загалом до ініціативи долучилися як українські бізнеси, так і міжнародні підприємці й організації: мережа АЗК «ОККО», компанія Carlsberg, благодійний фонд Шона Пенна в Україні CORE, компанія «Кормотех», компанія Ензим, Meest Group, Львівський ІТ Кластер, Інститут Полоніка, Асоціація західноукраїнських забудовників (...)та інші.

Керівник управління інвестицій та проєктів Андрій Павлів:

Львівська міська рада не створювала благодійний фонд і не оголошувала зборів, меценатам пропонують взяти під опіку конкретний

будинки та відновити його або профінансувати окремі види робіт з відновлення. Це можуть бути заміна вікон, проведення аварійно-відновлювальних робіт, відновлення дахів, фасадів тощо. Інвестори мають право самостійно обирати підрядні організації для виконання робіт.

За словами Павліва, наразі щодо більшості будинків уклали рамкові угоди з відновлення та розробили експертні висновки й кошторисну документацію.

Внутрішньополітична повістка США та Україна

Питання допомоги Україні

28.10

Байден відреагував на перекидання військових КНДР до Росії ([Українська правда](#)).

Президент США Джо Байден відреагував на підтвердженні Пентагоном та НАТО повідомлення про відправлення військових КНДР до Росії, звідки вони можуть вирушити для участі у війні проти України. На питання про те, як президент США оцінює присутність північнокорейських військ у Росії, він сказав: «Це дуже небезпечно, дуже небезпечно».

Байден також згадав повідомлення ЗМІ про те, що опонент Камали Гарріс Дональд Трамп нібито говорив із Владіміром Путіним після того, як пішов з Білого дому.

Заморозка війни, тиск на Путіна та без України в НАТО. FT розкрило план Трампа ([РБК-Україна](#)).

Колишній президент США Дональд Трамп і його кандидат на пост віцепрезидента Джей Ді Венс окреслили план щодо завершення війни в Україні. Вони запропонували модель замороженого конфлікту з автономними регіонами по обидва боки демілітаризованої зони, а Київ залишиться поза НАТО.

Концепція Трампа переглядає мінські угоди 2014 і 2015 років, які не змогли зупинити бойові дії на сході України. Один із радників колишнього президента заявив, що в цих угодах було окреслено план збереження територіальної цілісності України із закріпленням автономних зон, але умови так і не було реалізовано або приведено у виконання.

Цього разу, за словами радника, буде передбачено механізми примусу до виконання угоди з наслідками за її порушення. Однак за дотриманням угоди мають стежити європейські війська, а не сили НАТО чи миротворці ООН.

Союзники Трампа стверджують, що Україна програє війну, і тому наполягати на врегулюванні морально правильно. На думку Трампа, президент США Джо Байден мав би поговорити з російським диктатором Володимиром Путіним, як президенти говорили з радянськими лідерами під час холодної війни. Водночас він вважає, що членство України в НАТО не є варіантом у короткостроковій перспективі.

Співробітник першої адміністрації Трампа Фред Флейц:

Ми заморожуємо конфлікт, Україна не поступається жодними територіями, вони не відмовляються від своїх територіальних претензій, і ми ведемо переговори, розуміючи, що остаточної угоди, імовірно, не буде доти, доки Путін не піде зі сцени.

Такий підхід, однак, не знайде одностайної підтримки в Республіканській партії.

Один із провідних республіканських експертів із національної безпеки в Палаті представників Майк Волтц запропонував Трампу використати загрозу обваллення російської економіки завдяки зниженню цін на нафту і газ, щоб підштовхнути Путіна до переговорів з Україною:

Президент дуже добре розуміє, що таке важелі тиску, а у нас є величезні економічні важелі впливу на Росію. Першим кроком буде, за його словами: "Бури, дитинко, бури". Ви наповните світ дешевшою і чистішою американською нафтою і газом. Ви збиваєте ціну.

Саудівська Аравія, важливий союзник Трампа в його перший термін, не вітатиме такий крок.

Наближені до Трампа стверджують, що він зможе чинити серйозний економічний тиск на Путіна. Як доказ його миротворчих здібностей вони наводять Авраамські угоди, підписані в його перший президентський термін між Ізраїлем і ОАЕ, Бахрейном, Марокко і Суданом.

Американський дипломат Річард Гренелл:

Він показав, що знає, як посадити за стіл переговорів обидві сторони. Він робив це послідовно. Наступними будуть араби та ізраїльтяни, росіяни та українці.

США консультуються з партнерами, як реагувати на перекидання військ КНДР до Росії – Держдеп ([Укрінформ](#)).

Сполучені Штати проводять консультації з іншими країнами щодо спільного реагування на дії РФ і Північної Кореї в контексті перекидання військ КНДР на російську територію та можливого залучення їх у війні проти України.

Речник Держдепартаменту США Метью Міллер:

Ми проводимо консультації з українцями, ми проводимо консультації з нашими союзниками та партнерами щодо відповідних наступних кроків

Водночас, він не розкрив деталей переговорів, пославшись на їхній закритий характер.

Речник Держдепу також підтвердив оцінки, озвучені в понеділок Пентагоном щодо перекидання північнокорейських військ в Росію.

«Ми бачимо, як близько 10 тисяч північнокорейських військових були перекинуті на схід Росії. Протягом останніх кількох днів ми бачили, як частина із цих 10 тисяч вирушила на захід, ближче до України», - зазначив представник Держдепу.

Я не чув, щоб Трамп планував припинити підтримку України, - Зеленський (РБК-Україна).

Президент України Володимир Зеленський заявив, що не чув про те, що кандидат у президенти США від Республіканської партії Дональд Трамп може скасувати підтримку України у разі перемоги.

Володимир Зеленський сказав:

Я не чув, щоб Трамп сказав, що він скасує цю підтримку. Ми не знаємо, що буде. Ми розуміємо всі ризики, що може статися. Найбільший ризик буде, якщо політика США зміниться (після виборів - ред.).

За його словами, наразі ніхто не знає, хто буде наступним президентом США, проте Україна також розраховує на двосторонню підтримку Конгресу.

«Я не впевнений, що Трамп, якщо він стане президентом, що він дійсно захоче програти. Програти в сенсі припинити підтримку України. Але я згоден з вами, що ризики є. Саме тому Україна має власний внутрішній план, як зміцнити себе», - зазначив Зеленський.

29.10

У Пентагоні підтвердили присутність «невеликої кількості» військ КНДР на Курщині (Радіо Свобода).

У Пентагоні заявили, що кілька тисяч північнокорейських військовослужбовців уже вирушили до Курської області Росії, невелика кількість вже там.

Речник Міноборони США Патрік Райдер заявив, що початкові ознаки вказують на те, що Росія може використати їх у ролі піхоти проти українських військ:

Ми, як і раніше, стурбовані тим, що Росія має намір використовувати цих солдатів у бою або для підтримки бойових дій проти українських військ у Курську.

Райдер додав, що він не може підтвердити повідомлення про те, що північнокорейські війська перебувають на території самої України.

«Ми продовжуємо уважно стежити за ситуацією і консультуємося з нашими українськими партнерами, а також з іншими союзниками і партнерами», – сказав речник Пентагону.

Україна отримає від США 2000 позашляховиків Humvee: як вони допоможуть ЗСУ (РБК-Україна).

Сполучені Штати Америки у рамках одного з пакетів допомоги передадуть Україні 2000 позашляховиків Humvee. ЗСУ вже мають досвід застосування їх на війні.

Така кількість позашляховиків Humvee є дуже великою поставкою такої техніки. Зокрема, вони допоможуть заповнити проломи в позиціях України на фронті. А ЗСУ зможуть ефективніше просуватися до позицій російських окупантів.

За даними Forbes, Humvee відмінно вписуються в поточну оборонну стратегію України. Адже їх можна використовувати у міських умовах, де танки й артилерія менш ефективні, ніж більш компактні та маневрені позашляховики.

Також українські військові можуть використовувати Humvee для перевезення важкого озброєння. Зокрема, деякі українські підрозділи вже трансформували їх в мобільні платформи обслуговування, завдяки чому можна проводити ремонт бронетехніки на ходу в польових умовах.

Крім того, українські військові використовували Humvee і як мобільні платформи ППО, встановлюючи на них зенітні гармати і системи боротьби з безпілотниками.

ЗМІ: У США побоюються дефіциту ракет ППО, і не лише через Україну ([Європейська правда](#)).

У Пентагоні та профільних колах у США нібито наростає стурбованість загрозою дефіциту ракет-перехоплювачів для систем протиповітряної оборони, які почали витрачатися швидше, аніж встигають виготовляти нові. У статті розповідають, що через триваючу російсько-українську війну, конфлікт на Близькому Сході та місію захисту суден у Червоному морі від бойовиків-хуситів американські запаси ракет-перехоплювачів почали швидко вичерпуватися.

У Пентагоні нібито стурбовані, що склади порожніють швидше, ніж надходять ракети на заміну, і це загрожує значними проблемами для США у випадку, якщо війна почнеться ще й у Тихоокеанському регіоні.

Попри великі обсяги використання ППО в Україні, у статті акцентують на витратах перехоплювачів на Близькому Сході.

Неназвані посадовці кажуть, що з жовтня 2023 року, коли ХАМАС здійснив напад на Ізраїль, було використано більше сотні найпоширеніших стандартних ракет.

Офіційно Пентагон не розкриває дані про наявні запаси, щоб супротивники США не могли використати цю інформацію у своїх цілях.

Наростити темпи виробництва непросто, оскільки це означає, що компаніям оборонпрому потрібно запускати нові потужності і наймати фахівців, а вони не квапляться інвестувати у розширення, не маючи впевненості, що великі замовлення будуть у довгостроковій перспективі.

30.10

Байден: Україна має вдарити по військах КНДР, якщо вони перетнуть кордон ([Європейська правда](#)).

Президент США Джо Байден заявив, що українські сили мають завдати удару по північнокорейських військах, якщо ті перетнуть кордон.

Коментуючи дані про присутність військ КНДР у Курській області РФ, Байден сказав: «Я стурбований цим».

На питання, чи має Україна завдати удару по військах КНДР, він відповів: «Якщо вони перетнуть кордон України, то так».

У Пентагоні напередодні підтвердили, що північнокорейські військові, які прибули до Росії для підготовки, почали висуватись у бік Курської області, причому частина з них уже там присутня.

За останньою оцінкою США, Північна Корея відправила близько 10 тисяч військових до Росії для навчань та участі в бойових діях проти України.

Держдеп США: тренування військових КНДР у Росії порушує резолюції Радбезу ООН ([Радіо Свобода](#)).

Сполучені Штати вважають тренування північнокорейських солдатів у Росії прямим порушенням низки резолюцій Ради Безпеки ООН.

Речник Держдепартаменту США Метью Міллер:

Ми вважаємо, що тренування Росією солдатів КНДР із використанням зброї або пов'язаних з нею матеріалів є прямим порушенням резолюцій Ради Безпеки.

Міллер також наголосив, що Росія і Північна Корея порушують ембарго ООН на постачання зброї, а також заборону на імпорту чи експорт, що може допомогти КНДР проводити ядерні випробування або запускати балістичні ракети.

Днями речник Державного департаменту, що США проводять консультації з українською владою та союзниками щодо кроків у відповідь на залучення північнокорейських сил до війни на боці Росії.

Він також наголосив, що триває багатосторонній моніторинг санкцій проти Північної Кореї, і США готові використовувати механізм санкцій як щодо КНДР, так і щодо Росії.

Єрмак обговорив із Блінкеном ситуацію на фронті і заморожені активи Росії ([Радіо Свобода](#)).

Голова Офісу президента Андрій Єрмак зустрівся у Вашингтоні з державним секретарем Сполучених Штатів Ентоні Блінкеном, повідомляє пресслужба ОП 30 жовтня.

За повідомленням, сторони обговорили «план перемоги, ситуацію на фронті та заморожені російські активи».

«Серед інших актуальних питань – подальше зміцнення потенціалу України для захисту від російської агресії, посилення санаційного режиму та залучення дипломатичних зусиль Сполучених Штатів до реалізації Формули миру заради відновлення справедливого миру для нашої країни», – повідомляє ОП.

Крім того, під час зустрічі говорили про рух України до членства в НАТО та «відповідні кроки» для цього, а також підтримку США енергетичної системи України, зокрема, захист об'єктів критичної інфраструктури.

США наклали санкції на 400 осіб і компаній, зокрема за допомогу РФ з обходом обмежень ([Українська правда](#)).

Сполучені Штати запроваджують санкції проти близько 400 фізичних осіб і компаній за їхню допомогу Росії з обходом обмежень, запроваджених за її війну проти України. Під нові обмеження потрапляють близько 400 фізичних осіб і компаній.

Речник Держдепу Метью Міллер зазначив, що йдеться про тих, хто сприяє війні РФ проти України, допомагаючи Росії обходити санкції і отримувати необхідне для її воєнної машини.

У санкційному списку опинилися десятки компаній з різних країн, зокрема Китаю, Індії, Малайзії, Таїланду, Туреччини та ОАЕ, які імпортували до Росії.

Окрім того, це п'ятеро новопризначених заступників міністра оборони РФ, а також серія російських підприємств, де ремонтується військова техніка і виробляються технології, потрібні для ОПК, а також організації, пов'язані з військовою співпрацею Росії і Білорусі.

Крім того, під санкції потрапили три дочірні компанії «Росатому», що займаються розробкою цифрових технологій і програмного забезпечення для його потреб.

Чи принесуть солдати з КНДР перемогу Путіну: різка відповідь Остіна ([УНІАН](#)).

США та партнери обговорюють варіанти відповіді на залучення Росією північнокорейських військових. Російському диктаторові Володимиру Путіну не вдасться отримати перемогу у війні в Україні, навіть за допомогою солдатів з КНДР.

Міністр оборони США Ллойд Остін на брифінгу зазначив, що США та партнери обговорюють варіанти відповіді на залучення Росією північнокорейських військових:

Ми ставимося до цього дуже серйозно. Ми закликаємо Кремль змінити курс. Ми повністю розуміємо наслідки для безпеки як Європи, так і Індо-Тихоокеанського регіону. Путін не переможе в Україні, навіть з більшою допомогою з боку Північної Кореї.

У Конгресі хочуть, щоб Байден дозволив Польщі збивати російські ракети над Україною ([Європейська правда](#)).

Двопартійна група законодавців США звернулась до президента Джо Байдена із закликом дозволити Польщі застосовувати свою протиповітряну оборону над Україною, аби збивати російські ракети.

У листі, підписаному членами Палати представників США **республіканцем Джо Вілсоном і демократом Стівом Коеном**, Байдена просять «надати Польщі повноваження перехоплювати і нейтралізувати ракети над Україною, особливо ті, що загрожують вторгненням у польський повітряний простір».

Прохання ґрунтується на прагненні Польщі використовувати свої засоби ППО і над українським повітряним простором, аби захистити себе від російських ракет та допомогти Україні в її обороні.

«Незважаючи на постійну ескалацію Росією гібридної війни – порушення повітряного простору, напади на об'єкти критичної інфраструктури і спроби дестабілізувати демократичні інститути – ми не зважилися рішуче протистояти цим загрозам, дозволивши Росії вести війну проти Альянсу з мінімальними наслідками», – пишуть Вілсон і Коен.

За їхніми словами, в цьому контексті прохання Польщі перехоплювати та знищувати ракети над Україною є «необхідним і невідкладним як механізм підтримки України і гарантія захисту переднього краю кордонів НАТО».

31.10

США найближчими днями оголосять нову військову допомогу Україні, - Остін ([РБК-Україна](#)).

США планують оголосити про нову військову допомогу Україні. Це відбудеться найближчими днями. Міністр оборони США наголосив, що перекидання північнокорейських солдатів до Росії свідчить про відчай російського диктатора Володимира Путіна, а також про його плани продовжувати війну проти України.

За словами Остіна, США продовжать нарощувати військову допомогу українським захисникам, як і їхні союзники по Контактній групі з питань оборони України.

Міністр оборони США Ллойд Остін:

Йдеться про артилерію, протиповітряну оборону, бронетехніку, боєприпаси та інше важливе озброєння. Сполучені Штати оголосять про додаткову допомогу Україні у сфері безпеки найближчими днями

Глава Пентагону: Путін не виграє війну в Україні, навіть з військами КНДР ([Європейська правда](#)).

Глава Пентагону Ллойд Остін переконаний, що навіть залучення північнокорейських військ не допоможе кремлівському правителю Владіміру Путіну у розв'язаній ним війні проти України. Очільник американського оборонного відомства розповів, що обговорив зі своїм південнокорейським колегою можливу реакцію «на цю небезпечну та дестабілізуючу ескалацію».

Зараз є дані про те, що Північна Корея відправила близько 10 тисяч солдатів для навчання на сході Росії, і деякі з цих військ КНДР вже перемістилися ближче до України.

За його словами, солдати КНДР одягнені в російську форму і забезпечені російським обладнанням.

«І мене все більше турбує, що Кремль планує використовувати цих північнокорейських солдатів для підтримки бойових дій Росії в Курській області», – додав глава Пентагону.

Він підкреслив, що звернення за допомогою військами до такої держави-ізоляції, як Північна Корея, лише підкреслює, наскільки великими є проблеми Путіна.

Блінкен анонсував новий пакет військової допомоги Україні ([Українформ](#)).

Державний секретар США Ентоні Блінкен анонсував виділення Україні впродовж ближчих днів нового пакету військової допомоги на тлі повідомлень про готовність Росії залучити військових Північної Кореї до бойових дій проти ЗСУ.

Ентоні Блінкен сказав: «Ми продовжуємо надавати допомогу Україні у сфері безпеки з боку Сполучених Штатів і оголосимо більше найближчими днями».

Він також повідомив, що в четвер обговорив з південнокорейськими колегами варіанти реагування на дії КНДР і Росії. Крім того, за його словами, США «тісно співпрацюють із союзниками та партнерами», зокрема з європейськими партнерами з цього питання.

1.11

США вдарили санкціями по майбутньому газовому проєкту Росії ([LIGA.net](#)).

Сполучені Штати Америки цього тижня вперше внесли до списку санкцій компанії, які працюють над створенням нового газового заводу в Якутії — одного з найбільших перспективних проєктів із виробництва зрідженого газу (LNG) у РФ.

Під обмеження потрапили ТОВ «Сила Якутії», ТОВ «Якутстройпроект» і ТОВ «Зріджений природний газ Якутія».

Американські санкції спрямовані на те, щоб ускладнити Росії розвиток її LNG-проєктів та експорт газу, що є важливим джерелом доходів для російської економіки.

США оголосили про новий пакет допомоги Україні на \$425 мільйонів: що до нього увійшло ([УНІАН](#)).

Міністерство оборони США оголосило про новий пакет військової допомоги Україні вартістю 425 мільйонів доларів. Як повідомляють на сайті Міністерства оборони США, пакет включає перехоплювачі ППО; боєприпаси для ракетних систем і артилерії; бронетехніку і протитанкову зброю.

Київ відвідали три конгресмени США ([РБК-Україна](#)).

У Київ у п'ятницю, 1 листопада, прибули конгресмени США Майк Роджерс, Джеррі Карл та Майк Квіглі. Майк Роджерс та Джеррі Карл є представниками Республіканської партії та штату Алабама. Майк Квіглі – представник Демократичної партії та конгресмен від штату Іллінойс.

Брінк проінформувала, що їхньою першою зупинкою в українській столиці стала Національна поліція.

«Нашою першою зупинкою стала Національна поліція, де ми на власні очі побачили, як допомога США змінює ситуацію на підтримку свободи та демократії України», – зазначила вона.

Умеров та Остін обговорили залучення військових КНДР у війну проти України ([Європейська правда](#)).

Міністр оборони Рустем Умеров поспілкувався зі своїм американським колегою Ллойдом Остіном залучення Росією північнокорейських військових у війну проти України.

Умеров поділився: очільники оборонних відомств обговорили поточну ситуацію на фронті, зокрема на Покровському та Курському напрямках, а також окремо обговорили залучення окупантами військових з КНДР у війну проти України.

Також посадовці зосередили увагу на подальшій підтримці з боку США оборонної індустрії України.

Будь-який результат виборів у США вплине на Україну: у ВВС назвали три сценарії ([УНІАН](#)).

Журналісти зазначають, що західні країни починають сумніватися в доцільності продовження допомоги Україні через військові невдачі на полі бою.

Будь-який результат президентських виборів у США, які відбудуться наступного тижня, вплине на Україну. За даними ВВС, результат президентських виборів у США може серйозно вплинути на обсяг і умови американської допомоги Україні.

Журналісти вважають, що є три сценарії, як можуть розвиватися події щодо російської війни проти України після завершення президентських перегонів у Штатах:

Американська влада може чинити тиск на Україну з метою заморожування війни по поточній лінії фронту. У такому разі такі регіони, як Запорізька область, можуть виявитися розділеними. Журналісти нагадують, що аналогічна ситуація склалася в Кореї, яка виявилася розділеною після припинення вогню там у 1950-х роках. При цьому офіційно війна там так і не була завершена.

США повністю припиняють підтримку України, що призвело б до захоплення Росією деяких інших українських територій.

Україна повертає контроль над усіма своїми територіями. При цьому в матеріалі йдеться про те, що цей сценарій виглядає «все менш імовірним».

Також журналісти зазначають, що західні країни починають сумніватися в доцільності продовження допомоги Україні через військові невдачі на полі бою. Перемога кандидата від Республіканської партії

Дональда Трампа може призвести до скорочення допомоги Києву і чинити тиск на українську владу з метою територіальних поступок заради миру.

Вибори президента США - 2024

28.10

Де Ніро та Ді Капріо підтримали Гарріс у передвиборчій кампанії (Укрінформ).

Актори Роберт Де Ніро та Леонардо Ді Капріо підтримали Камалу Гарріс у передвиборчій кампанії та закликали виборців у Філадельфії прийти на голосування, що відбудеться 5 листопада.

Обидва актори разом з іншими зірками, серед яких Керрі Вашингтон, Тесса Томпсон та Браян Тайрі Генрі, виступили на заході, який організувала влада Філадельфії на підтримку Гарріс, щоб збільшити явку виборців.

На заході Роберт Де Ніро відкрито висловлював свою позицію щодо кандидата у президенти від республіканців Дональда Трампа: «Наш вибір не може бути чіткішим, і цей вибір — віцепрезидент Камала Гарріс», - сказав він.

У штаті Вашингтон спалили сотні бюлетенів з достроковими голосами на виборах (Європейська правда).

Через пожежу в одній з урн для дострокового голосування на президентських виборах США у місті Ванкувер американського штату Вашингтон були знищені сотні виборчих бюлетенів.

Як стверджується, пожежу в урні вранці в понеділок, 28 жовтня, спричинив запальний пристрій, прикріплений до її зовнішньої сторони.

За словами представника місцевої виборчої комісії Грега Кімсі, бюлетені в урні не виймали щонайменше два дні, тож згоріти могли сотні з них. Виборці, які віддали свій голос у цей час, можуть попросити про заміну бюлетеня, аби проголосувати знову. У поліції Ванкувера поки не коментували інцидент.

В окрузі штату Вашингтон, де розташована підпалена урна, відбувається запекла боротьба за місце в Конгресі між кандидатом від Республіканської партії Джо Кентом і демократкою Марі Глюсенкамп Перес, яка перемогла у 2022 році. Подібний інцидент з урною для голосування стався у понеділок на південному сході Портленда, що в штаті Орегон – це за кілька кілометрів від Ванкувера.

США залишаться членом НАТО у разі перемоги Трампа - Ді Венс (Укрінформ).

Якщо на президентських виборах у США переможе кандидат від Республіканської партії Дональд Трамп, то країна залишиться членом НАТО.

На думку Венса, Трамп хоче, щоб Альянс не втрачав свою міць. "Він (Трамп – ред.) хоче, щоб ми залишалися в НАТО", – заявив Венс, коментуючи наміри Трампа.

Однак, за словами Венса, Трамп також хоче, щоб країни НАТО дійсно «несли свою частку оборонного тягаря».

Ді Венс пояснив, що лише США, Велика Британія та ще кілька країн в Альянсі виконують власні зобов'язання щодо оборонних витрат, а інші – ні, і це те, що Трамп хоче змінити.

Байден сьогодні достроково проголосує на президентських виборах (Укрінформ).

«Президент США Джо Байден готовий достроково проголосувати на президентських виборах 2024 року у понеділок», - повідомили у Білому домі.

Роздача по \$1 мільйону щодня: прокурор Філадельфії позивається до Маска (Укрінформ).

Окружний прокурор Філадельфії Ларрі Краснер подав цивільний позов проти Ілона Маска та його протрамлівської групи America PAC з вимогою зупинити роздачу по \$1 мільйону щодня виборцям.

«У позові Краснера стверджується, що законодавство штату Пенсильванія вимагає, аби всі лотереї «керувалися та адмініструвалися штатом», тож щоденна роздача Маском по \$1 мільйону має бути припинена, оскільки вона діє поза цими законними рамками», - зазначається у повідомленні.

У Маска не прокоментували позов, ба більше оголосили в понеділок ім'я останнього переможця, який отримав \$1 мільйон доларів – зареєстрованого виборця зі штату Мічиган.

«Хоча Маск каже, що вибір переможців є «випадковим», це виглядає неправдиво, бо декілька обраних переможців – це особи, які з'являлися на мітингах Трампа в Пенсильванії», - зазначається в позові. При цьому стверджується, що правила лотереї є «оманливими».

В офісі окружного прокурора підкреслили, що позов ґрунтується на законах про лотерею та захист прав споживачів штату Пенсильванія та не стосується законодавства, яке забороняє підкуп голосів.

Міністерство юстиції США попередило Маска, що роздача ним грошей може порушувати федеральні закони, які передбачають кримінальну відповідальність за фінансові оборудки в процесі реєстрації виборців.

29.10

Відрив Гарріс від Трампа скоротився на один пункт - Reuters/Ipsos (Укрінформ).

Відрив кандидатів у президенти США демократки Камали Гарріс від республіканця Дональда Трампа за тиждень скоротився на один відсотковий

пункт. Триденне опитування показало, що напередодні виборів рейтинги кандидатів фактично зрівнялися - 44% у Гарріс проти 43% у Трампа.

Хоча Гарріс випереджала Трампа в кожному опитуванні Reuters/Ipsos, проведеному серед зареєстрованих виборців з липня, з кінця вересня її перевага неухильно скорочувалася. Попереднє опитування Reuters/Ipsos, проведене 16-21 жовтня, показало, що Гарріс, випереджала колишнього президента Трампа на два пункти.

Нове опитування показало, що Трамп має значну перевагу над Гарріс питаннях економіки (47% проти 37%) та імміграції (48% проти 33%).

Гарріс запропонувала Трампу пройти тест на когнітивні здібності ([Європейська правда](#)).

Віцепрезидентка США Камала Гарріс, яка претендує на президентську посаду від Демократичної партії, запропонувала своєму супернику-республіканцю Дональду Трампу пройти тест на когнітивні здібності.

Трамп неодноразово робив образливі заяви стосовно інтелекту віцепрезидентки. І Гарріс сказала, що пройшла б когнітивний тест – і «кинула б йому (Трампу. – Ред.) виклик пройти такий самий».

Камала Гарріс сказала:

Це те, до чого він (Трамп. – Ред.) вдається, і я думаю, що він справді стає дедалі нестабільнішим і не в собі, і вдається до словесних образ, тому що у нього насправді немає плану для американського народу.

Віцепрезидентка вказала на низку людей, які тісно співпрацювали з Трампом і виступили проти нього останніми тижнями, як на доказ того, що він «не годиться на посаду президента Сполучених Штатів».

30.10

Гарріс виступила зі своєю останньою промовою перед виборами на найбільшому мітингу її кампанії ([Укрінформ](#)).

Кандидат у президенти США від Демократичної партії Камала Гарріс заявила на найбільшому мітингу за весь час кампанії, що її республіканський суперник Дональд Трамп прагне «необмеженої влади».

Камала Гарріс зауважила:

Ми знаємо, хто такий Дональд Трамп. Це людина, яка нестійка, одержима помстою, поглинута образами і жагою до необмеженої влади.

За оцінками її штабу, на мітингу було понад 75 тисяч людей.

У натовпі можна було побачити людей похилого віку, студентів, а також мешканців Нью-Йорка та сусідньої Вірджинії. Торкнувшись зовнішньої політики, Гарріс представила Трампа як загрозу національній безпеці, який має теплі відносини з автократами, такими як лідери Росії Володимир Путін і Північної Кореї Кім Чен Ин.

«Світові лідери вважають, що Дональда Трампа легкою мішенню. Ним легко маніпулювати за допомогою лестоців. І можете не сумніватися, що такі автократи, як Путін та Кім Чен Ин, підтримують його на цих виборах», –

сказала вона. Зазначається, що поки Гарріс виступала у Вашингтоні, Трамп відвідав місто в Пенсільванії, де мешкає велика спільнота пуерториканців.

У США розслідують підпал виборчих скриньок у двох штатах ([Європейська правда](#)).

У США правоохоронці розповіли деталі підпалу сотень бюлетенів в урнах для голосування у двох штатах напередодні президентських виборів. Інциденти сталися 28 жовтня у Портленді, штат Орегон, і Ванкувері, штат Вашингтон.

Поліція виявила «підозрілий автомобіль» біля одного з місць пожежі в Портленді й зараз розшукує його.

Наступного дня газета NYT, посилаючись на двох представників правоохоронних органів, повідомила, що на запальних пристроях, знайдених на обох місцях пожеж, було написано «Звільніть Газу».

Агентство CNN звернулося до поліції в обох штатах, але там не підтвердили цю інформацію, зазначивши, що докази були направлені на експертизу.

Представник поліції Портленда Майк Беннер проінформував, що запальні пристрої, які були знайдені біля виборчих скриньок, свідчать про зв'язок між цими пожежами та третім інцидентом 8 жовтня у Ванкувері, коли сталася спроба підпалу виборчої скриньки.

«На всіх трьох місцях було зібрано достатньо доказів, які дають нам підстави вважати, що всі три інциденти пов'язані між собою, але ми не можемо заглиблюватися в деталі», – заявив він.

Представниця офісу шерифа округу Малтнома Джесіка Вега Педерсон зазначила, що урну для голосування в Портленді вже замінили, а правоохоронні органи округу Малтнома та Ванкувера, штат Вашингтон, планують збільшити патрулювання біля виборчих скриньок у цьому районі.

Трамп каже, що Європа заплатить «велику ціну» у разі його переобрання ([Європейська правда](#)).

Кандидат у президенти США від Республіканської партії Дональд Трамп заявив, що у разі його переобрання Європейському Союзу доведеться «заплатити велику ціну» за те, що він не купує достатньо американського експорту. Про це він заявив під час мітингу у штаті Пенсільванія. На зібранні кандидат пообіцяв ухвалити «Акт Трампа про взаємну торгівлю».

Він запевнив, що ЄС доведеться заплатити «велику ціну» за недостатній на сьогодні експорт американських автомобілів та фермерських продуктів.

«Вони не забирають наші машини. Вони не забирають наші фермерські продукти. Вони продають мільйони і мільйони автомобілів у США. Ні, ні, ні, їм доведеться заплатити велику ціну», – акцентував він.

Кандидат у президенти пообіцяв запровадити 10% мита на імпорту з усіх країн і 60% мита на імпорту з Китаю, що вдарить по ланцюгах поставок

по всьому світу, що, ймовірно, спровокує відповідні заходи і підвищить витрати.

31.10

Маска викликали до суду у справі про роздачу по \$1 мільйону напередодні виборів у США ([Укрінформ](#)).

Суд у Філадельфії, штат Пенсильванія, наказав мільярдеру Ілону Маску прибути на судові засідання у справі про роздачу по \$1 мільйону щодня випадковому виборцю за підписання петиції його протрамлівського комітету America PAC на підтримку поправок до Конституції США.

«Усі сторони мають бути присутніми під час судового засідання», — написав суддя в середу в ухвалі Окружного суду Філадельфії.

Саме судові засідання у цій справі перенесли з п'ятниці на ранок четверга за місцевим часом.

Суд відмовився блокувати «лотерею» Ілона Маска на \$1 млн у ключовому штаті ([Європейська правда](#)).

На слуханні в Пенсильванії суддя Анджело Фольетта заявив, що призупинить розгляд позову проти Маска, поки федеральний суд розглядатиме питання про те, чи варто брати справу до розгляду.

Позаяк рішення федерального суду не очікується раніше дня виборів 5 листопада, Маск зможе продовжити свою лотерею.

Хоча підприємець-мільярдер був зобов'язаний з'явитися на слухання, він цього так і не зробив.

Із середини жовтня Маск оголосив про щоденний розіграш 1 мільйона доларів випадково обраним людям, які підписують петицію його комітету політичних дій America PAC на підтримку свободи слова та права на зброю.

При цьому пропозиція стосувалась лише зареєстрованих виборців у Пенсильванії – одному із семи ключових штатів, які, ймовірно, вирішать результат президентських виборів у США.

Трамپ перевтілюється у сміттяря, щоб покритикувати слова Байдена ([Європейська правда](#)).

Кандидат у президенти США від Республіканської партії Дональд Трамп ненадовго перевтілюється у сміттяря, щоб яскравіше покритикувати слова президента Джо Байдена за день до того.

Прибувши своїм брендованим літаком на передвиборчі заходи у Грін Бей у Вісконсині, Трамп одягнув поверх костюма яскравий помаранчевий жилет комунальника та сів у кабінку білого сміттєвоза, який для такої нагоди також прикрасили логотипом кампанії. Такий перформенс Трамп влаштував у відповідь на необережну ремарку Джо Байдена, що створила проблеми для кампанії Гарріс в останні дні перед виборами.

Під час відеодзвінка з активістською групою, що відстоює інтереси американців латиноамериканського походження, Байден прокоментував

образливі слова коміка Тоні Хінкчліфа на передвиборчому мітингу Трампа. Комік назвав Пуерто-Рико «плавучим островом сміття».

Трамп вирішив буквально обіграти ремарку Байдена.

01.11

Трамп подав до суду на телеканал через інтерв'ю з Гарріс, вимагає \$10 мільярдів компенсації (Укрінформ).

Кандидат у президенти США Дональд Трамп у четвер подав позов проти американської CBS, вимагаючи компенсації 10 мільярдів доларів США через інтерв'ю віцепрезидентки Камали Гарріс телеканалу компанії. Зазначається, що у позові, поданому до Окружного суду в Північному окрузі штату Техас, радник Трампа з юридичних питань стверджує, що інтерв'ю Гарріс у програмі «60 хвилин» CBS є «незаконним актом втручання у вибори», спрямованим на «введення громадськості в оману».

Також у Трампа вважають згадане інтерв'ю «спробою схилити чашу терезів президентських виборів на користь Гарріс».

У позові, серед іншого, йдеться про те, що Трамп вимагає від телеканалу «оприлюднити повну, невідредаговану стенограму інтерв'ю».

Позов буде розподілений судді Метью Качмарику, призначеному за часів першої каденції Трампа у Білому домі.

Нині незрозуміло, чому позов було подано саме до суду у Техасі, але це може бути ознакою стратегічного подання справ до суду, де позови майже гарантовано будуть розглянуті суддями, які, як вважається, «прихильно ставляться до позивачів».

Раніше Трамп неодноразово стверджував, що це інтерв'ю з Гарріс було значно відредаговано CBS під впливом кампанії віцепрезидентки. Він також закликав телеканал «позбавити ліцензії».

У відповідь речник CBS заявив, що заяви Трампа проти «60 хвилин» є неправдивими.

Вибори у США: мільярдер Блумберг каже, що «без вагань» проголосував за Гарріс (Укрінформ).

Мільярдер Майкл Блумберг підтримав кандидатку на посаду президента від демократів Камалу Гарріс, заявивши, що проголосував за неї «без вагань».

Як передає Укрінформ, про це бізнесмен написав в авторській колонці агентства Bloomberg, власником якого він є.

«Не з усіх питань я погоджуюся з віцепрезиденткою Камалою Гарріс, але на початку цього тижня я проголосував за неї без вагань», - зазначив він.

За словами Блумберга, він керувався двома основними міркуваннями: політичною позицією й особистою чесністю. Вказавши на доброчесність Гарріс, він зауважив, що «Трамп не підходить для високої посади».

Бізнесмен згадав відмову експрезидента визнати результати виборів 2020 року і штурм його прихильниками Капітолія.

«Він перетворив нашу країну, найбільшу державу світу, на бананову республіку... Замість вибачитися - як це зробили декотрі з тих, хто був засуджений за злочини, пов'язані із 6 січня, Трамп святкує цей день», - зазначив мільярдер.

На переконання Блумберга, для Трампа ніщо «не має більшої ваги, ніж слава і його власне марносластво».

Водночас Гарріс, за його словами, «сповнена рішучості вести нашу націю вперед, і вона розуміє, що єдиний спосіб зробити це - об'єднати людей».

Трамп заявив про фальсифікації на достроковому голосуванні в Пенсильванії. Там його випереджає Гарріс ([hromadske](#)).

Кандидат у президенти США Дональд Трамп стверджує, що під час дострокового голосування у штаті Пенсильванія буцімто сталися фальсифікації. Наразі його опонентка Камала Гарріс здобула там більше голосів.

Перед цим на мітингу в Аллентауні, що в Пенсильванії, Трамп заявляв про фальсифікацію форм реєстрації виборців у містах Ланкастер і Йорк. Він заявив, що порушників буцімто «спіймали з 2600 голосами».

Посадовці Ланкастера повели перевірку та не виявили жодних ознак шахрайства, передав Philadelphia Inquirer.

За даними Politico, демократи здобули у штаті близько 58% дострокових голосів від виборців віком від 65 років. Водночас за республіканців віддали 35% голосів.

Зазначимо, що Пенсильванії входить до семи ключових «хитких штатів» — штатів, де немає чіткої схильності до одного з кандидатів, а отже, претенденти з обох партій мають майже рівні шанси перемогти. Саме на такі штати зазвичай націлені виборчі кампанії.

Як вказує Hill, такі заяви Трампа зробив на тлі побоювань, що в разі поразки він би намагався оскаржити результати виборів. Ще після програшу на виборах 2020 року експрезидент поширював неправдиві заяви про масове шахрайство під час голосування, це завершилося штурмом Капітолія 6 січня 2021 року.

Дженніфер Лопес висловила підтримку Камалі Гарріс на виборах ([Укріфнорм](#)).

Голлівудська акторка і співачка Дженніфер Лопес публічно висловила підтримку Камалі Гарріс у президентській передвиборчій кампанії.

Виступаючи на мітингу у Лас-Вегасі на підтримку кандидатки від демократів, артистка заявила, що з гордістю підтримає Гарріс.

Дженніфер Лопес заявила:

З розумінням нашого минулого і вірою в наше майбутнє я з гордістю віддам свій голос за Камалу Гарріс на виборах президента Сполучених Штатів.

Водночас вона розкритикувала коміка Тоні Хінчкліффа, який на мітингу Трампа в Медісон-сквер-гарден назвав Пуерто-Рико «плавучим островом сміття».

«Я пуерториканка. Так, я народилася тут, і ми американці. Слово «американець» навіть неможливо вимовити без частки «риканець». Це і наша країна. І ми маємо скористатися своїм правом голосу 5 листопада», - заявила актриса.

Штат Невада, де відбувся мітинг, вважається одним із так званих хитких штатів, які можуть визначити долю президентських виборів у США. Латиноамериканці становлять близько 30% населення Невади, а іспаномовні виборці традиційно більше підтримують демократів.

Коментарі зарубіжних політиків

28.10

[\(Укрінформ\)](#)

Президент Польщі Анджей Дуда підкреслив, що попри різні політичні суперечки між Польщею та Україною, він залишається на своїй позиції: Київ має отримати все необхідне для досягнення повної перемоги в оборонній війні з Росією, що важливо як для Києва, так і всієї Європи. Дуда наголосив, що згода Заходу на передачу Росії хоча б сантиметра української території була би «катастрофічною помилкою».

Відповідаючи на запитання, чи в умовах значної чисельної переваги Росії Україна реально може повернути собі всі окуповані території, президент Польщі сказав: «Якщо ви такі великодушні до Росії, то чому б не дати їм шматок вашої землі?».

«На якій підставі, мушу запитати, Росія заслуговує на будь-що, особливо на чужу територію?» - підкреслив президент РП.

Дуда наголосив, що проєкт «Щит Схід», який зараз реалізовує Польща, є «новою версією залізної завіси».

«Деякі політики на Заході дивляться на це з жахом. Останнє, що вони хочуть бачити, це відновлення залізної завіси. Я скажу так: якщо безпека моїх співвітчизників має бути забезпечена шляхом підняття знову залізної завіси, то гаразд, залізна завіса буде. Головне, щоб ми були на її вільному боці», - підкреслив Дуда.

[\(Українська правда\)](#)

Генеральний секретар НАТО Марк Рютте:

Сьогодні я можу підтвердити, що північнокорейські військові були відправлені у Росію і північнокорейські підрозділи задіяні у Курській області... Це значна ескалація в триваючій залученості КНДР у протиправну війну Росії. Це ще одне порушення Резолюції Радбезу ООН. По-третє, це небезпечне розширення війни РФ.

«НАТО закликає Росію і КНДР негайно припинити ці дії. Поглиблення військової співпраці між Росією і Північною Кореєю – це загроза і для тихоокеанської, і для євроатлантичної безпеки», – додав генсек.

Він нагадав, що перед тим КНДР надавала Росії боєприпаси та балістичні ракети. «В обмін на це Путін надає Північній Кореї військові технології та іншу підтримку для обходу міжнародних санкцій», – зазначив Рютте.

Він наголосив, що в цих умовах демократичному світу важливо об'єднувати зусилля на захист спільних цінностей.

«Але водночас залучення північнокорейських військових на Курщині – це ознака зростаючого відчаю Путіна. Понад 600 тисяч російських військових вбиті або отримали поранення у війні Путіна, і він не може

підтримувати наступ на Україну без підтримки з-за кордону... Союзники у НАТО продовжать підтримувати вільну й незалежну Україну, тому що безпека України – це наша безпека», – сказав Марк Рютте.

([Українська правда](#))

Глава опозиційної партії Німеччини ХДС Фрідріх Мерц заявив, що поставка Україні далекобійних ракет Taugus не зробить Німеччину стороною війни.

Так Мерц відреагував на висловлювання ультралівих Сари Вагенкнехт, яка є противницею надання Україні будь-якої військової допомоги.

Минулого тижня Вагенкнехт опосередковано вимагала, щоб ХДС у Тюрингії відмежувався від Мерца, коли той в черговий раз закликав до передачі Taugus Україні.

«Якби ми здійснили те, до чого він закликав, Німеччина вступила б у війну з Росією», – заявила Вагенкнехт.

На це Мерц відповів: «Поставка Taugus – це що завгодно, але тільки не вступ у війну. Пані Вагенкнехт, до речі, це знає».

Він наголосив, що крилаті ракети дадуть Україні можливість захистити себе від агресії Росії, яка порушує міжнародне право.

«Такі країни, як Франція і Велика Британія, вже постачають Україні зброю великої дальності», – додав Мерц.

([Укрінформ](#))

Очільник МЗС Польщі Радослав Сікорський:

Росіяни не можуть знайти нову національну ідею і повернулися до легкої і старої ідеї з радянських часів щодо завоювання сусідів, шукаючи славу через територіальні завоювання, що жахливо.

За його словами, якби Путін завоював Україну та «насилено інтегрував у свою воєнну машину українську промисловість та український народ, як він зробив це з Донбасом, то у Заході була би справжня проблема». Він підкреслив, що капітуляція України «не буде миром» і Захід «не хоче такого миру».

Глава польської дипломатії зауважив, що у Польщі в комуністичну епоху фізично був мир, але не було свободи і за правління цієї влади країна була найбільш небезпечною за всю історію.

У виступі Сікорський наголосив, що «зрештою Захід переможе».

«Тож ми хочемо миру на наших умовах (Заходу – ред.), миру з повагою до верховенства права, до прав людини, до права на розвиток нації, і це речі, які варті того, щоб ризикувати за них своїм життям», - підкреслив очільник польського уряду.

([Укрінформ](#))

Очільник МЗС Польщі Радослав Сікорський:

Існують різні повідомлення про те, де насправді знаходяться ці північнокорейські солдати. Їхня присутність була підтверджена на далекому

сході (Росії - ред.) Наскільки мені відомо, поки не на передовій. Але насамперед дозвольте мені сказати, що це зовсім не є ознакою статусу Росії як великої держави, що їй потрібно покладатися на солдатів і боєприпаси від сталінської диктатури в Північній Кореї або теократичного режиму в Тегерані.

Сікорський також зазначив, що союзниками Путіна є лідери Північної Кореї та Ірану. За його словами, це важко назвати прогресом та досягненням. Водночас Сікорський зазначив, що це тривожний розвиток подій, як з точки зору того, що це може означати для оборонної війни України, так і з точки зору, що Росія може дати Північній Кореї натомість. «І я впевнений, що це нічого хорошого», - додав він.

Міністр закордонних справ Нідерландів Каспар Велдкамп:

Я погоджуюсь, що той факт, що Росія має покладатися на підтримку Північної Кореї та Ірану, не є ознакою сили Росії. Це скоріше ознака слабкості Росії.

Велдкамп також відзначив, що, у разі, якщо Північна Корея відправить солдатів до України, то «це серйозний розвиток подій. Це подальша інтернаціоналізація війни».

[\(Українська правда\)](#)

Постійний представник Литви при НАТО Дейвідас Матульоніс:

Поки що немає підтвердження, що вони перебувають на українській території, але це дійсно нова серйозна ескалація, на яку ми повинні відреагувати адекватно. І не просто заявою, а конкретними діями.

Він підтвердив інформацію про те, що в Курську може бути розміщено від 10 до 12 тисяч північнокорейських військових.

«Це реальна армія, і війська зараз проходять додаткову підготовку. Але давайте розуміти, що це буде не так просто – інтеграція, мова, управління та субординація. Питання в тому, як вони там будуть працювати. Ситуація серйозна, але стратегічного балансу північнокорейські війська принципово не змінять», – акцентував він.

Матульоніс наголосив, що навіть факт їхньої присутності «дійсно викликає занепокоєння».

Відповідаючи на питання про те, якою може бути відповідь, Матульоніс наголосив на подальшій підтримці України.

«Ми сподіваємося, що за заявою генерального секретаря має послідувати подальша дискусія щодо конкретних кроків, як продовжити і збільшити військову підтримку України, і, можливо, навіть почати розмову в рамках НАТО про зняття географічних обмежень на далекобійні озброєння», – проінформував він.

[\(РБК-Україна\)](#)

Президент та міністр оборони Швейцарії Віола Амгерд:

Заборона, яка наразі перешкоджає реекспорту швейцарської зброї з іншої країни до України, має бути знята. Вона завдає шкоди промисловості

та безпеці країни. Особисто я вважаю, що нам потрібно зробити крок уперед для нашої галузі.

За її словами, виникли проблеми, бо такі країни, як Нідерланди, вирішили не закуповувати продукцію у Швейцарії, а реекспорт не є безкоштовним.

«Якщо у нас є проблема з нашою військовою промисловістю, це означає, що у нас також є проблема з безпекою, тому що важливо мати технології та ноу-хау», - сказала вона.

Однак вона додала, що Швейцарія, яка виступає посередником у світових конфліктах, ніколи не постачатиме зброю безпосередньо в країну, яка перебуває в стані війни.

29.10

([Українська правда](#))

Президент Литви Гітанас Науседа вважає, що у відповідь на присутність північнокорейських військ на території РФ НАТО має дозволити Україні завдати ударів углиб російської території та збільшити військову допомогу.

Говорячи про реакцію на такі кроки, литовський президент наголосив, що «нерішучість веде до ескалації, а не навпаки».

«Північнокорейські війська допомагають Росії у її війні проти України. НАТО має відреагувати, надавши Україні все необхідне для перемоги», – зазначив він.

Серед кроків, які має вжити НАТО, Науседа назвав постачання Україні далекобійних ракет, дозвіл на удари вглиб російської території, збільшення військової допомоги.

([Укрінформ](#))

Президент Польщі Анджей Дуда визнав, що на початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну можна було шантажувати Україну, щоб вона визнала відповідальність українців за Волинську трагедію.

«Звичайно, що можна було шантажувати, Україну, тоді коли Україна вже мала російський ніж, устромлений в горло, але прошу знайти для цього іншого політика, оскільки я такими методами не дію», - наголосив Дуда.

Відповідаючи на запитання, чому сьогодні в Україні ведуться ексгумація і поховання солдатів Вермахту, але немає цього щодо жертв Волинської трагедії, Дуда підкреслив, що Україна і Німеччина зараз є близькими країнами і завжди такими були після Другої світової війни, оскільки у Німеччині проживають багато українців, зокрема тих, які втекли із СРСР.

«Зараз німці розповсюджують свій вплив в Україні, вони сильні, і не треба себе обманювати - вони сильніші за нас в економічному і фінансовому аспектах, і ми це усвідомлюємо. І у складні часи українська влада виходить з розрахунку, що краще дружити із таким партнером. Хоча теж треба розуміти,

що тема Волинського злочину є дуже незручною темою для українців, а питання ексгумацій солдатів Вермахту для України є нейтральною темою», - наголосив Дуда.

Відповідаючи на блиц-запитання, чи є ще Зеленський його другом, Дуда зазначив: «Він є моїм другом».

([Укрінформ](#))

Президент Польщі Анджей Дуда зазначив, що Варшава вже задекларувала готовність передати Україні літаки МіГ-29, але за умови гарантування безпеки повітряного простору союзниками.

«...Коли західні літаки, принаймні тимчасово, захищатимуть польське небо, і нам це буде гарантовано, а незабаром ми отримаємо літаки, на яких літатимуть наші пілоти, і це зміцнить нашу ситуацію», - підкреслив президент РП.

Стосовно твердження, що Польща у перші місяці війни передала Україні все, що могла передати, і «зараз Київ вже не рахується з Варшавою», Дуда відповів, що «в певному сенсі так є». Однак він зазначив, що не ображається на це, оскільки «політика полягає не в ображанні на когось, а на будівництві тактики подальших дій».

«Можна було сподіватися, що ця ситуація змінюватиметься таким чином, оскільки ми віддали те, що могли віддати – зробили швидко і те, що тоді було потрібно. І я вважаю, що це - велика гордість для Польщі. Але відтоді минуло два роки, і з прикрістю мушу сказати, що життя бруталне: Україна зараз мусить далі боротися, а ми не можемо передати великої кількості пострадянського озброєння, оскільки вже віддали, що могли», - наголосив Дуда.

Водночас він додав, що для нього «очевидно»: Польща не може передати Україні нове озброєння, яке купила за мільярди доларів (у Південної Кореї – ред.), щоб зміцнити свою безпеку.

«Відповідальний політик передати не може», - констатував Дуда.

([Українська правда](#))

29 жовтня речник Кремля Дмитро Песков заявив, що запущений в Україні завод Rheinmetall буде для російських військових ціллю, як і будь-яке інше оборонне підприємство.

У Rheinmetall заявили, що це не перша подібна погроза з боку Москви і що їхні потужності в Україні добре захищені.

У липні 2024 року компанія Rheinmetall заявила, що планує відкрити в Україні чотири військові заводи.

([РБК-Україна](#))

Прем'єр-міністра Данії Метте Фредеріксен зазначила, що тісні відносини між Росією, Північною Кореєю та Іраном викликають глибоке занепокоєння з погляду глобальної безпеки.

«І ми повинні бути реалістами. Я не думаю, що Росія могла б розпочати таку повномасштабну війну в Європі і вести її понад 2,5 роки без допомоги Китаю», - наголосила Фредеріксен.

Вона звернула увагу, що ситуація з безпекою у світі дуже змінилася.

(Укрінформ)

Президент Американської ради з питань зовнішньої політики (AFPC) Герман Пірчнер:

Я вважаю, що членство в НАТО є складним, але не є неможливим. І тут багато що залежатиме від того, хто стане президентом США, а також яка команда буде обрана.

Пірчнер уточнив, що Камала Гарріс і Дональд Трамп вже мають команди з «досить різними поглядами» щодо євроатлантичних перспектив України. За його словами, «деякі з них (команди Гарріс і Трампа – ред.) більш прихильні до НАТО, ніж інші».

Тож, продовжив Пірчнер, після 5 листопада, коли відбудуться основні голосування на виборах президента США, ситуація стане більш зрозумілою.

Пірчнер також погодився, що чинна адміністрація Джо Байдена, яка залишатиметься в Білому домі після виборів до 20 січня наступного року може здійснити різні кроки в контексті підтримки України. Однак, за його словами, щодо питання НАТО для України зміни можливі, скоріше за все, за наступної адміністрації.

(Укрінформ)

Міністерка фінансів Канади Христя Фріланд, коментуючи консенсус держав «Групи семи» стосовно процедури надання Україні 50 мільярдів доларів позики з заморожених російських активів, сказала:

Твердою позицією Канади завжди було те, що агресор мусить заплатити за спричинені ним руйнування. Демократії та їх мешканці або ж мужні українці не можуть бути єдиним відповідальними за фінансовий тягар путінської загарбницької війни.

Вона назвала консенсусне рішення «Групи семи» «історичним», оскільки воно «гарантує використання заморожених коштів Центрального банку РФ для підтримки українців».

30.10

(Укрінформ)

Президент Польщі Анджей Дуда:

Україна має потужне сільське господарство і, без сумніву, справа українського сільського господарства, якщо ми загалом говоримо про вступ України до Євросоюзу, потребує детального аналізу, детального обговорення й особливої європейської політики в цьому контексті.

Він додав, що українське сільське господарство «настільки потужне», що може навіть «поставити під загрозу сільське господарство у нинішньому вигляді всього Євросоюзу».

Відповідаючи на запитання, чи у зв'язку з цим Польща не повинна з меншим ентузіазмом підходити до членства України в ЄС, Дуда підкреслив, що членство України в ЄС та НАТО є в національних інтересах Польщі, зауваживши, що більше побоювань з цього приводу демонструватимуть на заході Європи.

Він підкреслив, що Польща повинна бути в авангарді підтримки членства України в ЄС і НАТО. За його словами, в інтересах Польщі є те, щоб «залізна завіса» між небезпечною, імперською Росією та вільним світом проходила якнайдалі від кордонів Польщі.

(УНІАН)

Єврокомісар з питань добросусідства та розширення Олівер Варгей:

Це (вступ України до ЄС, - ред.) можливо, оскільки ЄС створив інструменти для прискорення вступу України. Ці інструменти називаються План зростання, План України, залежно від країни. І за допомогою цього плану ми зробили можливим... для України завершити реформи... і стати членом ЄС до кінця наступного мандата Європейської комісії.

Мандат Єврокомісії триває 5 років і закінчується до 2029 року.

(Укрінформ)

Президентка Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн:

Ми, безумовно, маємо військові ризики. Путінська війна в Україні є єдиною найбільшою загрозою для нашої безпеки. Цього року російські оборонні витрати є в процесі перевищення колективних внесків всіх країн-членів (ЄС) разом. Тож нам потрібно нарощувати наші зусилля, усвідомлюючи, що готовність до найгіршого може запобігти тому, щоб воно відбулося. Враховуючи масштаб цих викликів, ми маємо працювати разом, як європейці, щоб привнести зміни.

(Укрінформ)

Голова Інституту національної пам'яті Польщі Кароль Навроцький зазначив, що рано чи пізно українцям доведеться вирішити проблему з дозволами щодо ексгумації жертв Волинської трагедії.

«Не можна стати частиною європейської цивілізації та міжнародних структур, не поважаючи смерть і не дозволивши поховати 120 тисяч людей», - заявив Навроцький.

Він висловив переконання, що польська держава має рішуче зайнятися питанням ексгумації жертв Волинської трагедії.

«Я не знаю, що зробить українська влада, але Україна в цьому контексті поводить себе дуже непристойно щодо поляків», - заявив Навроцький.

Голова Інституту нацпам'яті Польщі зазначив, що він підтримає будь-який польський уряд, який вимагатиме від української влади проведення ексгумацій жертв на Волині.

Безпартійний Навроцький розглядається як один з претендентів на висунення кандидатом у президенти Польщі від правоконсервативної партії «Право і справедливість» (PiS) Ярослава Качинського.

([Букви](#))

Прем'єр-міністр Словаччини Роберт Фіцо дав інтерв'ю російській пропагандистці Ользі Скабеевій.

Фіцо заявив, що підтримка України з боку країн ЄС, зокрема союзників Словаччини по НАТО, сприяє продовженню війни. Він підтримав тези, які висловлює російська влада, стверджуючи, що Україна під тиском Заходу відмовилася від мирних переговорів у Стамбулі, та що санкції проти Росії «не мають ефекту».

Фіцо сказав, що готовий відвідати Москву з нагоди святкування 80-ї річниці Перемоги та подякувати Червоній армії. При цьому він закликав до переговорів за участі Росії, України та США для досягнення миру. Однак у своєму виступі він утримався від критики на адресу Росії, а Захід, за його словами, намагається не стільки досягти миру, скільки «змусити Росію капітулювати».

Крім того, прем'єр висловив сумнів у версії про причетність українців до підризу газопроводу «Північний потік» і натякнув на можливу участь спецслужб.

Ліберальна опозиція Словаччини виступила із засудженням інтерв'ю, наголосивши, що Фіцо присвячує увагу зовнішнім питанням замість розв'язання проблем країни.

([Українформ](#))

Верховний представник Європейського Союзу із закордонних справ та політики безпеки Жозеп Боррель:

Україна продовжує просувати ключові реформи, незважаючи на жорстоку агресивну війну. Українці ведуть дві битви одночасно. Одну на полі бою, справжню війну, а іншу - намагаючись просунути реформи, необхідні для того, щоб стати членом Європейського Союзу. І ми будемо підтримувати Україну на обох фронтах, в усіх вимірах і відповідно до нашого зобов'язання щодо безпеки, підписаного в червні.

За словами єврокомісара Олівера Варгеї, для України, так само як і для Західних Балкан та Молдови, були створені додаткові інструменти, щоб прискорити їхнє просування у впровадженні реформ.

«Це називається планом зростання, українським планом, і за допомогою плану зростання ми зробили можливим для Західних Балкан, Молдови, а також і для України, можливість завершити реформи, підготувати все необхідне і стати членом до кінця наступного мандату. Я

думаю, що, маючи в своєму розпорядженні ці інструменти, ми, як Комісія, зробили все можливе для того, щоб наступна Комісія стала Комісією з розширення», - заявив єврокомісар.

31.10

(РБК-Україна)

Міністр оборони США Ллойд Остін заявив, що США відомо про те, що Північна Корея відправила близько 10 000 солдатів для тренувань на сході Росії. Частина з цих військових вже перемістилися ближче до України. Росія також оснащує північнокорейців одягом та зброєю своєї армії.

«Я все більше стурбований тим, що Кремль планує використовувати цих північнокорейських солдатів для підтримки бойових дій Росії в Курській області поблизу кордону з Україною. Росія підписала резолюції Ради Безпеки ООН, в яких зобов'язалася не надавати військову допомогу Північній Кореї. Звичайно, ми знаємо, що Путін пішов на все, щоб отримати зброю від КНДР та Ірану», - сказав Остін.

На його думку, залучення Північної Кореї підкреслює те, що у Путіна наразі великі проблеми.

«Ми ставимося до цього дуже серйозно. Ми закликаємо Кремль змінити курс. Ми повністю розуміємо наслідки для безпеки як Європи, так і Індо-Тихоокеанського регіону. Путін не переможе в Україні, навіть з більшою допомогою з боку Північної Кореї. Але ці глибоко тривожні події лише підкреслюють важливість нашої», - підкреслив глава Пентагону.

Остін розповів, що Росія та КНДР проводять певні навчання та, ймовірно, на схід України відправлено близько 10 000 північнокорейських військових. Там вони стягують техніку і проводять певні навчання. Також відомо, що деякі з цих військ почали просуватися до кордону України в Курській області.

«Чи будуть вони залучені у бойових діях, поки що невідомо, але якщо вони будуть залучені, то це викликає велике занепокоєння. І тому ми залишаємося стурбованими тим, що вони збираються використовувати ці війська в бойових діях», - сказав він.

(Укрінформ)

Членкиня Палати депутатів Національного конгресу Аргентини Лілія Лемойне:

Все, що росіяни говорять іншим країнам, – велика брехня. Ви, мабуть, добре знаєте, що розповідають (російські пропагандисти - ред.) про Україну за кордоном. Переважно те, що ви – країна, яка не відбулася. Ще вони стверджують, що всі українці – нацисти. Але, по суті, кожен, хто не підтримує Росію, є нацистом для Кремля.

Вона додала, що себе росіяни намагаються показати «хорошими хлопцями». «Але якщо ви просто подивитесь на факти, це просто неможливо з багатьох-багатьох причин», - зауважила депутат.

Як приклад безглуздості нарративу РФ про «нацистів» при владі в Україні Лемойне навела візит до Умані - міста, яке щорічно приймає хасидів.

«Тільки подумати, як багато євреїв з'їжджаються в Умань, а Росія все ще стверджує, що Україна – країна нацистів! Як таке взагалі можливо? Тим паче ваш Президент має єврейське походження», - зауважила аргентинська законодавиця.

([Укрінформ](#))

Членкиня нижньої палати Національного конгресу Аргентини Лілія Лемойне:

Наш нинішній президент був першим політиком у нашій країні, який приніс український прапор до парламенту, коли працював у Конгресі.

Депутатка зауважила, що для неї це був дуже емоційний момент, адже вона має українське коріння. (...).

За її словами, Мілей «добре знає історію та контекст», зокрема щодо обставин українсько-російського протистояння.

«Він повністю за Володимира Зеленського. Крім того, не потрібно бути істориком, аби побачити, що робить Росія. Україна відновила незалежність у 1991 році, а зараз росіяни намагаються розширити свої кордони. Це не Україна напала на свого сусіда. З іншого боку, якщо ви знаєте історію, ви також повинні бачити, що територіальні претензії Росії виглядають смішно. Після заснування Києва минули століття до появи Москви як такої», - резюмувала Лемойне.

([РБК-Україна](#))

Держсекретар США Ентоні Блінкен:

За останніми даними, до 8 тисяч з них було перекинуто до Курської області. Ми ще не бачили, щоб ці війська брали участь у бойових діях проти українських військ, але ми очікуємо, що це відбудеться найближчими днями.

За його словами, росіяни навчають солдатів КНДР на артилерії, дронах, готують їх до базових піхотних операцій, у тому числі викопування окопів. Це свідчить про те, що північнокорейців планують використовувати в операціях на фронті.

«Якщо ці війська візьмуть участь у бойових діях чи операціях щодо підтримки бойових дій проти України, вони стануть законними військовими цілями», - звернув увагу голова Держдепу США.

([Українська правда](#))

Прем'єр-міністр Канади Джагін Трюдо:

У ці складні часи, а зараз кожна демократія у світі постає перед складними часами, було б зручно сказати (дехто так і робить), що у нас є власні проблеми, тож ми не можемо й надалі підтримувати Україну. Але це саме те, чого прагне Кремль. Вони (Росія – ред.) сприймають історію у віддаленій перспективі. Для них не проблема відправити на смерть тисячі

своїх громадян, намагаючись перечекати нас. Саме тому нам усім треба подвоїти зусилля.

Він наголосив, що для Путіна вторгнення в Україну стало «помилкою на помилці».

Трюдо зазначив, що Путін точно не врахував одного чинника: сили, стійкості й відваги українського народу: «Після майже тисячі днів (від початку повномасштабної війни – ред.) ваша рішучість ніколи не була твердіша. Ваша віра у вільну, демократичну, безпечну й горду Україну - непохитна, тож майбутня перемога буде як вашою, так і нашою спільною».

1.11

([Укрінформ](#))

Міністр закордонних справ Канади Мелані Жолі, коментуючи український План перемоги, сказала:

Ми віримо у це запрошення (України до НАТО, - ред.) й переконані, що місце України - в НАТО. Звісно, треба ще попрацювати з іншими країнами, а тим часом підтримувати військові зусилля України.

За її словами, саме тому більш як два десятки держав уклали з Україною угоди про співпрацю у сфері оборони.

«Це - тимчасове рішення, оскільки ми розуміємо, що у віддаленій перспективі Україна має увійти в НАТО», - наголосила глава МЗС Канади.

([Радіо Свобода](#))

Заступник постпреда США Роберт Вуд:

Підтримка Китаєм Росії є вирішальною. Підтримка з боку Китаю затягує війну. Китай говорить про створення умов для миру. Але він міг би швидко створити ці умови, припинивши підтримку Росії.

За словами Вуда, «Китай продовжує применшувати масштаби своєї підтримки оборонно-промислової бази Росії. Водночас він надає їй, зокрема компоненти озброєнь, технології БПЛА і крилатих ракет, верстати, мікроелектроніку й нітроцелюлозу». Китайські компанії співпрацювали з російськими оборонними фірмами в розробці та виробництві ударних безпілотників дальнього радіуса дії, додав він.

«Китай не має підстав стверджувати, що виступає за мир, оскільки дає Росії змогу вести найбільшу війну в Європі за останні десятиліття», – наголосив дипломат.

Він нагадав, що Китай утримувався, коли 141 країна, ухваливши відповідну резолюцію Генасамблеї, засудила вторгнення РФ та порушення Статуту ООН і закликала вивести війська з України.

«Навіть зараз Китай міг би допомогти покласти край війні, якби закликав Росію вивести свої війська відповідно до міжнародно визнаних кордонів України», – вказав Вуд.

Також він розповів про допомогу, яку Росії надають Північна Корея та Іран.

«Уже зараз розгортання військ КНДР у Росії знаменує собою небезпечне розширення зв'язків між Москвою та Пхеньяном, зазначив заступник постпреда США. Він нагадавши, що Північна Корея незаконно постачає Росії балістичні ракети, пускові установки та боєприпаси для ведення війни. Усе це є порушенням резолюцій Ради Безпеки ООН. Ми найрішучішим чином засуджуємо шлях, обраний Кремлем у відносинах з КНДР», – резюмував американський дипломат.

(Укрінформ)

Міністр закордонних справ Норвегії Еспен Барт Ейде:

Я вірю в Україну як у майбутнього члена НАТО.

Він наголосив, що підтримує План перемоги України, перший пункт якого передбачає офіційне запрошення України до НАТО.

«Разом із партнерами ми спробуємо зрозуміти як саме і коли цей план втілиться. На нашу думку, у майбутньому, після завершення цієї війни, гарантувати збереження суверенітету й незалежності України можливо, включивши Україну до європейських та трансатлантичних інститутів, у тому числі НАТО», - зазначив міністр.

Ейде додав, що підтримує перетворення України на “партнера й союзника, спроможного допомогти разом відстоювати спільні інтереси”.

(Еспресо)

Держсекретар США Блінкен підтвердив інформацію про перебування військ КНДР у Курській області.

Речник МЗС КНР Лінь Цзянь:

Росія та Північна Корея є двома незалежними і суверенними державами, тому розвиток їхніх двосторонніх відносин є виключно справою цих двох країн.

Водночас речник дипломатичного відомства Китаю зазначив, що Пекіну невідомі подробиці двосторонніх обмінів та співробітництва РФ і КНДР.

«Позиція Китаю щодо врегулювання "української кризи" (так у КНР називають війну РФ проти України, – ред.) залишається незмінною і полягає у відданості якнайшвидшій деескалації та політичному врегулюванню розбіжностей», - додав речник.

(Укрінформ)

Міністр оборони Литви Лаурінас Кацюнас зазначив, що офіційне запрошення України до НАТО показало б, що Росія не може мати неофіційного права вето щодо рішень союзників, не лише на словах, але й на дії. Водночас міністр оборони Литви заявив про наявність західних очільників, які наразі не вірять у членство України та чекають, коли безпека буде більш гарантованою.

«Проблема в тому, що вони все ще думають, що запрошення України до НАТО призведе до ескалації. Я думаю, що це помилка. Уроки історії показують, що Росія поважає лише силу, коли ми здатні її стримати і коли ми маємо союзників», – пояснив Кацюнас.

Литовський урядовець висловив думку, що запрошення до НАТО було б найкращим кроком стримування Росії і допомогло б Україні перемогти в жорстокій війні.

«Я переконаний, що український народ, який бореться і за нас, заслуговує на рішення лідерів ЄС і НАТО про можливість стати членом цієї родини, тому що ви б'єтеся за нас. І ми повинні послати чіткий сигнал Росії, що вона не може вирішувати наше майбутнє замість нас», – підкреслив міністр.

[\(Укрінформ\)](#)

Поставки Україні західної зброї залежать від різних чинників.

Речник федерального уряду Німеччини Штеффен Гебештрайт:

Питання не в тому, чи буде щось поставлено, в якому обсязі це є можливим. Завжди є обмеження, обумовлені... не тим, чи ми можемо це профінансувати, а наявністю озброєнь.

Він запевнив, що ФРН постійно проводить ревізію того, що ще може передати в якості військової підтримки України та закликає партнерів робити так само. Він нагадав, що черговий пакет такої допомоги було доставлено 2 тижні тому.

Берлін також підкреслює, що доклав великих зусиль для надання Україні кредиту на 50 млрд дол, який буде покриватися за рахунок прибутків від заморожених російських активів. На ці гроші Україна сама вирішуватиме, яку зброю купувати, додав речник.

Відповідаючи на запитання, чи можливо очікувати зміни в ставленні канцлера в питанні надання Україні німецької далекобійної зброї на тлі ескалації, викликаній залученням Росією північнокорейських солдатів, Гебештрайт відповів категоричним «Ні».

«Це не буде мати жодного впливу; канцлер твердо залишається на своїй позиції, яку неодноразово озвучував», - сказав урядовий речник.

2.11

[\(Рубрика\)](#)

Міністр оборони США Ллойд Остін:

Після майже 1000 днів війни путін не досяг жодної зі своїх стратегічних цілей. Президент України Володимир Зеленський не втік. Київ не впав. І Україна не здалася.

Натомість, зазначає він, росія заплатила «приголомшливу ціну за імперську дурість Путіна»: сотні тисяч росіян загинули з лютого 2022 року, понад \$200 млрд доларів на війну було витрачено даремно. За даними аналітичного Центру стратегічних і міжнародних досліджень, за перший рік

повномасштабної війни Росія зазнала більших втрат, ніж в усіх конфліктах після Другої світової війни.

«Україна страшенно постраждала від рук Путіна. Але, як я знову побачив минулого тижня в Києві, Україна стоїть непохитно – і навіть зміцнилася. Боротьба України почалася з того, що солдати розставляли танкові пастки на вулицях Києва, а звичайні громадяни готували коктейлі Молотова, щоб захистити свої домівки. Вона (боротьба – ред.) триває й сьогодні з випробуваними в боях українськими військовими та силами безпеки — і українською оборонно-промисловою базою, що стрімко розвивається. Українські заводи зараз випускають одні з найкращих безпілотників у світі, а досвідчені українські сили протиповітряної оборони захищають свої війська та сім'ї», – наголошує Остін.

За його словами, дух України надихнув світ. «Він нагадав нам усім, що не слід сприймати нашу свободу як належне. Ми розуміємо моральну прірву між агресором і захисником. Ми не піддамося обману і фальшивим заявам апологетів Кремля. І ми відстоюватимемо право українського народу жити в безпеці та свободі», – підкреслив американський міністр.

Він додав, що напад Путіна на Україну — це попередження. «Це попередня демонстрація світу, побудованого тиранами і головорізами — хаотичного, жорстокого світу, поділеного на сфери впливу; світу, де кривдники розтоптують своїх менших сусідів; світу, де агресори змушують вільних людей жити в страху. Отже, ми стоїмо на зламі історії. Ми можемо продовжувати рішуче протистояти путінській агресії — або ж дозволити Путіну зробити те, що він хоче, і приректи наших дітей та онуків на життя у набагато кривавішому та небезпечнішому світі», – наголосив Остін.

Тому, за його словами, важливо відкрито визнавати загрози від агресії Росії, підтримуваної іншими автократіями, такими як Північна Корея та Іран.

«Порядок не збереже сам себе. А принципи свободи, суверенітету і прав людини самі себе не підтримають. Тому президент США Джо Байден обрав шлях взаємної відповідальності та спільної безпеки. Україна не належить Путіну. Україна належить українському народу. І Москва ніколи не переможе в Україні. Путін думав, що Україна здасться. Він помилявся. Путін думав, що наші демократії здадуться. Він помилявся. Путін думав, що вільний світ відступить. Він помилявся. І Путін думає, що він переможе. Він помиляється», – підкреслив Остін.

Реакція представників української громадськості

На благодійному заході у Пирятинській громаді збирали гроші на ЗСУ ([Новини Полтавщини](#)).

(...) Гарбузовий День – під такою назвою у Пирятині пройшов благодійний захід на підтримку ЗСУ. Концертну та розважальну програму підготували Культурно-громадський центр з його філіями, Пирятинська школа мистецтв, Публічна бібліотека, КОЛОМОЛОді, Молодіжна рада. Пісні й танці, руханки, ігри, майстер-класи, розіграші, повітряні кульки для малечі, тематична фотозона, виставка малюнків і, звісно ж, смаколики та усілякі вироби на ярмарку від волонтерів – усе це задля спільної мети: підтримати захисників, які щохвилини боронять нашу країну.

Під час заходу вдалося зібрати 12 100 грн, волонтери на ярмаркували – 10 840 грн. Тож загалом на потреби ЗСУ зібрано майже 23 тисячі гривень.

На благодійному ярмарку на Рівненщині зібрали майже 90 тис. гривень для ЗСУ ([7 днів](#)).

27 жовтня 2024 року у селі Постійне Деражненської громади на Костопільщині, відбувся благодійний ярмарок, організований з метою збору коштів на підтримку наших захисників.

У рамках заходу відбувся концерт, продавали багато смаколиків: торти, тістечка, печиво, салати, піцу, уху, смажену картоплю, мед, чай, каву – кожен відвідувач знайшов щось для себе.

Домашню випічку активно купували не лише жителі села Постійне, а й гості з сусідніх сіл.

Завдяки спільним зусиллям вдалося зібрати 86 700 гривень, які буде передано на придбання теплого зимового одягу, необхідного спорядження та техніки нашим воїнам.

Фасади київських кафе Escobar вкрили оголошеннями про незакриті збори на ЗСУ ([Хмарочос](#)).

Київська мережа Escobar перетворила фасади своїх кафе на дошки оголошень для актуальних незакритих зборів на ЗСУ (...).

Щоб обклеїти фасади, використали сім тисяч листівок. На кожній розміщено посилання на збір, вони повторюються. Соціальну акцію запустили до Гелловіна: мовляв, незакриті збори — найстрашніше.

Останнім часом українці, втомлені від війни, стали рідше перераховувати гроші, і закривати збори стало складніше.

12-річна франківка пошила велетенські іграшки, аби підтримати збір на ЗСУ ([Курс](#)).

12-річна Олександра Кушнір з Івано-Франківська пошила велетенські іграшки, аби заробити гроші на ремонт авто для мінометного взводу 710 бригади. Збір вирішила підтримати, бо однією з ініціаторок є її мама.

Дівчинка розповідає, що іграшки такі великі, щоби їх зручно було обіймати (...).

Маленька майстриня власноруч створювала ескізи іграшок. Допомогли втілити її ідеї у творчій майстерні та швейному коворкінгу “Клаптик”. Кітойпес і Хом’як – це не перші іграшки, які пошила Саша. Історія розпочалася з Боби – першої жабо-іграшки для обіймів. Наступним став кіт для благодійного ярмарку, за якого вдалося вторгувати 2000 гривень. Цього разу дівчинка отримала понад півтори тисячі гривень за двох велетнів (...).

Майже половина бюджету Вікнянської громади – на ЗСУ: скільки грошей виділили громади Буковини на підтримку війська ([Суспільне.Чернівці](#)).

Від початку року громади Чернівецької області спрямували майже 330 мільйонів гривень на підтримку Збройних сил України. Це в середньому 7% від власних доходів. Найбільше грошей – майже половину бюджету – спрямувала на ЗСУ Вікнянська громада. Водночас є громади, які не виділяли грошей.

Начальник обласної адміністрації Руслан Запаранюк повідомив, що майже 80 мільйонів гривень – спрямували на допомогу військовим з обласного бюджету. Це понад 13% власних доходів бюджету.

Загалом гроші передавали у вигляді субвенцій або перераховували на безпосередньо рахунки військових частин, бригад чи підрозділів ЗСУ. Також купували безпілотники, РЕБи, автомобілі, пальне, запчастини та засоби зв'язку.

Найбільшу суму грошей на підтримку війська цього року виділили у Чернівецькій громаді – понад 144 мільйони гривень, що становить 6,3% від власних доходів. Водночас майже 43% доходів до бюджету спрямували на ЗСУ у Вікнянській сільській громаді. Це – 9 мільйонів гривень (...).

Майже пів мільйона на ЗСУ зібрав волонтер з Мукачева на вечірніх екскурсіях ([Мукачево](#)).

За рік проведення екскурсій волонтер та туризмознавець Максим Адаменко залучив 475 тисяч на допомогу військовим.

Днями у замку Паланок відбулися 79 та 80 благодійні екскурсії на підтримку захисників з Мукачівської громади. Їх відвідали четвертокласники

однієї з шкіл міста та працівники туристичної компанії. Разом вони задонатили 10 тисяч гривень. Гроші спрямують на придбання необхідного військовим з громади.

Благодійні вечірні екскурсії започаткував рік тому туризмознавець з Мукачева Максим Адаменко. За 12 місяців він провів 80 екскурсій за донати і залучив майже пів мільйона гривень на допомогу ЗСУ. За ці гроші були придбані засоби РЕБ, дрони, інше необхідне спорядження та одяг.

Екскурсія може відбуватися у будні дні та суботу. Початок о 19:30. Тривалість - 1 година.

Олена Шуляк: Партія «Слуга Народу» виділяє ще 90 млн грн на ЗСУ ([БукІнфо](#)).

Партія «Слуга Народу» перераховує 90 млн грн на підтримку Сил оборони. Таку велику суму допомоги політична сила спрямовує вже вдруге за 2024-й рік.

Голова партії «Слуга Народу», народний депутат Олена Шуляк додає, що загалом протягом повномасштабної війни «Слуга Народу» направила для Сил оборони вже 400 млн грн, а також ще 49 млн грн зекономлених коштів фінансування партія направила до державного бюджету. На всі ці кошти були закуплені, зокрема, вітчизняні протитанкові ракетні комплекси «Стугна-П» для Національної гвардії та 2000 систем радіоелектронної боротьби ближньої дії.

«Стугни» вже працюють на найгарячіших ділянках фронту, де знищують ворога, а РЕБи на передовій захищають нашу техніку й дають змогу врятувати тисячі життів українських військових. Головний принцип у цій війні, наголошує Олена Шуляк, звучить так: воювати мають технології, а не люди. І вся команда України працює над його втіленням, щоб продовжувати максимально зберігати життя та здоров'я наших героїв.

У всіх питаннях, які стосуються загалом допомоги Силам оборони, додає Олена Шуляк, надзвичайно активну позицію проявляють наші депутати партії «Слуга Народу» в регіонах, які завжди одностайно не тільки підтримують виділення додаткових коштів на оборону, а й самі часто ініціюють такі рішення в своїх місцевих радах (...).

Гільзи від снарядів, якими на Хмельниччині збивали ворожі цілі, відкрили розписом: їх розіграють, щоб зібрати кошти на ЗСУ ([ye.ua](#)).

Благодійна лотерея стартує 1 листопада.

Понад пів сотні гільз від снарядів, якими на Хмельниччині збивали ворожі цілі, тепер вкриті малюнками-символами. Їх будуть розігрувати під час благодійної лотереї у Хмельницькому. Таким чином збиратимуть кошти на потреби українських військових.

Хмельницький центр культури та мистецтва започаткував ініціативу спільно з хореографічною спілкою області та волонтерами ГО «Захист – об'єднання волонтерів».

Директорка Хмельницького обласного науково-методичного центру культури і мистецтва Майя Онищук повідомила, що у розписі військової атрибутики взяли участь 18 майстрів Хмельниччини, а також учні Хмельницького профліцею.

Колосся й калина, берегиня й кобзар, різноманітні декоративні розписи... За словами Майї Онищук, кожен із майстрів залишив на гільзах свій унікальний почерк (...).

Артоб'єкт, створений Світлою Делікатною, разом з роботами авторства інших майстрів будуть представлені на благодійній лотереї 1 листопада. Розіграш лотів буде відбуватися у соціальних мережах. Його опублікують на сторінці ГО «Захист – об'єднання волонтерів», які організують таким чином збір на потреби українського війська.

5 млн гривень для ЗСУ зібрали громади Львівщини та Волині на аукціоні ([Львів](#)).

Понад п'ять мільйонів гривень на потреби воїнів зібрали під час благодійного аукціону у Шептицькому районі на Львівщині. Про це 2 листопада повідомили у Львівській обласній військовій адміністрації. Захід відбувся у межах Благодійного проекту «Пташки Перемоги» спільно із Фондом Кава.

Задля підтримки українського війська свої зусилля об'єднали громади одразу з двох областей – Львівської та Волинської. Зокрема це Шептицька, Радохівська, Кам'янка-Бузька, Сокальська, Львівська, а також Володимир-Волинської та Нововолинської.

Разом зібрали 5 мільйонів гривень. Усі кошти скерують на придбання дронів для ЗСУ. Окрім того, ще зібрали 400 тисяч гривень на реабілітацію пораненого військовослужбовця 80-ї окремої десантно-штурмової Галицької бригади ДШВ ЗСУ Назарія Сапети із Superhumans Cente.

Продовольча безпека та підтримка ЗСУ. На Немирівському шосе стартував Перший регіональний сільськогосподарський ярмарок ([24Вінниця](#)).

Овочі, м'ясо-молочна продукція, мед, випічка, рослини, фотозони, та донати на ЗСУ з метою зібрати кошти на машину для однієї з новостворених бригад морської піхоти.

У Вінниці, на Немирівському шосе, біля повороту на с. Щітки стартував Перший регіональний сільськогосподарський ярмарок. Для вінничан – це нагода зробити запаси за зиму за цінами від виробника, придбавши локальну продукцію місцевих фермерів та виробників. В перший день до заходу долучились понад 40 вінницьких учасників (...).

Загалом на ярмарку представлено понад 20 видів сільськогосподарської продукції за цінами від виробника. Також відвідувачі можуть скуштувати страви місцевої кухні, придбати крафтову випічку, м'ясо-молочну продукцію (...).

Калуш спрямує майже мільйон гривень на ЗСУ ([Курс](#)).

На пленарному засіданні Калуської міської ради депутати ухвалили рішення про спрямування субвенційних коштів у сумі 952 тис. 416 грн на підтримку трьох військових частин (...).

Гроші підуть на ЗСУ: гарбуз-рекордсмен, який виростив фермер з Дніпропетровської області, виставили на аукціон ([Інформатор](#)).

Фермер з села Суворовка Дніпропетровської області Ігор Макуха виростив гарбуз, який важить 137,5 кілограма. Його обхват – 3 метри 6 сантиметрів. Цей гарбуз визнали найбільшим в Україні.

Цього велетня виставили на аукціон. Про це повідомляють з посиланням на пост Лани Ветрової, керівниці Національного Реєстру Рекордів України.

Кошти направлять на потреби 37-ої окремої бригади морської піхоти на Вугледарському напрямку. Початкова ставка – 100 гривень, кожен наступний крок – від 10 гривень.

Експертні оцінки

(Українське Радіо)

Українські військові на фронті змушені відступати.

Військовий експерт, полковник запасу ЗСУ Владислав Селезньов:

Я думаю, що причина є комплексною. Я виділяю три складники цього комплексу проблем. Проблема перша – серйозна перевага в живій силі й в матеріально-технічних засобах на боці Російської Федерації. До того ж ворог абсолютно не зважає на щоденні чималі втрати серед особового складу, бронетехніки та озброєння. Він готовий буквально трупами своїх солдатів встилати шлях до здобуття омріяних квадратних кілометрів української території.

Другий фактор — це психологічна і фізична втома українських військовослужбовців. Бо очевидно, що відсутність планових ротацій для відпочинку та відновлення наших підрозділів дається в знаки. Деякі з наших бойових бригад понад рік перебувають на передовій. Відповідно виснаження існує.

Третя причина — фактор помилкових командирських рішень. Це так само ми маємо визнавати, бо перш ніж трансформувати нашу діяльність на полі бою, ми маємо дослідити наші проблеми, щоб в подальшому їх не виникало. У наших закордонних партнерів, зокрема в країнах, які належать до Північноатлантичного альянсу є сталий процес — післяопераційний розбір, коли досліджуються всі позитивні та негативні складові тих чи інших бойових процесів для того, щоб надалі уникати саме негативних процесів. На превеликий жаль, традицією українському війську не стало дослідження цих історій, і чимало відомих українських військових експертів на цьому постійно наголошують. Проблеми є. Українська армія так само розвивається і трансформується в армію сучасного типу, і на цьому шляху ми не уникаємо помилок, зокрема на рівні певних командирів.

(...). По-перше, я все ж таки залишаюся прихильником думки, що Курська офензива – це надзвичайна допоміжна історія в російсько-українській війні. Адже де-факто зараз ворог був змушений зосередитися на території Курської області щонайменше 42 тисячі особового складу, а також туди прибуло 8 тисяч військовослужбовців з Північної Кореї. Звісно, що якби не курський плацдарм, то всі ці сили та засоби ворог розміщував б на інших ділянках фронту. І хто знає, яка б динаміка з урахуванням цих сил та засобів нині була б на сході нашої держави.

По-друге, це абсолютно чіткий сигнал нашим часто-густо непослідовним та нерішучим західним партнерам. Згадаймо їх заяви про, що у Путіна є червоні лінії, за які в жодному випадку не маємо права переступати. Втім бачимо, що на території Російської Федерації українські

сили оборони тривалий час тримають плацдарм площею понад 1000 км. Путін використав ядерну зброю чи інший арсенал свого озброєння та військової техніки, щоби витіснити українські сили оборони з території Курського місця? Ні. Тобто вчергове наші сили оборони демонструють пустопорожність заяв кремлівського диктатора. І це насправді теж так само дуже вагомий чинник.

Щодо перспектив, очевидно, що бої там відбуваються надзвичайно складні, і рівень втрат як у ворожої армії, так і в українських сил оборони чималий. Але те, що це війна, спрямована насамперед на виснаження ресурсів сторони противника, це очевидно. Я думаю, що українські сили оборони й на території Курської області реалізують цю важливу місію – нищать ворожий військовий потенціал.

Я думаю, що путінська армія ніколи не зупиниться аж до того моменту, коли або в неї закінчиться ресурс, або українська армія силою зброї зможе це зробити. Вважати, що, мовляв, російська армія вийде на адмінкордон Донеччини, зупиниться і не буде рушити в бік Дніпра — не варто. Не варто недооцінювати ворога, бо Путін, декларуючи, що до складу Російської Федерації відповідно до її Конституції ввійшли чотири новоприєднаних регіони (Луганщина, Донеччина, Запорізька та Херсонська області), так само веде бойові дії на території Харківської області, тримає під контролем частину території нашої Миколаївщини (Кінбурнська коса) і постійно намагається атакувати наше прикордоння на території Чернігівської та Сумської області — чи то за допомогою диверсійно-розвідувальних груп, чи то за допомогою артилерійських та мінометних систем. Тобто не треба і не варто тішити себе ілюзіями, що колись кремлівський диктатор нажереться і заспокоїться. Єдиний аргумент, який може бути допоміжний нам, — це аргумент сили. Ми маємо ставати чим більш потужними, а ворожа армія має зазнавати чим більше втрат. Інших варіантів немає.

(...). Коли деякі наші військовослужбовці заявляють про обвал фронту, це не зовсім коректно. Обвал фронту вважається тоді, коли ворожа армія спромоглася рушити вперед на фронті шириною до 30 км і на глибину до 20 км. Так, на деяких ділянках фронту ми маємо проблеми на глибину до 6-7 км. Тобто ситуація має ознаки кризи, але про обвал фронту в класичному його розумінні поки що не йдеться. Хоча тенденції залишаються досить серйозними й загрозливими. Бачимо, наскільки складна ситуація розвивається навколо Курахового, і я поки що не бачу тенденцій, які мали б або змінити докорінно ситуацію на нашу користь, або бодай стабілізувати її.

З одного боку, я розумію, що Покровсько-Мирноградська агломерація — це досить масштабне зосередження будівель промислових об'єктів. З іншого боку, ми бачимо, як швидко ми втратили контроль над містом Селидове, хоча воно разом передмістями налічувало до війни близько 50 тисяч мешканців. Тому цей фактор варто враховувати, виходячи зі

складових, які впливають на ефективність ведення бойових дій українським військом.

Щодо ресурсів, я бачу, що останнім часом досить оперативно і масштабно відбуваються поставки озброєння та військової техніки від наших заокеанських партнерів. Новий пакет військово-технічної допомоги на 425 мільйонів, щонайменше дві сотні бойових броньованих машин — чудова допомога, але чому вона сталася лише сьогодні, а не ще пів року тому. Бо бронетехніка важлива на полі бою. Таке зволікання та сповільнення темпів поставок безпосередньо впливають на поле бою.

(Укрінформ)

Політолог Мартін Малек (Австрія):

Перший пункт Плану перемоги стосується запрошення України якнайшвидше вступити до НАТО, і саме тут починаються проблеми. Наразі щонайменше сім країн-членів НАТО скептично поставилися до такого запрошення або відкинули його. Звісно, позиція Німеччини з цього приводу є особливо важливою – і це відповідає політиці країни в цьому питанні впродовж багатьох років.

Ще на саміті Альянсу у 2008 році в Бухаресті тодішній канцлер ФРН Ангела Меркель виступила категорично проти запрошення України та Грузії приєднатися до Альянсу через негативну позицію Росії – і добилася свого. Після цього сталося вторгнення РФ в Грузію, на яке слабкий Захід не відреагував – і це вкотре дало Путіну змогу відчувати себе виправданим у своїй імперіалістичній та мілітаристській політиці.

У жовтні нинішній канцлер Німеччини Олаф Шольц також заявив, що виступає проти запрошення України до НАТО в нинішніх умовах, як і повторив свою давню позицію щодо непостачання далекобійних ракет «Таурус» в Україну через побоювання ескалації.

Шольц навряд чи змінить цю свою позицію, адже це означатиме, що він з самого початку помилявся. Крім того, Шольц хотів би відволікти увагу від того, що Німеччина взагалі не бажає повної перемоги України – як би таку перемогу не визначали (а дуже очевидним визначенням було б вигнання всіх без винятку російських солдатів з української території). Причиною цього є те, що значна частина німецької (і західноєвропейської) політичної еліти побоюється «нестабільності» в Росії або навіть її «розпаду» (якого немає навіть на горизонті) в такому випадку.

Ще одна вкрай неприємна, але незаперечна правда полягає в тому, що майже всі західноєвропейські політики набагато більше переймаються результатами своїх виборів, ніж існуванням і долею України. І при цьому «мирна» риторика дуже часто є особливо корисною для виборчих кампаній – що, своєю чергою, вигідно мілітаристові Путіну. Зокрема, на парламентських виборах у ФРН наступного року очолювана Шольцом Соціал-демократична

партія проводитиме «мирну» виборчу кампанію, яка неминуче буде за рахунок України.

Звичайно, Москва вже давно мобілізувала близьких до неї політиків та партії в Європі та Північній Америці проти всіх зусиль України, спрямованих на зближення з НАТО з метою остаточного вступу до нього. І звичайно, не випадково, що це – ті самі політики і партії, які постійно попереджають про «ескалацію» з моменту початку масштабного вторгнення Росії в Україну і таким чином хочуть запобігти військовій та іншій підтримці України з боку ЄС, НАТО і Північної Америки.

Також проти запрошення України до НАТО виступає фактичний союзник Путіна, прем'єр-міністр Угорщини Віктор Орбан, який назвав План перемоги Зеленського «більш ніж жахливим», але також серйозні сумніви мають Словаччина та Туреччина.

Крім того, особливий вплив на подальшу підтримку України матимуть президентські вибори в США 5 листопада.

«Захід просто занадто боїться Росії – на відміну від України, чия мужність для багатьох на Заході абсолютно незрозуміла і навіть лякає. І передусім тому, що вони самі давно з боягузтва б капітулювали перед воєнщиною Путіна», - заявив Малек.

План перемоги є хорошим узагальненням цілей України в її захисті від російської війни на знищення, однак найбільша проблема Плану Зеленського в тому, що дуже мало ймовірно, що Україна приєднається до НАТО в осяжному майбутньому.

Росія, звісно, знає про це і зробить усе можливе, щоб отримати максимальну вигоду з цього факту. Путін неодноразово давав зрозуміти, що не піде на жодні поступки заради припинення війни. Тому для встановлення миру Росію (і її армію) необхідно військовими та іншими засобами поставити в такий стан, в якому вона просто більше не зможе продовжувати війну – як би Путін цього не хотів. Альтернативою цьому є знищення України як держави і поневолення всього її населення.

(РБК-Україна)

Доктор економічних наук, заступник директора Інституту демографії та проблем якості життя НАН України Олександр Гладун:

(...). На 1 січня цього року ми оцінюємо чисельність населення на території України у трохи більше 35 мільйонів. Це в кордонах 1991 року. Якщо рахувати без окупованих територій, то це може бути і 28-30 мільйонів людей. Ми не знаємо реальну ситуацію на непідконтрольних Україні територіях, тому оцінки можуть бути абсолютно різні. Але, безперечно, тенденція така, що чисельність населення дуже сильно скоротилася. І плюс під час війни навряд чи можна застосовувати нормальні методологічні положення демографічної статистики.

Що означає «скоротилася чисельність населення»? Стало менше людей, які саме перебувають на території держави. Але виникає питання, чи враховувати наших біженців, які мільйонами виїхали за кордон. Методологічно, якщо людина відсутня в країні більше року, її можна знімати з обліку. Але ми ж розуміємо, що ситуацію маємо нестандартну. Що люди зараз там, але вони можуть повернутися. Тому зараз ми маємо говорити про чисельність населення, яке знаходиться на території України на певні дати, на певних кордонах.

(...). Нещодавно чув дані по Маріуполю. Людей, які жили у місті до повномасштабного вторгнення, там залишилось 70-80 тисяч, і стільки ж туди завезли з Росії. Це не рахуючи самих російських військових, які там дислокуються. Виходить зараз там громадян Росії більше, ніж громадян України. Тобто Росія проводить активну політику зміни спочатку військового, а потім демографічного захоплення території.

(...). Зараз перепису не може бути, тому що це неможливо організувати, та й недоцільно. По-перше, як проводити його біля лінії розмежування? Як проводити під час тривоги, бомбардувань? Особливо в тих містах, які доволі чисельні. Суми, Харків, Одеса, Миколаїв, Херсон. Там просто фізично неможливо провести перепис, це небезпечно.

По-друге, з точки зору методології, після закінчення війни треба буде почекати рік або два, коли стабілізуються міграційні процеси. За понад рік буде більш-менш чітко видно, скільки людей повернеться з-за кордону. Тоді ми зможемо сказати, скільки наших вимушених мігрантів включати у чисельність населення в Україні. Є навіть методологічні вказівки ООН – перепис населення має проводитися в період найменшої міграційної активності. Тому треба буде почекати.

Раніше навряд чи вдасться, бо перепис населення – це найскладніша в організаційному плані процедура з усіх, які взагалі проводяться в масштабах держави. Провести перепис населення складніше, ніж вибори. Навіть сама підготовка може тривати до двох років.

Під час виборів люди приходять на дільницю самі. А тут треба фізично до них прийти і до кожного буквально достукатися. Причому хтось не хоче відкривати двері, когось немає вдома. Але треба охопити всю країну. На вибори приходять віком від 18 і старше. При перепису треба облікувати всіх – від новонароджених до людей похилого віку.

(...). Я вважаю, що перепис в «Дії» чи якомусь іншому цифровому форматі це нереально та недоцільно, бо ми будемо мати викривлені дані. Багато хто не знає, але перепис населення – це не тільки чисельність і розміщення населення по території країни. Це також склад домогосподарства, етнічні ознаки, мова, зайнятість, міграційна активність.

Офіційно в ООН цей процес називається також і переписом житлових умов. Бо при ньому складають характеристики кожної будівлі, записують житлову площу, загальну площу. Чи є центральне водопостачання або

автономне. Чи є тепло вода, опалення, газ, електрика. В якому році побудоване житло. Склад родини потім співставляється з умовами, в яких живуть родини. Перепис – це фотографія стану всього суспільства.

А якщо казати просто про чисельність і склад населення, то «Дія» не є повною. Демографічний реєстр населення теж заповнений відсотків на 60. І як ми дізнаємося інші характеристики? Наприклад, склад родини не можна визначити ні по реєстрах, ні по «Дії». Так, це може бути інструментом, але допоміжним. Як ми дізнаємося, якою мовою говорить людина, в якій немає «Дії», до якої національності себе відносить?

Була ініціатива Дубілета (Дмитро Дубілет був міністром Кабінету міністрів України з серпня 2019 по березень 2020-го – ред.). По суті вона зірвала «нормальний» перепис. Вважаю, що його (Дубілета – ред.) треба було за великим рахунком притягти хоча б до адміністративної відповідальності. Тому що у 2019-му році Державна служба статистики вже провела пробний перепис населення. Там відпрацьовувалася методологія, технологія проведення перепису і обробки даних.

Після виборів у Верховну Раду в 2019 в уряд прийшли нові міністри, кожен взяв на себе обіцянки, які зобов'язувався виконати протягом року. Дубілет, мабуть, взяв собі завдання зірвати перепис населення. Він сказав, що це дуже довго і дуже дорого. І врешті провели так, як провели (за даними електронного перепису, який тоді провели, станом на 1 грудня 2019 року в Україні було 37 млн 289 тисяч людей – ред.).

Ми дані того перепису в своїй роботі не використовуємо. Бо там затверджені методології не було, критерію вибору варіанту теж. Вони через мобільних операторів оцінили число людей тільки на підконтрольній Україні частині території. Якщо додати ОРДЛО, то будуть приблизно такі числа, які давав Держстат. Похибка невелика, але неясно, у кого саме – це похибка цього «перепису» чи похибка Держстату.

При цьому сама робота була доволі цікава. Її можна назвати оцінкою чисельності населення непрямими методами. Виходить, перший і єдиний перепис в Україні був у 2001 році. А у 2020-му його можна було провести, на початку року ще «ковіду» як такого у нас не було. Якби це тоді вдалося реалізувати, ці цифри, які зараз дає ООН, мали б надійне підґрунтя. Ми в цьому сенсі близькі до Узбекистану, де перепису також давно не було. І до Афганістану, Сомалі й інших країн, де тривають війни або відбуваються зіткнення. Ми пропустили вже два цикли проведення перепису населення.

(...). Що робить Росія? Вона знищує нас в тому числі демографічно. Перший напрямок знищення – це вбивства і військових, і цивільних. Друге – депортація українців на свої території. Третє – заселення наших земель росіянами. І те, що наші люди виїжджають за кордон і частина з них не повернеться – це теж удар по нашій демографії. Все це Росія розуміє, і вона все це робить цілеспрямовано.

(...). У нас було на початку 1993-го року 52,2 млн людей. Потім почалось зменшення. У 1991 році кількість померлих перевищила кількість народжених, але чисельність трималась за рахунок міграції. При розпаді Радянського Союзу були великі міграційні потоки: люди поверталися в країни, звідки вони родом. Бо хтось за СРСР служив в Німеччині, хтось працював в Середній Азії. Тоді люди почали повертатися до свого коріння.

А за рахунок природного чинника з 1991 року населення зменшувалося. І за 30 років, тобто до початку 2022-го року, нас стало менше на 10 мільйонів. У світовому масштабі це шалений темп. Початок війни у 2014 році вплинув, але загальна демографічна тенденція і до війни була погана. Зараз все дуже сильно загострилося.

(...). На початку цього року проводилося опитування у школах приблизно в половині областей України. І 26% учнів сказали, що вони хочуть після школи продовжувати навчатися за кордоном. Була фраза у тому звіті, що така думка дітей дуже корелює з позицією їхніх батьків. Це залежить і від того, як батьки сприймають країну, умови проживання.

Я завжди кажу: війна – це одне, але нам ще треба проводити глибокі мотиваційні дослідження, чому люди від нас їдуть загальною. Бо їхали від нас і до повномасштабного вторгнення. Що їх не влаштовує в самій країні? Чому їм тут не комфортно? Чому вони вважають, що за кордоном їм буде краще?

У звичайних умовах це пояснюється економічними чинниками, питанням грошей. Але чому людина не може реалізувати себе економічно в нашій країні, що заважає? Чи не помиляється вона в своїх думках? Людина ж приймає рішення в своїй голові, її мотивація на чомусь базується. Вона може базуватися на реальній ситуації, а може базуватися на хибних уявленнях. А для прийняття рішення не має значення, на чому саме базуватися. Мовляв, за кордоном точно краще, і все. А чи буде їй справді за кордоном краще – ніхто не знає.

Як показала практика, доступ до медицини у нас кращий. Часто обладнання в наших лікарнях не гірше, ніж за кордоном. Кваліфікація лікарів – приблизно така сама. До повномасштабного вторгнення до нас навіть їздили на лікування іноземці – до стоматологів, пластичних хірургів.

Але щось в країні не так, якщо люди їхали і до війни, розумієте? Ось в цьому треба розібратися, й тоді можна вже буде вирішувати демографічні питання на якісно іншому рівні. Але під це треба виділяти гроші. І я не вірю, що вдасться нормально дослідити цю мотивацію людей найближчим часом.

(...). Зараз навіть пропонується створення Міністерства демографії і міграції. Розумію, це обумовлено тим, що багато людей виїхало. Але повернуться люди чи ні – це не залежить від того, хто який новий державний орган створив. Оскільки питання міграції більш широке. Воно пов'язане з ринком праці, але не лише з ним. Чи слід нам компенсувати втрати населення за рахунок міграції? Якщо так, то яким чином? Ось кажуть: «Давайте

завеземо в Україну 5 мільйонів людей». Як завести, звідки і куди? Це питання, яке потребує загальносуспільного обговорення і діалогу.

Хоча країни західної Європи активно залучають мігрантів, і за наших мігрантів вони борються. У українців схожі культура, поведінка. Так, в різних країнах і навіть регіонах люди є різні, але ментально ми європейці. І що роблять зараз в Європі? Відкривають для них мовні курси, навчають наших дітей, а дорослих підштовхують до працевлаштування.

Європа зацікавлена в тому, щоб наші громадяни там залишилися і не повернулися додому. За даними Євростату, в країнах Євросоюзу людей у віці 64 і старше – всього 6% із тих наших громадян, які туди приїхали і там зареєструвалися. Основна ж маса біженців – саме ті, хто може працювати, платити податки.

(...). Щоб чисельність населення не скорочувалася, треба аби 100 жінок народжували 210-220 дітей. В наших умовах краще 220. Тоді чисельність населення буде більш-менш стабільною і не буде скорочуватись. В нас на початку великої війни цей показник був на рівні 116. Тобто ще тоді було дуже мало. Зараз, здається, ще менше, але ми цього не знаємо достовірно.

Головний чинник, що гальмує народжуваність – економічний. Про це говорять всі опитування. Це низька заробітна плата, проблеми з житлом. І другий ресурс – час. Дитина зараз потребує багато часу, а жінки зараз дуже активно задіяні в суспільній сфері, вони бояться, що на дітей часу не вистачить.

Важлива економічна підтримка, поки мама буде з дитиною. Це може бути вирішальним. І не так, як зараз – невеликі виплати і тільки до 3 років. У багатьох країнах Європи є практика – там роблять фінансовий вклад у родину до досягнення дитини 18 а то й 20 років. Виплати до 18 років є в Польщі. Тобто йде підтримка протягом всього життя дитини до її дорослішання, поки вона не вийде у самостійне життя.

Має бути і розвиток соціальної інфраструктури. У нас зі школами немає особливих проблем, середня освіта є обов'язковою. А от з яслями, з дитячими садочками, проблеми великі. Їх треба створювати більше. Важливо також давати жінкам право мати гнучкий робочий день, можливо, неповний. Ось ці механізми треба напрацьовувати. Тому якщо в країні буде народжуватися мало людей, то й перспектив розвитку теж не буде. Тому це комплексна проблема.

Чи зможемо ми підвищити народжуваність в ідеалі до 220 дітей на 100 жінок? Насправді жодній західноєвропейській країні це не вдалося, у них також народжується менше. Але я вважаю, вийти в Україні на рівень десь у 180 – це цілком реально. Чому? Бо ось перед війною за результатами опитувань налаштованість української родини була на дводітну сім'ю.

Не знаю, чи змінилася ця налаштованість зараз. Але якщо створити умови для реалізації цих репродуктивних настанов – створювати жінкам і дітям відповідні умови, надати можливість жінки зекономити час на

виховання дітей, це може підвищити рівень народжуваності. Ось це нам важливо зберегти – цінність родини як соціального інституту в Україні, як мені здається, навіть вища, ніж в країнах Західної Європи.

(...). Особисто я проти того, щоб для повернення (людей, що виїхали за кордон після початку вторгнення, - ред.) виділяли великі суми грошей. Бо тоді між людьми постане питання, чим гірші ті, хто не виїхав і всю війну пробув вдома, у своїй державі. Хто працював в умовах обстрілів, хто робив свій внесок в економічний розвиток держави.

Допомагати треба тим, хто постраждав, у кого будинки зруйновані. Але незалежно від того, за кордоном ці люди або в Україні. У нашій приблизно більше 4 мільйонів ВПО в середині країни. Тобто це люди, які кинули своє житло, але не виїхали за кордон, а тут залишилися. І вони теж працюють на нашу економіку.

Знаєте, нам всі плани треба будувати не на 52 мільйони, навіть не на 42. А визнати і відверто сказати, що нас в країні після війни буде приблизно 30 мільйонів. І вже під цю чисельність планувати і економіку, і розвиток соціальної інфраструктури, і подальше життя, і впроваджувати заходи демографічної політики, які б покращували цю ситуацію.

А якщо робити плани з урахуванням того минулого, якого в нас вже ніколи не буде – це вже не те. Нам треба для себе умовно поставити хрест на тому, що було. І стартувати з нової позначки, планувати свій розвиток, виходячи з нових реалій. Ми, українці, часто живемо минулим. Його треба пам'ятати. Але йти далі у майбутнє вже з урахуванням нових реалій.

[\(EXPRO\)](#)

Аналітик ринку природного газу ExPro Consulting Михайло Свищо:

Україна з середини жовтня поступово входить в цьогорічний опалювальний сезон. У багатьох регіонах, в тому числі у столиці, вже підключили до тепла заклади соціальної сфери: школи, садки, лікарні та інші. Початок опалювального сезону вже зумовив зростання обсягів споживання природного газу. Проте, не дивлячись на окремі заяви окремих експертів у дусі «все пропало», перший тиждень опалювального сезону дає оптимізм щодо готовності України для проходження зими.

Одним з найважливіших позитивів є зростання обсягів видобутку природного газу в Україні. Якщо минулого року в жовтні середньодобовий обсяг видобутку газу в Україні становив 52,4 млн куб м, то цього року видобуток газу складає 53,5 млн куб м на добу, що більш ніж на 1 млн куб м на добу більше, ніж минулого року. За підсумками місяця це 34 млн куб м додаткового газу. Більше того, тенденція до поступового зростання видобутку зберігається та, ймовірно, триватиме і у наступні місяці. (...).

Достатні запаси газу в підземних сховищах на кінець жовтня є ще одним фактором, що вселяє стриманий оптимізм. Станом на 23 жовтня

запаси газу в українських сховищах перевищують 12,9 млрд куб м. Накопичених ресурсів у підземних сховищах вже достатньо для проходження опалювального сезону.

Більше того, закачування природного газу до сховищ продовжується, не дивлячись на початок опалювального сезону та зростання обсягів споживання.

Крім того, відносно тепла та сонячна погода в останні дні по всій території України дозволяє відкласти підключення побутових споживачів до тепла. Ймовірно, повноцінний опалювальний сезон може розпочатися вже у листопаді, що дозволяє зберегти більше ресурсу газу на зимовий період.

Україна в цілому готова до проходження зими, а початок опалювального сезону проходить оптимістично у зв'язку з теплою погодою, ростом видобутку газу та достатніми запасами в сховищах.

([LIGA.net](https://liga.net))

Консультант зі стратегічних комунікацій Юрій Богданов:

За тиждень вибори у США.

Шанси наразі практично рівні. Згідно з останніми даними, Камала Гарріс має невелику перевагу над Дональдом Трампом, близько 0,8–1,9% на національному рівні. Проте Трамп має сильні позиції у низці ключових штатів, і ці результати можуть виявитися вирішальними для підрахунку голосів виборців. Такі штати, як Пенсільванія, Джорджія та Невада залишаються непередбачуваними та мають потенціал принести Трампу перемогу.

Система виборів у США, де кандидат, який набирає найбільше голосів, не завжди стає президентом доволі конфліктогенна сама по собі. Крім того, між голосуванням 5 листопада і затвердженням результатів виборів Конгресом пройде два місяці, в які може статися різне.

Така система потребує високої довіри до себе, але наразі США посідають останнє місце серед країн G7 за рівнем довіри до виборчої системи і судів, відтак що більше конфліктів навколо виборів – то менше довіри.

Тож які сценарії після 5 листопада можливі?

Нічия в колегії виборців. Це найменш імовірний сценарій, коли Камала Гарріс і Дональд Трамп отримують однакову кількість голосів у колегії виборців. У такому разі наступного президента обере Палата представників, причому кожен штат матиме один голос. Навіть якщо Гарріс переможе на всенародному голосуванні, ймовірно, Трамп стане президентом.

Перемога Трампа. У разі перемоги Трампа демократи можуть оскаржити результати у ключових штатах. Частина справ може потрапити до Верховного суду, де троє суддів були призначені самим Трампом і пов'язані з його колом чисельними корупційними скандалами. Це створює ризик того, що демократи вважатимуть рішення несправедливими. Проте більшість обраних демократів, ймовірно, приймуть рішення суду, як це було у 2000 році

під час виборів Буш-Гор (тоді штатом "розколу" була Флорида, де губернатором був брат одного з кандидатів – Буша).

Перемога Гарріс. У разі перемоги Гарріс Трамп буде боротися до останнього. Трамп всю кампанію просуває тезу, що демократи готують масові фальсифікації і продовжує повторювати тезу, що вибори 2020 року були сфальсифіковані. Це твердження підтримують близько 70% виборців-республіканців, що демонструє силу конспірологічних теорій серед виборчого електорату.

Тож Трамп та його команда готуються в разі поразки до боротьби. Республіканський національний комітет вже підготував кілька сотень позовів, які можуть бути використані для оскарження результатів виборів. Однак цей сценарій може не досягти успіху юридично, оскільки губернатори ключових штатів готові підтвердити результати виборів.

Чому така невизначеність у принципі небезпечна?

Навіть якщо Трамп програє і вибори, і свою юридичну битву, міф про "вкрадені вибори" може мати руйнівні наслідки для американської демократії. Це призведе до зростання політичного насильства і деградації демократичних інституцій, підриваючи довіру до виборчої системи.

На фоні згаданої недовіри до судової системи через її політизацію, а також поляризації американського суспільства загалом, вразливість США буде зростати незалежно від переможця. Тільки якщо результати виборів будуть більш-менш незаперечними, США можуть уникнути чергового конфлікту. І тільки якщо політика нового президента буде спрямована на подолання розколу суспільства, США зможуть утримати статус ключового світового гравця.

За що тут вболівати Україні? Для нас важлива американська допомога та її стабільність. Або хоча б якась визначеність. Тому можливий мінімум – визначеність результату і гарантована стабільність у трансфері влади. Бо якщо невизначеність затягнеться до січня – ми матимемо ще два місяці невизначеності і від нинішньої, і від наступної адміністрацій.

([LIGA.net](https://liga.net))

Військовий аналітик, координатор групи «Інформаційний спротив», полковник ЗСУ Костянтин Машовець:

Україна, в особі її вищого військово-політичного керівництва (більшою мірою, звісно, військового), чомусь вирішила позбутися вдалих і достатньо ефективних децентралізованих методів ведення війни, як це було у 2022-му та частково у 2023 роках (або, як це називають у західному військовому мистецтві – оперативної й тактичної доктрини ведення бойових дій) та повернулася до банальних постулатів війни «від рубежу до рубежу», згідно з канонами старої доброї радянської «воєнної школи».

І навіть спланувала, організувала та провела, причому «майже у прямому ефірі», у цій канві невдалий наступ у 2023 році, на одному з операційних напрямків.

Й тепер намагається, на відміну від вдалого початкового етапу війни, «обороняти кожен клаптик» саме у тій стратегічній парадигмі, яку нав'язав нам противник.

Результати цих змін, ми й спостерігаємо зараз.

Я все розумію, втрата територій погано позначається на політичному іміджі влади та у соціально-психологічному сенсі, на стані самого населення. Особливо тоді, коли йдеться про більш-менш значні населені пункти чи території.

Але, як виявилось, відмова від асиметричних децентралізованих форм і методів організації та ведення бойових дій, де по суті сам процес управління нагадує забезпечення взаємодії між активними маневровими мобільними юнітами різного виду та масштабу, в межах єдиного задуму та мети, ніж управління бойовими діями шляхом віддання бойових наказів у стилі «піді туди й захопи те й те...», або «стояти до кінця» з достатньо «мутними» тактичними чи оперативними цілями, призвела до глибших змін у структурі війська, ніж просто «погіршення його методології дії».

Власне, ЗСУ знову перетворились на «міні-СА», із «жорстким контролем та субординацією» у бойовому управлінні, особливо у ланці «батальйон-бригада», із «планомірним» та «канонічно-радянським» методом організації та ведення бойових дій, ну хіба що... «з дронами».

Як на мене, це – помилка.

Приклад? Авдіївка, Вугледар, Селидово й далі «за списком»...

Класика жанру – вперта оборона населеного пункту, обхід по флангах, наказ – «стояти до останнього», майже незворотне перерізання противником тилових комунікацій, прорив з напівоточення...

До всього цього додаються, скажімо так, «не зовсім вдалі рішення», щодо наявної структури війська, причому як у функціональній сфері, так і просто в організаційно-штатному форматі. Лише одна історія із територіальною обороною у цьому контексті чого варта. І цей список можна продовжувати...

Єдина спроба вийти з цього глухого кута на оперативному рівні, здійснена нашим військово-політичним керівництвом протягом останнього часу, організація та проведення «нелінійної» Курської операції, із вторгненням на канонічну болотяну територію – трохи покращила ситуацію (бо насправді вона цього літа-осені могла бути набагато гіршою, ніж прорив противника до Осколу, падіння Вугледара та Селидового).

Однак у загальному (стратегічному) сенсі це не змінило ситуацію. Російське командування зуміло знайти сили та ресурси – «і туди, і сюди». Поки що...

Потрібна та сама зміна стратегічної парадигми на нашу користь, насамперед – шляхом системних змін в управлінні ЗСУ як фундаменту всіх СОРУ. Хоча, звісно, й інші шляхи, наприклад, збільшення обсягів військово-технічної допомоги з боку союзників – нам не завадять, м'яко кажучи.

Мене дивує, що думка про те, що так звані «війни нового типу» не ведуться за канонами та шаблонами операції «Багратіон» 1944 року, ще комусь є незрозумілою.

Нас поки що «рятує» той факт, що кремлівський режим, багато в чому, виявився симулякром, і не таким вже «ресурсно неосяжним» у певних сферах, як йому самому здавалося.

Тому цей безперервний тиск у стилі «дайош Берлін» насправді дається йому важкувато. Й що далі, то рівень важкуватості для нього зростає...

Але у сенсі подальшого ведення війни я на місці нашого військово-політичного керівництва не покладався б виключно на принцип «вони здохнуть раніше, ніж здохнемо ми...», бо цей метод є залежним виключно від зовнішнього чинника, на який ми власними силами можемо впливати лише обмеженим чином.